

สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

THE ACTIVITY PROVISIONAL STATES OF BOY AND GIRL
SCOUTS AS PERCEIVED BY THE ADMINISTRATORS
AND TEACHERS IN SCHOOLS UNDER BURIRAM
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วิทยานิพนธ์

ของ

เมธี ศรีคำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

กันยายน 2552

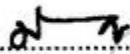
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

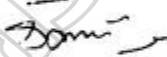
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์
ของนายเมธี ศรีคำ เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ กุเงิน)

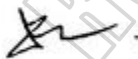
.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพ สมศรี)

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตติกร รัตกุล)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ จีวัฒนา)

.....กรรมการสอบ
(ดร. นฤมล สมคุณา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

วันที่.....เดือน 19 ก.ย. 2552 พ.ศ. 2552

ชื่อเรื่อง	สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของ ผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูรริรัมย์ เขต 2	
ผู้วิจัย	เมธิ ศรีคำ	
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ภูเงิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพ สมศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตติกร รัตกุล	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูรริรัมย์ เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิต่างลูกเสือ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูรริรัมย์ เขต 2 จำนวน 315 คน ได้จากการสุ่ม โดยการกำหนดขนาดของตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอนคือ แบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบปลายเปิด แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.91-8.26 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .9793 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test Independent การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูรริรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารมีทัศนะอยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามวิถีทางลูกเสือ และประสิทธิภาพการทำงาน พบว่ามีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านการบริหารจัดการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีดังนี้ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีวิถีทางลูกเสือทำให้ไม่มีความรู้ในการจัดกิจกรรม ขาดการวางแผนงาน ควรมีการจัดประชุมชี้แจง จัดทำโครงการสอนให้เป็นระบบ และโรงเรียนขาดห้องเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการพัฒนาบุคลากร บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจจึงไม่ยอมรับการฝึกอบรมเท่าที่ควร และบุคลากรไม่มีความรู้ด้านการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ พบว่า นักเรียนขาดอุปกรณ์เครื่องแบบลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ที่ครบถ้วน ขาดอุปกรณ์การฝึกและสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม ด้านหลักสูตรการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ควรมีคู่มือและเอกสารประกอบหลักสูตรอย่างเพียงพอเพื่อให้ผู้กำกับได้ศึกษาและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่และควรมีการวัดและประเมินผลทั้งทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไปด้วย

TITLE The Activity Provisional State of Boy and Girl Scouts as Percieved by Administrators and Teachers in Schools under Buriram Educational Service Area Office 2

AUTHOR Matee Srikham

ADVISORS Assistant Professor Prasert Phu-ngoen, Ph.D. Thesis Advisor
 Assistant Professor Supharp Somsri Co-advisor
 Assistant Professor Rattikorn Rattakul Co-advisor

DEGREE Master of Education **MAJOR** Educational Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University **YEAR** 2009

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the activity provisional state of boy and girl Scouts as Perceived by Administrators and Teachers in Schools under Buriram Educational Service Area Office 2 towards 4 aspects, namely, boy scouts' and girl scout's activity administration, personnel development, boy and girl scout's activity working provision and boy and girl scouts' activity curriculum in terms of positions, boy and working experiences and school sizes. The samples were 315 school administrators and teachers selected through the Table of Krejcie & Morgan. The instrument used for collecting the data was a set of questionnaires consisting of 3 parts: check list, rating scale, and open form. Its discrimination index was between 1.91-8.26, and its reliability was at .97. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by the use of t-test and one-way ANOVA and Scheffes' method. The significant difference was set at .05.

The results of this research were as follows:

1. The activity provisional states of boy and girl scouts as Perceived by Administrators to administrators and teachers' in schools under Buriram Educational Service Area Office 2 as a whole was at high level. When considering in each aspect of the attitudes of administrators were at high levels, wheres, the attitudes of teachers were at "moderate" levels.

2. The results of comparison of the activity provisional states of boy and girl scouts as Perceived by the administrators and teachers in schools under Buriram Educational Service Area Office 2 Classified by school sinus were found significant differences at level in all aspects ; where as , the aspects of personnel development , and boy and girl scouts ' activity curriculum were significant differences at level in terms of position . In contrast , there were not different in terms of positions . In contrast , there were not different in terms of boy and girl scouts ' certificates , and working experiences .

3. The additional suggestions were that : 1) The aspect of boy and girl scouts ' activity administration was found that schools lack of qualified personnel about boy and girl scouts' activity , lack of plan setting , should arrange the meeting for clarification , provide the lesson plans systematically, and lack of classrooms for running the boy and girl scouts' activity ; 2) The aspect of personnel development was found that personnel lack of understanding and knowledge in training and teaching boy and girl scouts' activity ; 3) The aspect of boy and girl scouts' activity provision was found that student do not have enough uniform , training tools and suitable places for running the boy and girl scouts' activity ; 4) The aspect of boy and girl scouts' activity curriculum was found that schools should provide enough boy and girl scouts' manuals and documents for the chief for boy and girl scouts' to study and apply in running boy and girl scouts' activity and schools should evaluate both theory and practice thoroughly.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ภูเงิน ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพ สมศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตติกร รัตกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ จีวัฒนา และ ดร.นฤมล สมคุณา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี รวมทั้งคณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์อันมีค่าซึ่งทางด้านการบริหารการศึกษา

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุคใจ ศรีคำ คุณแม่วัลลภ ศรีคำ ที่มอบกำลังใจ ส่งเสริมและสนับสนุนรวมทั้งอนุเคราะห์ทุนทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสุวรรณ ภาณี อาจารย์จรูญ สัตยารักษ์ และอาจารย์ดิเรก บุญศักดิ์พร ที่กรุณาให้คำแนะนำในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณพัชรา วรธงชัย เด็กชายชชาวีร์ ศรีคำ ที่มีส่วนช่วยเหลือทุกอย่างตลอดทั้งมอบกำลังใจอันอบอุ่นให้กับผู้วิจัยตลอดมา

ประ โยชน์และคุณค่าอันพึงได้และคุณงามความดีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา-มารดา บวรพาจารย์ คณาจารย์ ญาติมิตรพี่น้อง ผู้มีส่วนในการสนับสนุน และให้กำลังใจในการศึกษาแก่ผู้วิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

นายเมธี ศรีคำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ประวัติของลูกเสือและการลูกเสือ	9
ความหมายของลูกเสือและการลูกเสือ	11
ประวัติลูกเสือโลก	11
ประวัติลูกเสือไทย	11
วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่	14
การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	16
ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	23
ด้านการพัฒนานุเคราะห์	25
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่	35
ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59
งานวิจัยในประเทศ	59
งานวิจัยต่างประเทศ	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	75
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	111
ความมุ่งหมายของการวิจัย	111
สมมติฐานของการวิจัย	111
วิธีดำเนินการวิจัย	112
สรุปผลการวิจัย	113
อภิปรายผล	117
ข้อเสนอแนะ	122
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้	122
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	123
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	131
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	132
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	136
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	143
ประวัติย่อของผู้วิจัย	147

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่เปิดสอนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของ โรงเรียนและอำเภอ	71
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	71
3 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	80
4 ทักษะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยรายด้านและ ภาพรวม	82
5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยรายด้านและภาพรวม	83
6 ทักษะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามวุฒิ ลูกเสือโดยรายด้านและภาพรวม	84
7 ทักษะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงานในแต่ละด้าน โดยภาพรวม	85
8 ทักษะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามขนาดของ โรงเรียนในแต่ละด้าน โดยภาพรวม	86
9 เปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทักษะของ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เกี่ยวกับขนาดของ โรงเรียนเป็นรายคู่.....	87

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับรายการปฏิบัติของสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน รายชื่อ.....	89 93
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับรายการปฏิบัติของสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนาบุคลากร	91 95
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับรายการปฏิบัติของสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	92 93 97
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับรายการปฏิบัติของสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	95 99
14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายการปฏิบัติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยรายด้านและภาพรวม	97 101
15 จำนวน และร้อยละการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรม ลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	98 102
16 จำนวน และร้อยละการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนาบุคลากร	101 105

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 จำนวน และร้อยละการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรม ลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	103
ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน.....	107
18 จำนวน และร้อยละการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรม ลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่	105 109

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ประเทศไทยพบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมืองสังคมและปัญหาด้านอื่นๆอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาอารยประเทศในสังคมโลกได้นั้นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือจะต้องพัฒนาคุณภาพของคนในชาติ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐต้องสนับสนุน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในชาติให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้อยู่ ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ที่เกี่ยวข้องกันนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่ได้แถลง ต่อรัฐสภา ต่างก็มีอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับ โอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา คนเกิดการพัฒนาได้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์ซึ่งสอดคล้อง กับอุดมการณ์อันสำคัญของการจัดการศึกษาคือจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นการจัดการศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคม บูรณาการอย่าง สมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อคนไทยทั้งปวง เพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็กและปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (มาตรฐานการศึกษา ของชาติ. 2548 : 1) ซึ่งจากหลักการในมาตรฐานการศึกษาของชาติดังกล่าวได้สอดคล้องกับ ภาระงานและวัตถุประสงค์ของการถูกเสื่อซึ่งถือกำเนิดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2450 และในปี พ.ศ. 2551 จะครบ 101 ปี ของกิจการถูกเสื่อโลก

ภาระงานการถูกเสื่อ เป็นภาระงานที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกยอมรับว่าเป็น ภาระงานที่สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองต่อ ส่วนรวมและต่อประเทศชาติ เป็นภาระงานที่ฝึกให้เป็นนักประชาธิปไตย สามารถอยู่ร่วมกับ สังคมได้อย่างมีความสุข มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์และฝึกให้เยาวชน เป็นผู้ที่มิระเบียบวินัย พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีปฏิญาณตนและสวน สนามเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสื่อแห่งชาติในวันเสาร์ที่ 1 กรกฎาคม 2526 เรื่องวินัย และหน้าที่ของลูกเสื่อความว่า “ตามที่ลูกเสื่อมีโอกาสเข้ามารับการฝึกอบรมให้มีความรู้

ความสามารถพิเศษให้มีระเบียบวินัย และให้รู้จักเห็นใจ จริงใจต่อผู้อื่น พร้อมทั้งถือเอาเป็นหน้าที่ที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเมตตา เผื่อแผ่โดยไม่เลือกชาติชั้นวรรณะ นั้นเป็นการที่เป็นคุณเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง วินัยกับหน้าที่ดังกล่าวนี้หากแต่ละคนจะได้ศึกษาพิจารณากันให้ดีคือให้ละเอียดรอบคอบด้วยเหตุผลอันถูกต้องพอเหมาะพอควรด้วยแล้วก็จะเกิดปัญหาที่ยังทราบได้แน่ชัดว่า วินัยที่ดีที่ถูกต้องเป็นธรรมพึงยึดถือเป็นอย่างไร และทราบว่าคนที่ควรเห็นใจช่วยเหลืออย่างไร ไม่หลงยึดหลงถือวินัยที่ปราศจากประโยชน์หรือเป็นโทษ ไม่หลงช่วยเหลือเกื้อกูลคนทุจริตซึ่งเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้คนชั่วและความชั่วเจริญอกงามและก่อทำลายบ้านเมือง ดังนั้น วินัยและความเมตตาเผื่อแผ่ที่ได้ศึกษาพิจารณาเป็นอย่างดีแล้วจึงเป็นสิ่งที่บ้านเมืองต้องการและองค์คุณสำคัญส่วนหนึ่งซึ่งจะช่วยให้ลูกเสือสามารถรักษา สร้างเสริมความเป็นปึกแผ่นของคนไทยได้ในวันข้างหน้าและสามารถจรโลงประเทศชาติไทยให้เจริญมั่นคงตลอดไปได้”

กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี เน้นในเรื่องการพัฒนาคนในด้านความรู้ความสามารถ อาชีพ ค่านิยม อุดมการณ์ และการปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้รวมทั้งให้รู้จักการนำเอาวิชาความรู้ทางลูกเสือไปใช้อย่างถูกขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ ทำให้คนมีคุณค่าทางสังคม และเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้หลักสูตรวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ตลอดจนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นพื้นฐานต่อความมั่นคงของประเทศชาติ จึงต้องมีการศึกษากับการปฏิบัติตามกระบวนการลูกเสือ - เนตรนารี ให้มีความสัมพันธ์กันอย่างสอดคล้อง (ชวน หลีกภัย. 2528 : 3-4) กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นกระบวนการทางการศึกษาสำหรับเยาวชนมีวัตถุประสงค์เพื่อจะสร้างบุคลิกภาพ ให้เป็นคนดี คนเก่ง คนมีความสุข มีวัฒนธรรมพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ระยะเวลาที่ 9 และพัฒนาการทางสังคมเป็นองค์การอาสาสมัครที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง ให้โอกาสสำหรับคนทั่วไป โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐาน ดังนี้ 1) ปฏิบัติตามหลักสำคัญ ของลูกเสือที่กำเนิดขึ้น โดยผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกและยึดมั่นปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาที่ตนนับถือ 2) มีความจงรักภักดีต่อชาติ บ้านเมือง ช่วยสร้างสันติภาพและความเข้าใจอันดี และให้ความร่วมมือ 3) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง 4) เข้าร่วมในการพัฒนาสังคมด้วยการยกย่องและเคารพให้เกียรติต่อบุคคลอื่น ความเป็นน้ำใจหนึ่งเดียวกันทั่วโลก 5) เป็นวิธีการพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบบนพื้นฐานของคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ เรียนรู้โดยการกระทำ วิธีการ ระบบหมู่ ความก้าวหน้าของบุคคล โดยใช้หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ และเป็นกิจกรรมกลางแจ้ง (จร สัตยารักษ์. 2544 : 23) และจากงานวิจัยของนคร จินนิก (2535 : 311) พบว่าลูกเสือไทยโดยทั่วไปในศตวรรษ 2534-2543 ลูกเสือมุ่งมั่นพัฒนาให้เยาวชนคิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็น ด้วยตนเองตาม

อุดมการณ์ที่แน่วแน่ และมีวัตถุประสงค์ที่ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมมุ่งพัฒนาชีวิตและสังคม ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์มุ่งจะทำคนให้มีคุณธรรม เสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

จากความเป็นมาและความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อเยาวชน และประเทศชาติดังกล่าวมาแล้วนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการส่งเสริมให้นำเอากิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีเข้าไปจัดการเรียนการสอน โดยนำกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีเข้าไปจัดการเรียน การสอนในทุกระดับชั้น โดยให้ผู้เรียนเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และในการเรียนการสอน ผู้เรียนต้องแต่งเครื่องแบบลูกเสือ-เนตรนารีเพราะเห็นว่ากิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจและมีส่วนช่วยในการสร้างเสริมให้นักเรียนเกิดระเบียบวินัย และในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา ซึ่งครั้งก่อนกระทรวงศึกษาธิการ อนุ โลมให้นักเรียนที่เรียนลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียน ไม่ต้องแต่งเครื่องแบบซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ประกาศยกเลิกข้อบังคับที่ใช้ระเบียบในปี พ.ศ. 2534 และได้ประกาศให้วิชาลูกเสือ-เนตรนารีเป็นกิจกรรมบังคับอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ผู้เรียนและครูผู้สอนต้องแต่งเครื่องแบบลูกเสือ-เนตรนารี และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งที่ วก 935 / 2532 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2532 กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี เป็นกิจกรรมบังคับตามหลักสูตร เพราะเห็นว่าสามารถใช้เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความเสียสละเพื่อสาธารณะประโยชน์ อย่างไรก็ตาม การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในประเทศไทย ที่ผ่านมา ประสบกับปัญหาในกาบริหารงานลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียน (บุญส่ง แป้นน้อย, 2539 : บทคัดย่อ) คือโรงเรียนขาดการประจุมชี้แจงนโยบายการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ให้ครูผู้สอนทราบ โรงเรียนขาดการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในการสอนกิจกรรมลูกเสือ -เนตรนารี การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมและขาดการประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีซึ่งสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในโรงเรียนได้สอดคล้องกับงานวิจัย (มัลลิกา อายุวัฒน์, 2543 : 47) คือปัญหาโรงเรียนขาดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนขาดการเลือกเฟ้นกิจกรรม โรงเรียนจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ ผู้บริหารไม่สนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือและไม่ร่วมในกิจกรรมลูกเสือ ส่วนงานวิจัยของ (สว่าง โอพาริกบุตร, 2530 : 86) ได้ศึกษาสภาพบริหารกิจการลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 2, 3 และ 4 ว่ามีปัญหาด้านบุคลากร คือปัญหาผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่ค่อยมีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือ หาผู้ที่จะเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้ยาก และไม่ค่อยรับผิดชอบต่อกิจกรรมลูกเสือ

นอกจากนี้จากรายงานผลการวิจัยของกรมวิชาการ ซึ่งมีการประเมินการใช้หลักสูตรของนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาปี 2536 พบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรใน โรงเรียนที่ได้ผลดีในการสอนเด็กนักเรียนไทย คือกิจกรรมลูกเสือ เนื่องจากการจัดระบบแบบแผน การฝึกอบรมที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นกิจกรรมที่ยอมรับว่า มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชน (จรวพร ธรณินทร์. 2537 : 22) และเพื่อให้กระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ได้ดำเนินไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ตลอดทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จึงได้จัดโครงสร้างกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ให้อยู่ในกลุ่มพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดหลักสูตรออกเป็น 4 ระดับ ระดับละ 3 ช่วงชั้น ดังนี้

1. ลูกเสือสำรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3
2. ลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
4. ลูกเสือวิสามัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

และโดยเฉพาะเด็กหญิง ให้สมัครเป็นเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้หมายความรวมถึงเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ด้วย (หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พ.ศ. 2528)

ผู้วิจัยในฐานะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และได้รับรางวัลครูเกียรติยศ (Teacher Award) สาขาพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือ-เนตรนารี) ปี 2546 จึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้พัฒนากระบวนการจัดการเรียน การสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการบริหาร การจัดการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิทางลูกเสือแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกัน
3. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกัน
4. ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ที่จะนำไปใช้และพัฒนาการบริหารการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ เด็กนักเรียนเกิดพัฒนาการที่ดีให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมมากยิ่งขึ้น ด้านการพัฒนานุเคราะห์ผู้บริหารเกิดทักษะในการบริหารจัดการ ครูผู้สอนเกิดทักษะในการจัดกิจกรรม เกิดขวัญและกำลังใจที่ดี มีการอบรมเพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของตนเอง ตลอดทั้งมีคุณวุฒิและมีความรู้เพิ่มขึ้น ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมตลอดจนทั้งได้ศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรให้ตรงกับเจตนารมณ์การจัด กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน
- 1.2 ด้านการพัฒนานุเคราะห์
- 1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
- 1.4 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ช่วงชั้นที่ 3) จำนวน 93 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 93 คน ครู 665 คน รวมทั้งสิ้น 758 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการสุ่มจำนวนประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 2542 : 148-149 ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148-149) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 73 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่จำนวน 242 คน รวมทั้งสิ้น 315 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่ง จำแนกได้ 2 ประเภท

3.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1.2 ครู

3.1.2 วุฒิต่างลูกเสือ

3.1.2.1 ไม่มีวุฒิต่างลูกเสือ

3.1.2.2 B. T. C (ขั้นความรู้เบื้องต้น)

3.1.2.3 A. T. C (ขั้นความรู้ขั้นสูง) ขึ้นไป

3.1.3 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.3.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.3.2 5 - 10 ปี

3.1.3.3 สูงกว่า 10 ปี

3.1.4 ขนาดของโรงเรียน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548

; ไม่มีเลขหน้า)

3.1.4.1 ขนาดเล็กมีนักเรียน 120 คน

3.1.4.2 ขนาดกลางมีนักเรียน 121-600 คน

3.1.4.3 ขนาดใหญ่มีนักเรียน 601-1,500 คน

3.1.4.4 ขนาดใหญ่พิเศษมีนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
4 ด้าน ตามแนวนโยบายการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของ
กระทรวงศึกษาธิการ(หนังสือที่ ศธ.0806/5326 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2534) คือ

- 3.2.1 ด้านการบริหารจัดการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน
- 3.2.2 ด้านการพัฒนาบุคลากร
- 3.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ
รุ่นใหญ่
- 3.2.4 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพ หมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ในโรงเรียน ในด้านการบริหารจัดการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน การพัฒนา
บุคลากร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และหลักสูตร
กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
2. การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง การจัดกิจกรรมลูกเสือ-
เนตรนารี ตามหลักสูตรของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ช่วงชั้นที่ 3)
 - 2.1 ด้านการบริหารจัดการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน หมายถึง
การกำหนดรูปแบบหรือ การดำเนินกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนตามแนวนโยบายการบริหาร
กิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ของ กระทรวงศึกษาธิการ (หนังสือที่ ศธ.0806/5326
ลงวันที่ 8 มีนาคม 2534)
 - 2.2 ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การอบรมพัฒนาและการดำเนินงานต่าง ๆ
ของผู้บริหาร และครูในการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั่วโมงลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตลอดจนทั้ง
การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ตามเนื้อหาวิชา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม
เป็นพลเมืองดี ตามนโยบายการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของ
กระทรวงศึกษาธิการ(หนังสือที่ ศธ 0806/ 5326 ลงวันที่ 8 มี.ค. 2534)
 - 2.4 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง การใช้แผน
การสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาตรงตามโครงสร้างของหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของ
ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

3. ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีต่อการจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียน

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุดในสถานศึกษาและมี หน้าที่หลักในการบริหารงานในโรงเรียน

5. ครู หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่สอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

6. วุฒิทางลูกเสือ หมายถึง วุฒิที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครู ได้รับจากการฝึกอบรมวิชา ผู้กำกับ

7. ประสบการณ์ หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่อยู่ใน โรงเรียนนั้น โดยแบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และสูงกว่า 10 ปี

8. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งโรงเรียนออกเป็นขนาดต่าง ๆ โดยยึดนักเรียน เป็นเกณฑ์ตามเกณฑ์ประเมินมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ

ขนาดเล็กมีนักเรียน	120	คน
ขนาดกลางมีนักเรียน	121-600	คน
ขนาดใหญ่มีนักเรียน	601- 1,500	คน
ขนาดใหญ่พิเศษมีนักเรียน	1,501	คนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในครั้งนี้ จำเป็นต้องอาศัยการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ของนักวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานการศึกษางานวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้อง โดยผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ประวัติของลูกเสือและการลูกเสือ
 - 1.1 ความหมายของลูกเสือและการลูกเสือ
 - 1.2 ประวัติลูกเสือโลก
 - 1.3 ประวัติลูกเสือไทย
 - 1.4 วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
2. การบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน
 - 2.1 ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
 - 2.2 ด้านการพัฒนาบุคลากร
 - 2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
 - 2.4 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ประวัติของลูกเสือ และการลูกเสือ

ความหมายของลูกเสือและการลูกเสือ

คำว่า “ลูกเสือ” (Boy Scout) และการลูกเสือ (Scouting) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2525 : 731) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ลูกเสือคือสมาชิกแห่งองค์การที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกหัดอบรมบ่มนิสัยเด็กชายให้เป็นพลเมืองดี ตามจารีตประเพณี มีอุดมคติ และความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

กู๊ด (Good. 1973 : 521 ; อ้างถึงในแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กลุ่มส่งเสริมกีฬาพลานามัยและกิจกรรมพิเศษสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ม.ป.ป. : 5) ได้ให้ความหมายของลูกเสือไว้ว่าลูกเสือเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การข่าวสาร การใช้อุปกรณ์ ตลอดจนการฝึกให้น้ำใจเป็นนักกีฬา

เปลื้อง ณ นคร (2516 : 412) ให้ความหมายลูกเสือ หมายถึง เด็กที่อยู่ในขณะที่ตั้งขึ้นสำหรับอบรมให้เป็นพลเมืองดี

ส่วนคำว่า “SCOUT” สมรรถชัย ศรีภิญโญ และคนอื่น (2531 : 10) วิเคราะห์ว่า SCOUT ว่ามาจากความหมาย ดังนี้

S ย่อมาจาก Sincerity แปลว่า ความจริงใจ

C ย่อมาจาก Courtesy แปลว่า ความสุข

O ย่อมาจาก Obedience แปลว่า การเชื่อฟัง

U ย่อมาจาก Unity แปลว่า ความเป็นใจเดียวกัน

T ย่อมาจาก Thrifty แปลว่า ความมัธยัสถ์

ส่วนคำว่า “การลูกเสือ” จรวยพร ธรนิทร์ (2537 : 20) ได้อธิบายความหมายของการลูกเสือไว้ว่า การลูกเสือ เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมโดยการใช้กระบวนการลูกเสือที่ทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง มีคุณธรรมและจริยธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม เคารพในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ระบบประชาธิปไตย และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรจริง

อภัย จันทวิมล แปลไว้ในหนังสือการลูกเสือสำหรับเด็กชายของลอร์ดเคเบเดน โพเธลล์ แห่งกิลเวลล์ (2529 : ก) ว่าลูกเสือเป็น โรงเรียนสอนวิชาหน้าที่พลเมืองด้วยการให้ความรู้ในเชิงพราน (Wood Craft) ความรู้เกี่ยวกับสัตว์และธรรมชาติ

สำนักงานลูกเสือโลก (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ 2532 : 30) ได้สรุปการลูกเสือเอาไว้ว่า การลูกเสือ คือ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีวินัย มีคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองและไม่กีดกันในเรื่องศาสนาและเชื้อชาติ

กู๊ด (Good. 1973 : อ้างถึงใน จเร สัตยารักษ์. 2544 : 10) มีทัศนะว่ากิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น การข่าว การใช้ อุปกรณ์ ตลอดจนการฝึกให้น้ำใจเป็นนักกีฬา

จเร สัตยารักษ์ (2544 : 10) ได้ให้ความเห็นคำว่า ลูกเสือ มีความหมายสองนัย คือ นัยหนึ่งหมายถึง องค์การที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนและอีกนัยหนึ่งหมายถึงสมาชิกขององค์การที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกหัดอบรมเด็กให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ส่วนคำว่า

การลูกเสือมีความหมายในลักษณะที่เป็นองค์การและกิจกรรมสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรมเป็นผู้นำผู้ตาม ความอดทน การมีชีวิตอยู่ในสังคมที่สงบสุข มีน้ำใจ มีคุณธรรมรักและเคารพในสถานชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์มีชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นอย่างมีความสุข

ประวัติลูกเสือโลก

ผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก คือ ลอร์ด เบเดน โพเอลล์ แห่งกิลเวลล์ ซึ่งสมาชิกในวงการลูกเสือโลก เรียกชื่อท่านว่า บี.พี. (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2533 : 46) ซึ่งเป็นชาวอังกฤษเกิดในกรุงลอนดอน เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2400 มีอาชีพรับราชการเป็นทหารในกองทัพบกของอังกฤษ สาเหตุที่ บี.พี. ตั้งกองลูกเสือขึ้นก็เนื่องมาจากประสบการณ์ทางทหารที่ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในแถบประเทศอินเดีย และแอฟริกา ซึ่งมีชนเผ่าพื้นเมืองมาก โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2442 บี.พี. (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 11-13) ได้ถูกส่งไปรักษาเมืองมาฟิคิง เมืองขึ้นของประเทศอังกฤษในแอฟริกาใต้ เนื่องจากสงครามบัวร์ เมืองมาฟิคิงถูกทหารบราซิลล้อมนานถึง 213 วัน ในระหว่างนี้ บี.พี. ได้จัดตั้งกองทหารเด็กขึ้นเพื่อช่วยเหลือในการรักษาเมือง เช่นทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวและสอดแนมของกองทัพ รักษาความสงบภายใน อยู่ยามบนหอคอย ให้สัญญาณแก่ประชาชนเมื่อพวกบัวร์โจมตี เด็กๆ เหล่านั้นทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดี ไม่แพ้ผู้ใหญ่

ในปี พ.ศ. 2450 บี.พี. เกษียณอายุราชการ จึงปลดเป็นทหารกองหนุนได้เริ่มทดลองการฝึกอบรมเด็กชายเพื่อให้เป็นพลเมืองดี ตามแบบของท่าน จึงนำเด็กไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวด์ซี เป็นเวลา 9 คืน โดยมีท่านรับหน้าที่เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรม

ในปี พ.ศ. 2451 หลังจากทดลองอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวด์ซี บี.พี. ได้เรียบเรียงจัดพิมพ์หนังสือคู่มือการฝึกอบรมลูกเสือ ออกจำหน่าย ให้ชื่อว่า "Scouting for Boy" ซึ่งนายอภิรักษ์วิมล ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายวิชาการ ได้แปลไว้ว่า "การลูกเสือสำหรับเด็กชาย" (มูลนิธิคณะลูกเสือแห่งชาติ. 2541 : 16) หนังสือนี้ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการลูกเสือ สาระสำคัญของ การลูกเสือ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ คติพจน์ของลูกเสือ รหัสและการแสดงความเคารพของลูกเสือ การจับมือซ้ายแบบลูกเสือ การร้องเพลง การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันวงการลูกเสือทั่วโลกถือว่าการทดลองอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวด์ซี เป็นการเริ่มต้นของการลูกเสือโลก

ประวัติลูกเสือไทย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 13) ได้ทรงสังเกตเห็นความสำคัญของการลูกเสือจึงได้ทรงพระราชทานกำเนิดลูกเสือไทยขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2454 ซึ่งประเทศไทยได้ตั้งกองลูกเสือเป็นอันดับที่สามของโลก โดยตั้งกองลูกเสือกองแรกขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวงหรือ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบัน เรียกว่า กองลูกเสือ

กรุงเทพฯ ที่ 1 ลูกเสือคนแรกของประเทศไทยคือ นายซัพพ์ บุนนาค พระองค์ได้ทรงดำเนินการสอนลูกเสือโดยพระองค์เอง วิชาที่ใช้ในการฝึกอบรมจะเป็นวิชาที่กระ बीच แลว ทำอาวูธ การสะกศรอยหน้าทึของพลเมืองดี ๆลๆ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานราชานุญาต ให้จัดตั้งกองลูกเสือในโรงเรียนต่างๆ ทำให้กิจการลูกเสือได้รับความนิยมแพร่หลาย และเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว และโปรดให้มีข้อบังคับลักษณะการปกครองลูกเสือ พระองค์ทรงตั้งสภากรรมการลูกเสือแห่งชาติ และพระองค์ทรงดำรงตำแหน่งสูงสุดของคณะลูกเสือแห่งชาติ และหลังจากนั้นมาพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ

กิจการลูกเสือเป็นกิจการที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก และมีกิจกรรมการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าไปตามลำดับ มูลนิธิคณะลูกเสือแห่งชาติ (2541 : 2-6) ได้กล่าวถึงประวัติการลูกเสือไทยไว้ 5 ยุค ดังนี้

ยุคก่อตั้ง (พ.ศ. 2454 - 2468)

ในปี พ.ศ. 2454 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าให้จัดตั้งกองลูกเสือป่าขึ้นให้ข้าราชการพลเรือนเข้ารับการฝึกอบรม โดยมุ่งเน้นด้านจิตใจ ให้มีความรักชาติ มีมนุษยธรรม มีความเสียสละ เมื่อกิจการเสือป่าได้เจริญก้าวหน้ามั่นคงแล้ว พระองค์ทรงมีพระราชดำริว่า บุตรของเสือป่าก็ควรจะได้รับ การฝึกอบรมให้เป็นพลเมืองดีตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งในยุคก่อตั้งนี้พระองค์ทรงวางรากฐานการลูกเสือไทยไว้อย่างดี กิจการลูกเสือได้ขยายตัวไปทั่วราชอาณาจักร ซึ่งนอกจากจะได้พระราชทานคติพจน์ให้แก่คณะลูกเสือแห่งชาติแล้ว ยังได้ทรงพระราชนิพนธ์ทละครพูดเรื่องหัวใจนักรบ เพื่อส่งเสริมกิจการลูกเสือไทย และได้ทรงแต่งบทประพันธ์ซึ่งคณะลูกเสือแห่งชาติได้นำมาเป็นเพลงหลายเพลง อาทิ เพลงสยามมานุสดี บทเพลงรักชาติบ้านเมือง และเพลงไทยรวมกำลังตั้งมั่น

อนึ่ง พระองค์ท่านได้มีพระราชดำริ จะจัดตั้งกองลูกเสือหญิงที่เรียกว่า เนตรนารี และจะจัดให้มีงานชุมนุมลูกเสือโลกแห่งชาติ แต่งานทั้งสองยังไม่ทันเสร็จสิ้นภารกิจ พระองค์ก็ได้เสด็จสวรรคตเสียก่อน

ยุคส่งเสริม (พ.ศ. 2468 - 2482)

เป็นยุคที่เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นประชาธิปไตย โดยมีเหตุการณ์สำคัญ ดังนี้

- พ.ศ. 2476 จัดตั้งกรมพลศึกษาขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีกองลูกเสืออยู่ในสังกัดกรมพลศึกษา

- ประกาศใช้ตราประจำคณะลูกเสือและกฎลูกเสือ 10 ข้อ

- เปิดฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ซึ่งเรียกในทางราชการว่า การฝึกอบรมวิชาพลศึกษา (ว่าด้วยลูกเสือ)

- ประกาศตั้งกองลูกเสือสมุทรเสนา
- พ.ศ. 2479 ประกาศใช้หลักสูตรลูกเสือเสนาและลูกเสือสมุทรเสนา
- พ.ศ. 2482 ประกาศใช้พระราชบัญญัติลูกเสือ ให้ตั้งสภากรรมการกลางลูกเสือ

แห่งชาติ

ยุคประทับประคอง (พ.ศ. 2482 - 2489)

ยุคนี้เป็นยุคปลายรัชกาลที่ 8 และอยู่ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2482-2489)

ในขณะนั้นลูกเสือชบเซาลงมากเนื่องจากอยู่ในภาวะสงคราม มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติยุวชนแห่งชาติ ทำให้มีการจัดตั้งองค์การยุวชนแห่งชาติและจัดตั้งยุวชนทหารขึ้นมา โดยการฝึกการใช้อาวุธแบบทหาร ซึ่งรัฐบาลในยุคนั้นให้การสนับสนุนเป็นอย่างมาก และกิจการลูกเสือก็ยังคงดำเนินการอยู่

ยุคก้าวหน้า (2489 - 2514)

กิจการลูกเสือที่เกิดขึ้นในยุคนี้นี้ คือ

- ยกเลิกพระราชบัญญัติยุวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2486 แล้วตราพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2490 ขึ้นแทน

- ก่อสร้างค่ายลูกเสือวิราวุธตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
- เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองขึ้นความรู้เบื้องต้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยตามหลักสูตร กิลเวลล์ ปาร์ค เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นวี๊ดแบคจ์ ครั้งแรก ณ พระตำหนักอ่างศิลา จังหวัดบุรี

- เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ วิสามัญชั้นวี๊ดแบคจ์ ครั้งแรก
- เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

- พ.ศ. 2507 ประกาศใช้พระราชบัญญัติลูกเสือ กำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายก

- พ.ศ. 2509 ประกาศใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509

- ประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ พ.ศ. 2510 จะเห็นได้ว่ายุคนี้เป็นยุคทองของกิจการลูกเสืออย่างแท้จริง

ยุคเข้าถึงประชาชน (พ.ศ. 2495 - ปัจจุบัน)

ยุคนี้เป็นยุคที่การลูกเสือขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านซึ่งเปิดโครงการครั้งแรกที่บ้านเหล่ากอหก ตำบลแสงพา อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับกิจการลูกเสือชาวบ้านไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ และกิจการลูกเสือยังได้รับความนิยมแพร่หลายไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี สงบสุขและความมั่นคงของชาติ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2531 : 34)

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎและคติพจน์ของลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
 2. มีลักษณะการสังเกต จดจำ การใช้มือ เครื่องมือ การแก้ปัญหาและทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 3. มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความกล้าหาญ อดทน เชื่อมั่นในตนเอง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจคนอื่น มีความเสียสละบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์
 4. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติ
- นอกจากนี้ คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2531 : 1-2) ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งร่างกาย สติปัญญาจิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศ ตามจารีตประเพณีบ้านเมืองและอุดมคติ ดังนี้
1. ให้มีวินัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟังและฟังตนเอง
 2. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
 3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์
 4. ให้รู้จักทำงานฝีมือและฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
 5. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม มีการพัฒนาในทางกายและจิตใจ ศีลธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ ทั้งนี้ โดยไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิการเมืองใด ๆ

ซึ่งการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่นั้นมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียนซึ่ง เฟรดเดอริก (Frederick. 1959 : อ้างถึงใน บุญส่ง เป็นน้อย. 2539 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง
2. เพื่อเตรียมตัวนักเรียน สำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
3. เพื่อให้รู้จักวิธีการทำงานร่วมกัน
4. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียน นักศึกษา
5. เพื่อให้สำนึกในการปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบแบบแผนต่างๆ
6. เพื่อเพิ่มพูน ความสนใจของนักเรียน นักศึกษา ให้กว้างขึ้น
7. เพื่อเสริมแรงขับที่เป็นพื้นฐานในการศึกษา
8. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความสามัคคีในสถาบันการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดกิจกรรม ลูกเสือไว้ 11 ประการซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักเกณฑ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ ซึ่งมีรายละเอียดในหลักสูตรกิจกรรมมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง ปี 2533 (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 8) คือ

1. จะต้องเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ
2. จะต้องเป็นไปเพื่อวางรากฐาน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีระเบียบในตนเอง
4. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน
5. จะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
6. จะต้องมีการระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม โครงการและระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา
7. ทุกกิจกรรมจะต้องมีครู-อาจารย์ในโรงเรียนเข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินการ
8. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมจะต้องเป็นบุคคลที่ปัจจุบันอยู่ในสถานศึกษานั้น ยกเว้นแต่วิทยากรให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้นๆ
9. การจัดให้มีกิจกรรม ใดๆ หรือไม่ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้นๆ
10. ให้สถานศึกษาควบคุมเรื่องการจ่ายเงินหรือพัสดุอื่นๆ ให้เป็นการประหยัดและเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยของชาติ
11. ในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมใดๆ ไม่เหมาะสมมีการกระทำหรืออาจนำมาซึ่งอันตรายต่อความมั่นคงของชาติให้หัวหน้าสถานศึกษาสั่งยกเลิกกิจกรรม นั้นๆ เสีย

สรุปได้ว่าจากวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ คึงกล่าว มุ่งส่งเสริม สร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีชีวิตเป็นแนวทาง ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตตนเอง ให้เกิดความสุขให้เป็นคนดี คนเก่ง พึ่งตนเองได้ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยยึดกฎและคำปฏิญาณของลูกเสือเป็นหลัก

การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ในการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ความทันสมัยของ ผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยใช้หลักการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารกิจการ ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่

ด้านการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียน

การบริหารเป็นกระบวนการของการใช้ทรัพยากร ให้มีประโยชน์มากที่สุดเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กรและหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารกิจกรรมใดๆ จะดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะต้องมีผู้ร่วมดำเนินการ ในกิจกรรมให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์อย่างถูกต้องรวดเร็ว

Barlol & Martin (1991 : 7-8 ; อ้างถึงในหนังสือการพัฒนาการบริหารสถานบันการศึกษา (2543 : 307 -308) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการองค์กร ว่าเป็นกระบวนการปฏิบัติเพื่อให้ บังเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ขององค์กรซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในสิ่ง ต่างๆต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ กระบวนการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ตัดสินใจ เลือกวิธีปฏิบัติเป็นขั้นตอนต่างๆ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
2. การจัดองค์กร (Organizing) คือ กระบวนการจัดปัจจัยทรัพยากรต่างๆ รวมถึงบุคคล เข้าสู่โครงการสร้างของการแบ่งงานตามภารกิจหน้าที่ต่างๆ ที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันกำหนดลักษณะ การปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้
3. การนำหรือสั่งการ (Leading or Directing) คือกระบวนการมอบหมาย สั่งการให้ บุคลากรปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามโครงสร้างงานที่กำหนดใช้ความเป็นผู้นำสร้างอิทธิพล โน้มน้าว บุคลากรให้ปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ตามโครงสร้างงานที่กำหนด ใช้ความเป็นผู้นำสร้างอิทธิพล โน้มน้าวบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างได้ผล (Productive)

4. การควบคุม (Controlling) คือกระบวนการติดตามตรวจสอบ กำกับดูแล แนะนำ การแก้ไข ใ้บุคลากรปฏิบัติกิจกรรมหรืองานต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพที่พึงปรารถนา และให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารจัดการองค์กร ตามหลัก ของ PAPOSDCORB ซึ่งมีหลักปฏิบัติ 9 ประการ คือ

1. การกำหนดนโยบาย (Policy) รวมถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทิศทาง การผลิตและการบริหาร
2. การจัดแบ่งและใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อการบังคับบัญชา วินิจฉัยสั่งการ
3. การวางแผน (Planning) กำหนดผลที่ต้องการของการผลิตหรือการบริหารนำมา กำหนดกิจกรรมและวิธีการดำเนินงานระยะเวลาปัจจัยที่จะต้องและผู้รับผิดชอบ
4. การจัดองค์กร (Organizing) จัดกลุ่มงานตาม โครงสร้างขององค์กร จัดทำให้ การดำเนินการมีความสัมพันธ์กัน
5. การจัดบุคลากร (Staffing) เข้าหน่วยงานหรือเข้ากลุ่มต่างๆ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบ และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานกำหนดแผนงานบังคับบัญชาและการควบคุมงาน การพัฒนาบุคลากร การสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ
6. การสั่งการหรือการอำนวยความสะดวก (Directing) เป็นการใช้อำนาจและอิทธิพลโดย ผู้บริหารต่อผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้มีการดำเนินงานตามแผนจนบรรลุตามเป้าหมาย
7. การประสานงาน (Coordinating) ระหว่างผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มบุคคลรวมถึงการสื่อสาร ในองค์กรการระดมความคิดความร่วมมือขอจัดปัญหาความขัดแย้งและปัญหาอุปสรรคในการทำงาน
8. การประเมินและรายงาน (Reporting) การใช้ปัจจัยการปฏิบัติงานตามแผน การปฏิบัติงานได้มาตรฐานและผลผลิตการดำเนินงานที่แสดงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์และ เป้าหมายการนำผลการปฏิบัติที่ได้นำมาเป็นข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เพื่อปรับปรุงและการพัฒนาการปฏิบัติงาน
9. การจัดงบประมาณ (Budgeting) และปัจจัยทรัพยากรต่างๆที่จำเป็นต่อการ ปฏิบัติงานครอบคลุมถึงงบประมาณที่ใช้ในการลงทุนและการพิจารณาจัดรายได้นำมาตอบแทนแก่ บุคลากร อย่างไรก็ตาม มีนักการศึกษาและนักทฤษฎีทางการบริหารหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหาร ไว้ดังนี้

ไซมอน (Simon; อ้างถึงในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2523 : 6) ให้ความหมาย การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่ตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

ฟอลเลท (Follett ; อ้างถึงในธงชัย สันติวงษ์. 2535 : 31) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือ การทำงานให้เสร็จโดยอาศัยบุคคลอื่น

คูทซ์ (Koontz ; อ้างถึงในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2523 : 6) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้โดยอาศัย คน เงิน วัสดุตั้งของปัจจัยในการปฏิบัติงาน

กิติมา ปรีดีติลภ (2532 : 6) กล่าวว่าการบริหารมักเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ กับสิ่งต่อไปนี้ คือ การจัดดำเนินงานและการจัดกิจกรรมเพราะจะต้องเกี่ยวข้องกับ ระหว่างคน ความรู้สึกและจุดมุ่งหมาย ตลอดจนถึงกระบวนการและวิธีการที่จะช่วยให้องค์ประกอบต่าง ๆ บรรลุจุดประสงค์

สมบูรณ์ อุปลัมภ์ (2532 : 6) ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหารหมายถึง การปฏิบัติที่เป็นกระบวนการ กล่าวคือมีการปฏิบัติที่เป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ เริ่มต้นการปฏิบัติงานจนสำเร็จวัตถุประสงค์

ประชุม รอดประเสริฐ (2533 : 20) ให้ความหมายการบริหาร หมายถึง กระบวนการอัน เกิดจากบุคคลนั้นกำหนดไว้โดยใช้ทรัพยากร ต่างๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งจากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การบริหารคือ การดำเนินงาน โดยอาศัยทรัพยากรในการบริหารอันได้แก่ คน เงิน วัสดุ และ วิธีการ เพื่อให้กิจกรรมนั้นสำเร็จลุล่วง บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะประสบการณ์พฤติกรรม และค่านิยมที่ดีอันเป็นประ โยชน์สูงสุดต่อ องค์และ หน่วยงานนั้นๆ

นโยบายคณะลูกเสือแห่งชาติ

นโยบายของลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ พ.ศ. 2537 มีดังนี้

ข้อ 1 ส่งเสริมการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยลูกเสือ เจริญการตรา พ.ร.บ. ลูกเสือ ปรับปรุงข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือ กฎกระทรวงว่าด้วยระเบียบลูกเสือ

ข้อ 2 ปรับปรุงระบบการบริหารกิจการลูกเสือ โครงสร้างและการบริหารงานของ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางลูกเสือ เพื่อยกระดับมาตรฐานลูกเสือให้สูงขึ้น

ข้อ 3 เจริญพัฒนาการฝึกอบรมครูผู้สอนลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกประเภท ทุกระดับ ให้มีปริมาณและคุณภาพ โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสม

ข้อ 4 ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดจนการผลิตคู่มือ สื่อการเรียนต่าง ๆ

ข้อ 5 เร่งรัดและสำรวจตรวจสอบ จัดทำทะเบียนสถิติ สำมะโนประชากรลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กองลูกเสือทุกประเภท ทุกระดับ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ตลอดจนทรัพย์สินของคณะลูกเสือแห่งชาติ ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อประโยชน์การวางแผน พัฒนากิจการลูกเสือระยะยาว ทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ

ข้อ 6 ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การดำเนินงานด้านการบริหารงานลูกเสือ ด้านวิชาการ ด้านการฝึกอบรมและด้านกิจการลูกเสือ เพื่อปรับปรุงให้กิจการลูกเสือเจริญก้าวหน้า

ข้อ 7 ส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับลูกเสือนานาชาติโดยส่งลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือไปเยือนและร่วมชุมนุมลูกเสือของประเทศเพื่อนบ้านประเทศในกลุ่มอาเซียน ประเทศในเขตเอเชียแปซิฟิกและร่วมกิจการลูกเสือโลกตามโอกาสกับจัดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้มีโอกาสไปรับการฝึกอบรมในต่างประเทศ เพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิชาลูกเสือด้วย

ข้อ 8 ส่งเสริมให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ทุกประเภท ทุกระดับ รักษาวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ไทย ร่วมกันสร้างภาพพจน์ที่ดีแก่การลูกเสือในแนวทางของความซื่อสัตย์สุจริต ความจงรักภักดี ความเสียสละ ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย และความเป็นผู้มีธรรมาจริยธรรม การได้อุทิศตนบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ

ข้อ 9 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ให้รู้จักการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ตลอดจนการบริการชุมชนในทุกด้าน ตามความสามารถและ โอกาสอันควร

ข้อ 10 ส่งเสริมงานตามประชาสัมพันธกิจการลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตลอดจนการสนับสนุนให้มีการดำเนินการจัดหาทุนเพื่อการพัฒนากิจการลูกเสือ และความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนให้เกิดการประสานสัมพันธ์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 11 ทำนุบำรุง และพัฒนาค่ายลูกเสือ ให้อยู่ในสภาพของค่ายอเนกประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการลูกเสือหรือสาธารณประโยชน์อื่นๆ

ข้อ 12 ส่งเสริมให้มีการชุมนุมลูกเสือระดับจังหวัด ในวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ และจัดให้มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ 4 ปี ต่อครั้ง

ข้อ 13 ส่งเสริมให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งกองลูกเสือนอกระบบโรงเรียน ให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและดำเนินกิจการลูกเสืออย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 14 ส่งเสริมสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลต่างๆ แก่ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตลอดจนการยกย่องประกาศเกียรติคุณการบำเพ็ญความดีความชอบ เพื่อเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจที่จะปฏิบัติตนตามอุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

ข้อ 15 ส่งเสริมกิจการลูกเสือชาวบ้านให้เจริญก้าวหน้าทั้งปริมาณและคุณภาพให้มีความสำนึกในหน้าที่สิทธิและความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ

ส่วนนโยบายการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นความสำคัญของกิจการลูกเสือ-เนตรนารี จึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ-เนตรนารี (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : ก) ดังนี้

1. มีความจำเป็นที่จะต้องให้ทุกคนในโรงเรียนเป็นลูกเสือทุกคนตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาภาคบังคับจนกว่าเขาจะออกไปประกอบอาชีพ โดยให้ทุกโรงเรียนจัดการเรียนการสอนลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี โดยวิธีการลูกเสือคือเรียนด้วยการกระทำวางแผนการสอนวิชาลูกเสือ โดยเน้นการเรียนการสอนให้มากขึ้นให้วางแผนการสอนลูกเสือให้มีมาตรฐานอย่างชัดเจนชัดเจนให้มีการติดตามผลประเมินผลการสอนของครู การเรียนของลูกเสือในภาคปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการลูกเสือแห่งชาติ เช่นการเรียนด้วยการปฏิบัติจริง ผู้บริหารต้องสอดส่องเป็นพิเศษ

2. ให้กรมวิชาการจัดกิจการลูกเสือเป็นกิจกรรมบังคับของนักเรียนทุกคน ที่จะต้องเรียนเป็นแนวทางปฏิบัติให้กรมวิชาการเน้นให้นักเรียนต้องเป็นลูกเสือ เพราะลูกเสือฝึกให้มีระเบียบวินัย เสียสละและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น กรมพลศึกษาต้องประสานงานกับกรมสามัญศึกษากรมการฝึกหัดครู สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมต่าง ๆ ที่มีโรงเรียนในสังกัดในแต่ละกรมดำเนินการสอนลูกเสือโดยการปฏิบัติจริง อย่างจริงจังและโดยด่วน หลักสูตรของกรมวิชาการจะต้องสอดคล้องและสนับสนุน ส่งเสริม วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ กรมวิชาการจะต้องดำเนินการและประเมินผลหลักสูตรของลูกเสือตลอดเวลา เพื่อแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้กรมวิชาการต้องประสานงานกับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติอย่างใกล้ชิด

3. ควรกำหนดเรื่องกรรยกเว้นเครื่องแบบ โดยให้มีผ้าผูกคอเป็นสัญลักษณ์เท่านั้น ใช้ประกอบเครื่องแบบนักเรียน ให้ดำเนินการร่างกฎหมายโดยเร็วจนกว่าจะมีกฎกระทรวงออกมา กำหนด

4. ให้วิทยาลัยครูจัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและให้นักศึกษาทุกคนทุกสาขาวิชาเอก

5. ให้มีการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ยังไม่มีคุณวุฒิทางลูกเสือให้สำนักงานปลัดกระทรวง ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติให้มีการจัดฝึกอบรมตามแบบ โรงเรียนนายอำเภอ ของวิทยาลัยปกครองกระทรวงมหาดไทย

6. ให้กรมพลศึกษาจัดให้การเรียนการสอนอย่างรวดเร็ว ให้กรมพลศึกษาสำรวจ ติดตาม การเรียนการสอนลูกเสือทุกโรงเรียนโดยประสานงานกับเจ้าสังกัด ให้กรมพลศึกษาประสานงานกับ เขตการศึกษา จังหวัด อำเภอทั่วประเทศ

7. ให้การวางแผนการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือชั้น บี.ที.ซี.และ เอ.ที.ซี. ให้ กรมพลศึกษา เขตการศึกษา จังหวัด ตลอดทั้งกรมเจ้าสังกัดที่มีโรงเรียนร่วมกันสำรวจจำนวน ผู้บังคับบัญชาที่ยังไม่มีคุณสมบัติทางลูกเสือ เพื่อวางแผนจัดการเข้ารับการอบรมเป็นงวด ๆ ไปทั้งชั้น บี.ที.ซี. และ เอ.ที.ซี. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจะต้องมีความรู้ในวิชาลูกเสือถึงจะสอนลูกเสือให้มี ประสิทธิภาพ โดยกระทรวงศึกษาธิการจะให้การสนับสนุนการฝึกอบรมวิชาผู้บังคับบัญชาลูกเสือ อย่างเต็มที่

8. ให้ครูที่ฝึกอบรมลูกเสือ ได้มีความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษด้วย ให้สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครู ได้นำเรื่องขอความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษด้วย

จากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการจะเห็นได้ว่าความสำคัญของ กิจการลูกเสือโดยกำหนดให้เป็นกิจกรรมบังคับเพื่อให้เกิดการพัฒนา ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความสามัคคีและการช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของชาติในอนาคตต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายเกี่ยวกับลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมอบไว้ด้วยการสถาปนาคณะลูกเสือไทย พ.ศ. 2445 ซึ่งเป็นประเทศลำดับที่ 3 ของโลก (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2528 : 25) มีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนากิจการลูกเสือ โดยมุ่งเน้นถึงการพัฒนา 8 ประการ คือ

1. พัฒนาของร่างกาย
2. พัฒนาทางสติปัญญา
3. พัฒนาทางค่านิยมและเจตคติ
4. พัฒนาทางจิตใจ
5. พัฒนาทางสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
6. พัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม
7. พัฒนาทางความสัมพันธ์ต่อชุมชน
8. พัฒนาทางความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 1-3 (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2537 : 10) ได้มอบนโยบายของการลูกเสือโดยให้ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกคนได้ทำความเข้าใจกับกิจกรรมลูกเสือให้่องแท้ ที่สำคัญที่สุดทุกโรงเรียน

ควรรนำระบบลูกเสือมาใช้ในการเรียนการสอน พัฒนาโรงเรียน โดยเฉพาะการพัฒนานักเรียน เพื่อที่จะช่วยแก้ปัญหาทางพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของนักเรียนต่อไป

บรรจง พงศ์ศาสตร์ อธิบดีอธิบดีกรมสามัญศึกษา ได้กำหนดนโยบายหลักในส่วนของกรมสามัญศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 18) ไว้ดังนี้

1. ให้โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทุกแห่งถือว่า กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นภารกิจหลักในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนา และเสริมสร้างเยาวชนให้เป็นผู้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความอดทน มีความสามัคคี เสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น และเป็นผู้มีระเบียบวินัยแท้จริง
2. ให้โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วทุกแห่งจัดให้มีการฝึกอบรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ตามหลักการและกระบวนการที่กำหนดในหลักสูตร ตามแนวทางที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือกรมสามัญศึกษาแนะนำ ทั้งนี้ให้หมายถึง การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและผู้ปฏิบัติงานทุกคนด้วย
3. ให้โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทุกแห่ง จัดตั้งองค์กรและวางระบบการบริหาร กิจการลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์พร้อมทั้งการจัดสรรงบประมาณจากเงิน บำรุงการศึกษา เงินบริจาค เงินสมทบอื่นๆ เพื่อดำเนินกิจกรรม จัดการสื่อการสอน เครื่องมืออุปกรณ์ ให้พร้อมเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
4. ให้โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทุกแห่งจัดให้มีกิจกรรมเพื่อการปฏิบัติจริง ตามอุดมการณ์และหลักการของลูกเสือ -เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยเฉพาะการมี กิจกรรมร่วมในชุมชนและสังคมต่อไป
5. ให้โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทุกแห่ง ถือเป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริม เพิ่มขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในเรื่องนี้ โดยให้ถือเป็นผลงานความคิดความชอบกรณีพิเศษด้วยอีก ประการหนึ่ง
6. ให้ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษาทุกแห่งผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้บังคับบัญชาลูกเสือขั้นความรู้ชั้นสูง
7. ให้กองลูกเสือโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทุกแห่งจัดฝึกอบรมวิชาพิเศษว่า ด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ฉบับที่ 14 (2528)
8. ให้โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทุกแห่งจัดฝึกอบรมหมู่ลูกเสือเป็นผู้นำทาง ประชาธิปไตย
9. ให้มีผู้ตรวจกิจการลูกเสือ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาประจำจังหวัด และประจำ กลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ตรวจ ติดตาม และรายงานผล

การบริหารและดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวภาษา และผู้บำเพ็ญประโยชน์ของ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทุกแห่ง ส่วนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนมัธยมศึกษานั้น วิทยุ สาสธ (2516 : 18) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความชำนาญ ในด้านวิชาการ คือรู้หลักสูตรอย่างแตกฉาน สามารถนำความรู้ดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางควบคุม การทำงานของครู รู้จักใช้ความรู้ให้สัมพันธ์กับพัฒนาการของนักเรียน อันจะก่อให้เกิด ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน

ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

สำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะเป็นกองลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ซึ่ง มีลักษณะการจัดกลุ่ม-กองและหมู่ของลูกเสือ (คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2528 : 19) ดังนี้

หมู่ลูกเสือแต่ละหมู่จะมีสมาชิก 6-8 คน การตั้งชื่อหมู่ใช้ชื่อของบุคคลสำคัญในอดีตของไทยเป็นชื่อหมู่ ทุกหมู่มีนายหมู่เป็นหัวหน้ามีรองนายหมู่เป็นรองหัวหน้า ลูกเสือ 2-6 หมู่รวมเป็น 1 กอง แต่ละกองจะต้องมีผู้กำกับคอยควบคุมดูแลกองละ 1 คน และมีรองผู้กำกับลูกเสืออย่างน้อย 1 คน กองลูกเสือ 4 กอง รวมเป็น 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มต้องมีผู้กำกับกลุ่มคอยควบคุม ดูแล กลุ่มละ 1 คน และรองผู้กำกับลูกเสืออย่างน้อย 1 คน การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียนจะต้องมี ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่เหมาะสมกับจำนวนลูกเสือใน โรงเรียน และแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มี คุณสมบัติถูกต้องตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เพื่อรับผิดชอบดำเนินการ บริหารงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ตามตำแหน่ง ดังนี้

1. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน มีหน้าที่อำนวยความสะดวก ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ให้การสนับสนุน สอดส่อง ดูแลการจัดกิจกรรมให้เป็น ไปตามวัตถุประสงค์และหลักการของลูกเสือ
2. รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยและทำหน้าที่แทนเมื่อผู้อำนวยการ ลูกเสือโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ตลอดจนประสานงานในการปฏิบัติงานของลูกเสือ แต่ละกลุ่ม กอง ให้ได้ผลดีเกิดประโยชน์ต่อกองลูกเสือ
3. เจ้าหน้าที่ลูกเสือโรงเรียน ทำหน้าที่ประสานงานทั่วไป ร่วมวางแผนและจัดกิจกรรม ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เป็น ไปตามระเบียบและข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ
4. ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ มีหน้าที่ปรับปรุง ดูแล แนะนำ ประสานงานการดำเนินการ ให้เกิดผลดีต่อกลุ่มอย่างจริงจัง
5. รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ มีหน้าที่ช่วยควบคุมดูแลการเงิน งานวิชาการ งานฝึกอบรม ภายในกลุ่ม ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่แทนผู้กำกับกลุ่ม เมื่อผู้กำกับกลุ่มไม่อยู่

6. ผู้กำกับลูกเสือ มีหน้าที่บังคับบัญชา ฝึกอบรมและรับผิดชอบกิจการ ในกองลูกเสือของตนเอง เป็นที่ปรึกษาในการประชุมนายหมู่ลูกเสือรับผิดชอบเกี่ยวกับวินัย และการรับจ่ายเงิน ในกองลูกเสือ ฝึกอบรมนายหมู่ลูกเสือ ทั้งต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ

7. รองผู้กำกับลูกเสือ มีหน้าที่ช่วยผู้กำกับ หรือปฏิบัติหน้าที่แทนเมื่อผู้กำกับไม่สามารถอยู่ปฏิบัติหน้าที่ได้

8. นายหมู่ มีหน้าที่วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมของหมู่ รวมทั้งการ ไปอยู่ค่ายพักแรม โดยมีผู้กำกับเป็นผู้ให้คำแนะนำ

9. รองนายหมู่ มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยนายหมู่

การแต่งตั้งนายหมู่นั้น ให้ผู้กำกับลูกเสือเป็นผู้แต่งตั้ง โดยหาหรือลูกเสือในหมู่หรือผู้กำกับลูกเสืออาจจะเป็นผู้เลือกนายหมู่ลูกเสือเอง โดยการหาหรือจากที่ประชุมนายหมู่ ส่วนรองนายหมู่นั้น ให้ผู้กำกับลูกเสือเป็นผู้แต่งตั้ง โดยหาหรือนายหมู่ของหมู่นั้นๆ

ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เป็นลูกเสือที่ผ่านขั้นตอนการเป็นลูกเสือมาแล้ว 2 ประเภท คือลูกเสือสำรอง และลูกเสือสามัญ ดังนั้น ผู้กำกับจะต้องมีความรู้ในการจัดตั้งกองลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ เรื่องระเบียบและแบบพิมพ์ต่างๆ ตลอดจนเน้นให้ทราบว่า การบริหารคือการบริการ หมายความว่า จะต้องจัดหาอุปกรณ์และวัสดุทั้งหลายที่จำเป็น ในการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มาให้ลูกเสือได้ทำกิจกรรมเพื่อความสัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ทะเบียน ลส.ต่างๆ

1. ลส. 1 คำร้องขอจัดตั้งกลุ่มลูกเสือหรือกองลูกเสือ
2. ลส. 2 ใบสมัครของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ
3. ลส. 3 ใบสมัครเข้าเป็นลูกเสือ
4. ลส. 4 ใบโอนกองลูกเสือ
5. ลส. 5 รายงานการลูกเสือ
6. ลส. 6 ทะเบียนกองลูกเสือสำรอง
7. ลส. 7 ทะเบียนกองลูกเสือสามัญ
8. ลส. 8 ทะเบียนกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
9. ลส. 9 ทะเบียนกองลูกเสือวิสามัญ
10. ลส. 10 รายงานการเงินลูกเสือ
11. ลส. 11 .ใบตั้งกลุ่มลูกเสือ
12. ลส. 12 ใบแต่งตั้งกองลูกเสือ

13. ลส. 13 ใบแต่งตั้งผู้บังคับบัญชา ผู้ตรวจการ กรรมการลูกเสือ

14. ลส. 14 ใบสำคัญคู่เข็มลูกเสือสมนาคุณ

15. ลส. 15 บัตรประจำตัวลูกเสือสำรอง

16. ลส. 16 บัตรประจำตัวลูกเสือสามัญ

17. ลส. 17 บัตรประจำตัวลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

18. ลส. 18 บัตรประจำตัวลูกเสือวิสามัญ

19. ลส. 19 ใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงลูกเสือ

การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือในโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีการวางระบบการบริหารงาน การวางแผน การจัดองค์การให้เหมาะสมกับการบริหารงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัว จัดบุคคลให้เหมาะสมกับลักษณะงานเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ด้านการพัฒนาบุคลากร

ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาเป็นกระบวนการปฏิบัติให้มีคุณภาพมากขึ้น หากการพัฒนาบุคลากรก็จะเป็นการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบ มีผู้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากร ไว้หลายท่าน ดังนี้

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2538 : 10) ได้กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นกรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ทักษะ และความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่งเพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังมุ่งที่จะพัฒนาทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานไปในทิศทางที่ถูกต้อง

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544 : 18) กล่าวว่า การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการบริหารงานบุคคลกระบวนการหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

ซึ่งจากความหมายของการพัฒนาบุคลากรที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึงการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทัศนคติที่ดีต่องานที่ตนเองได้ปฏิบัติ

ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

ในกระบวนการบริหารจัดการบุคลากร ถือเป็นตัวจักรสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนาบุคลากรจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพให้กับบุคลากรได้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรมและสังคมอยู่เสมอ โดยมีผู้ให้ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร ไว้ดังนี้

สมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 182) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า การบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าปฏิบัติงานนั้น ได้มีการกำหนดคุณสมบัติและกฎเกณฑ์ไว้เป็นอย่างดี แต่กฎเกณฑ์ต่างๆ นั้นหาได้เป็นหลักประกันที่ดีที่สุดที่จะได้คนที่เหมาะสมเสมอไปไม่ เพราะปัจจุบันวิทยาการต่างๆ ได้เจริญก้าวหน้าไปมาก ได้มีการค้นพบกฎเกณฑ์ใหม่ๆ ซึ่งนำมาใช้แทนของเก่าอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการทำให้คนที่เคยเหมาะสมอยู่ในสมัยหนึ่งกลายเป็นคนที่ไม่มีความเหมาะสมไปอีกในสมัยหนึ่งได้โดยง่าย

พนัส หันนาคินทร์ (2526 : 87) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า เมื่อคนทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วก็อย่าหวังความก้าวหน้าได้ ผู้ปฏิบัติงานก็ย่อมหมดกำลังใจที่จะทำงานต่อไป ทั้งนี้เพราะความสัมฤทธิ์ผลในการทำงานและการเรียนรู้ นั้น เป็นความต้องการขั้น ทุติขุมิของมนุษย์

สมาน รังสีโยกฤษฎ์ (2530 : 3) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นสิ่งจำเป็นต่อประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างมาก กล่าวคือ เพื่อได้มีการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าทำงานก็มีได้หมายความว่า จะสามารถทำงานได้ทันทีเสมอไป จำเป็นต้องมีการอบรม แนะนำ เบื้องต้นแก่ผู้เข้าทำงานใหม่ในบางกรณีอาจต้องมีกรอบวิธีการทำงาน ได้ด้วย

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรถือเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กรที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลให้ได้งานที่มีประสิทธิผล สำหรับแนวทางในการพัฒนาครุ นั้น ไพบูลย์ แจ่มพงษ์ (2543 : 29) ได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาครุ ไว้ดังนี้

1. จัดให้มีระบบองค์กรการพัฒนาคูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถจัดพัฒนาคูได้ทั่วประเทศ
2. จัดให้มีแผนพัฒนาคูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาทั้งแผนระยะสั้น แผนระยะยาว และแผนประจำปีให้เป็นไปตามความต้องการและเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทั้งในด้านวิสัยทัศน์ เทคนิค ทักษะและการใช้เทคโนโลยี
3. กำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาคู ตามประเภทและระดับการศึกษา
4. จัดสรรหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้กับสถาบันทางการฝึกหัดครุหน่วยงานผู้ใช้ครุ สถานศึกษา สมาคมวิชาชีพ และหน่วยงานทางวิชาการ

5. จัดให้มีศูนย์พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่หลักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคและมีการเสริมสร้างให้ศูนย์พัฒนาครูมีความพร้อมทั้งในด้านการบริหารงานบุคคลและเรื่องอำนวยความสะดวก

6. ให้ศูนย์พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นศูนย์กลางในการศึกษาต่อเนื่องและสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู ประชาชน และองค์กรในท้องถิ่น

7. จัดให้การพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา 6 รูปแบบ ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรม การศึกษาคูงาน การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิ การจัดกิจกรรมทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนครู อาจารย์ระหว่างสถาบันฝึกหัดครูและสถานศึกษา

8. จัดสาระในการพัฒนาครูในเรื่องคุณลักษณะในความเป็นครูวิทยากรสอน เนื้อหา วิชาการ ประสบการณ์ ทักษะ ความชำนาญและการจัดการ

9. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู ทำหน้าที่สร้างแรงจูงใจให้ครูเข้ารับการพัฒนา โดยใช้ผลการพัฒนาเป็นการกำหนดความก้าวหน้าและเลื่อนระดับเข้าสู่ตำแหน่งตลอดจนการติดตามประเมินผลนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง

10. จัดให้กองทุนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการ ตามกระบวนการพัฒนาทั้งระบบ

11. จัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครู

12. จัดสวัสดิการ โดยกำหนดให้มีการจ่ายเงิน ค่าสอนที่ครูทำงานเกินเกณฑ์กำหนดปกติ

13. ดำเนินการตัด โอนอัตราให้เหมาะสมกับหน่วยงานเพื่อแก้ไขปัญหาครูช่วยราชการ

ให้ได้อยู่ในที่ต้องการและเหมาะสม

14. ใช้วิธีการคัดเลือกครูแทนการสอบแข่งขัน โดยกำหนดให้สถานศึกษาคัดเลือกผู้ที่ประสงค์เข้าร่วมงานโดยตรง

15. เร่งรัดขั้นตอนการบรรจุครูแทนครูเกษียณให้รวดเร็วทันเวลาเปิดภาคเรียน

จากแนวทางในการพัฒนาบุคลากรดังกล่าว จะเห็นได้ว่า บุคลากรครูต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต้องพัฒนาตัวเองอยู่เสมอซึ่งหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของครูให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นอีกกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรขององค์กรและหน่วยงาน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจมีทักษะและเจตคติที่ดีอันจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตประสิทธิภาพในการจัดอบรม

นั้นขึ้นอยู่กับเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและเทคนิคการบริหารการศึกษาในระดับการปฏิบัติการในการจัดการฝึกอบรมนั้น (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2543 : 92)

เสาวลักษณ์ สิงห์โกวินท์และกมล อคฺคพันธ์ (2527 : 6) ได้สรุปความหมายของการอบรม หมายถึง กระบวนการที่จัดระเบียบแล้วที่จะช่วยเพิ่มพูนสมรรถภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานทั้งในด้านทัศนคติ (Attitude) พฤติกรรมทั่วไป (General Behavior) และความสามารถ (Capacity) ของบุคคลเพื่อให้การปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

อุทัย หิรัญโต (2531 : 15) การฝึกอบรมคือการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ความสามารถและเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ทำที่ ความรู้สึกรู้สีกของผู้รับฝึกอบรม เพื่อให้เขาสามารถปฏิบัติในหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานปัจจุบัน และทำงานประสบผลสำเร็จในอนาคต ตลอดจนการเตรียมตัวคนให้พร้อมเพรียงเพื่อรับตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบสูงขึ้น ในการฝึกอบรมถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายบริหารซึ่งต้องดำเนินการอย่างไม่หยุดยั้ง

ฉันทพันธ์ เขจรนนท์ (2542 : 137) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรม คือ กระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพื่อเพิ่มพูนหรือพัฒนาสมรรถภาพในด้านต่างๆ ตลอดจนการปรับปรุงพฤติกรรมอันจะนำมาซึ่งการแสดงออกที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2543 : 93) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า การฝึกอบรมคือ กระบวนการซึ่งบุคคลได้เรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ ทักษะและทัศนคติ ซึ่งจะช่วยให้คนสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นองค์ประกอบขององค์กรให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

จากความหมายของการฝึกอบรมดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีเจตคติ มีทักษะ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการเตรียมคนให้พร้อมในการรับผิดชอบงานให้สูงขึ้น

หลักสำคัญในการฝึกอบรมลูกเสือ ซึ่งเป็นวิธีการอันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายหรืออุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ คือจัดให้มีการฝึกอบรมที่ก้าวหน้า สนุกสนาน คึงคุดใจ โดยอาศัยคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน มีหลักสำคัญอยู่ 9 ประการ ดังนี้

1. เครื่องแบบลูกเสือ ถือเป็นเครื่องแบบที่มีเกียรติเป็นเครื่องหมายแห่งความดี ดังนั้นลูกเสือจะต้องพิถีพิถันในการแต่งเครื่องแบบลูกเสือที่ถูกต้อง และสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอทั้งจะต้องประพฤติดนให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นลูกเสือ เพื่อการรักษาชื่อเสียงของตนและของคณะลูกเสือแห่งชาติ ส่วนผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ทุกคน ก็ควรแต่งเครื่องแบบลูกเสือในโอกาส

อันควรและถือว่าเป็นเครื่องแบบแห่งความเสียสละในการที่ตนได้มีบทบาทในการฝึกอบรมเด็กให้เป็นพลเมืองดี

2. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ผู้กำกับพึงหมั่นฝึกอบรมให้ลูกเสือเข้าใจและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสืออยู่เสมอ โดยเฉพาะในเรื่องความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความเป็นพี่น้องของลูกเสือทั่วโลก และการกระทำความดีต่างๆ โดยเน้นให้เห็นว่าเป็นพลเมืองดีนั้น จะต้องเป็นผู้กระทำความดี และใช้ความดีนั้นให้เป็นประโยชน์มิใช่เป็นคนดีโดยอยู่เฉย ๆ ไม่กระทำอะไรเลย

3. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ทำให้กิจกรรมลูกเสือน่ามีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป รากฐานของคตินิยมของลูกเสือทั้ง 4 ประเภทเกี่ยวข้องกับอุดมคติของลูกเสือในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น “ทำดีที่สุด” คือ การทำเพื่อคนอื่นหรือเพื่อส่วนรวมเป็นการกระทำที่ดีที่สุด “จงเตรียมพร้อม” คือ พร้อมที่จะทำความดี พร้อมเพื่อสร้าง พร้อมเพื่อส่วนรวม “มองไกล” คือ มองให้เห็นเหตุผล มองให้เห็นคนอื่น มองให้เห็นเป็นส่วนรวม มิใช่มองแต่ตนเอง หรือผลประโยชน์ของตนเอง “บริการ” คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น หรือเพื่อส่วนรวม นอกจากนั้นในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือก็ได้ระบุถึงการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยถือว่าสำคัญมาก แหล่งหรือโอกาสที่ลูกเสือจะบำเพ็ญประโยชน์นั้น ควรเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวก่อนแล้วขยายให้กว้างออกไปตามวัยและความสามารถของลูกเสือ

4. การฝึกอบรมที่มีต่อเนื่องกันและก้าวหน้าสูงขึ้นคือ ระบบการศึกษาด้วยตนเอง ได้ฝึกปฏิบัติจริง ให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

5. ระบบหมู่ ฝึกความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

6. ระบบเครื่องหมายวิชาพิเศษ มีมากมายหลายอย่างซึ่งลูกเสืออาจเลือกเรียนเรื่องที่ตนสนใจได้ และเมื่อได้ผ่านการทดสอบแล้ว ก็จะได้รับเครื่องหมายซึ่งนำมาติดกับเครื่องแบบเป็นการเชิดชูเกียรติและแสดงสมรรถภาพของตน

7. กิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น เดินทางไกล การสำรวจและการอยู่ค่ายพักแรม บี.พี. ได้กล่าวถึงการอยู่ค่ายพักแรมว่า “ลูกเสือใดไม่เคยไปอยู่ค่ายพักแรม ลูกเสือผู้นั้นไม่ใช่ลูกเสืออันแท้จริง” และ อภัย จันทวิมล (2529 : 11-16) กล่าวว่า การเดินทางไกลและแรมคืนมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความอดทนอยู่ในระเบียบวินัย ช่วยตนเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนมีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าใจวิชาลูกเสืออย่างแจ่มแจ้งด้วยการปฏิบัติจริง

8. การเล่น คือ การเล่นเกมต่างๆ เป็นกิจกรรมรายบุคคลหรือเป็นระบบหมู่หรือกลุ่ม เช่น ให้มีความสนุกสนาน การร้องเพลง เล่นนิทาน การชุมนุมรอบกองไฟ

ส่วนระเบียบว่าด้วยการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือเพื่อรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ พ.ศ. 2521 การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยแผนการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2521 มี 2 ระดับ ดังนี้

1.1 ระดับที่ 1 วิชาผู้กำกับลูกเสือเพื่อรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 2 ท่อน แบ่งออกเป็น 5
ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ทั่วไป (General Information Course)

ขั้นที่ 2 ขั้นความรู้เบื้องต้น (Basic Unit Leader Training Course = B.T.C.)

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกหัดงาน (In-Service Training)

ขั้นที่ 4 ขั้นความรู้ขั้นสูง (Advanced Unit Leader Training Course = A.T.C.)

ขั้นที่ 5 ขั้นปฏิบัติการและประเมินผล (Application and Evaluation)

การฝึกอบรมขั้นความรู้ทั่วไป

การฝึกอบรมขั้นความรู้ทั่วไป มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อจูงใจผู้บังคับบัญชาลูกเสือใหม่และผู้สนใจในกิจการลูกเสือให้มีความเข้าใจใน ขบวนการลูกเสือ อันเป็นวิธีการฝึกอบรมเด็กและคนหนุ่มให้มีประโยชน์ต่อสังคม ตลอดจนตัวเด็ก และคนหนุ่มนั่นเอง

2. เพื่อให้มีการเข้าใจถึงจุดหมายและสาระสำคัญของการลูกเสือ

รายละเอียดในการฝึกอบรม มีดังนี้

(1) กำหนดระยะเวลาฝึกอบรม 1 วัน (ประมาณ 8 ชั่วโมง)

(2) ผู้ที่จะรับเข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้สนใจในกิจกรรมลูกเสือที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป

(3) ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สำนักงาน
คณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สโมสรลูกเสือและกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการเขต สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือ
จังหวัด สำนักงานคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ และสโมสรลูกเสือ

(4) ผู้อำนวยการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้ได้รับวุฒิ A.L.T. หรือ L.T. และได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
ผู้อำนวยการฝึกอบรม

(5) ผู้อำนวยการฝึกอบรม เป็นผู้ลงนามในวุฒิบัตร มอบให้เมื่อเสร็จสิ้นฝึกอบรม และให้
ผู้อำนวยการฝึกอบรมรายงานผลไปยังผู้อนุมัติให้มีการฝึกอบรม

(6) อาจมีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการฝึกอบรมตามสมควรเพื่อใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร
ค่าอุปกรณ์ ค่าจัดพิมพ์เอกสาร และอื่น ๆ

การฝึกอบรมขั้นความรู้เบื้องต้น

การฝึกอบรมขั้นความรู้เบื้องต้น มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีความเข้าใจว่า กำหนดการของลูกเสือแต่ละประเภทได้จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของเด็กและคนหนุ่ม กับทั้งสนองวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ
2. เพื่อให้มีความรู้ในการจัดวางแผนกำหนดการ ตามประเภทลูกเสือที่ตนเกี่ยวข้อง
3. เพื่อให้สามารถเป็นผู้กำกับ หรือรองผู้กำกับลูกเสือ ตามประเภทนั้น ๆ ทั้งสามารถนำกำหนดการวางแผนไว้แล้ว ไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดความสนใจสร้างความกระตือรือร้น และมีความหมายแก่ลูกเสือ

รายละเอียดในการฝึกมีดังนี้

- (1) กำหนดระยะเวลาอบรม 3 วัน โดยอยู่ประจำ ณ ค่ายฝึกอบรม
- (2) การจัดการฝึกอบรม ให้จัดแยกกันตามประเภทลูกเสือ
- (3) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขั้นความรู้เบื้องต้น จะต้องได้รับการฝึกอบรมขั้นความรู้ทั่วไปมาก่อน

(4) ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สโมสรลูกเสือ และกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ส่วนภูมิภาค สำนักงานศึกษาธิการเขต หรือสำนักงานคณะกรรมการจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการอำเภอ และสโมสรลูกเสือ ซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานศึกษาธิการเขต โดยเสนอเรื่องผ่านสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด

(5) ผู้อำนวยการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้ได้รับวุฒิ A.L.T. หรือ L.T. แล้ว และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม

คณะผู้ให้การฝึกอบรมประกอบด้วย ผู้ได้รับวุฒิ A.L.T. หรือ L.T. ได้รับการฝึกอบรมขั้น S.L.T.C หรือ L.T.C มาแล้ว

ผู้อำนวยการฝึกอบรมอาจเชิญผู้ที่ได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา มาเป็นวิทยากรพิเศษได้ ตามที่เห็นสมควร

(6) ผู้อำนวยการฝึกอบรม เป็นผู้ลงนามในวุฒิบัตร มอบให้เมื่อเสร็จสิ้นฝึกอบรม และให้ผู้อำนวยการฝึกอบรม พร้อมด้วยสวมผ้าผูกคอแบบกิลเวลล์

(7) การรายงานผล เมื่อเสร็จการฝึกอบรมแล้วให้มีการรายงานผลภายใน 15 วัน

ส่วนกลาง ผู้อำนวยการฝึกอบรมรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ส่วนภูมิภาค ผู้อำนวยการฝึกอบรมรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด เพื่อเสนอไปยังสำนักงานศึกษาธิการเขต และสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติตามลำดับ

(8) ให้มีการเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการฝึกอบรมตามสมควรเพื่อให้จ่ายเป็นค่าอาหารค่าอุปกรณ์ค่าจัดพิมพ์เอกสาร และอื่น ๆ กับให้เก็บเงินสมทบทุน บี.พี.จากผู้รับการฝึกอบรมคนละ 10 บาท แบ่งให้ผู้จัดการฝึกอบรมครึ่งหนึ่ง และให้นำส่งสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ อีกครึ่งหนึ่งเพื่อนำไปใช้จ่ายในการส่งเสริมการฝึกอบรมลูกเสือในโอกาสต่าง ๆ

การฝึกอบรมขั้นฝึกหัดงาน

การฝึกอบรมขั้นความรู้าน มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ไปใช้ในการฝึกอบรมลูกเสือ
2. เพื่อสนับสนุนให้มีการศึกษาหาความรู้ภาคปฏิบัติเพิ่มเติม โดยการไปดูงาน แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด และประสบการณ์กับผู้บังคับบัญชาลูกเสืออื่น

3. เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่

รายละเอียดในการฝึกงานมีดังนี้

1. กำหนดระยะเวลา 4 เดือน
2. ผู้เข้ารับการฝึกหัดงาน ได้แก่ ผู้ที่ได้ผ่านการฝึกอบรมขั้นความรู้ทั่วไป และขั้นความรู้เบื้องต้นแล้ว
3. การดำเนินการฝึกหัดงาน

(1) ทำการฝึกอบรมลูกเสือในกองของตนอย่างน้อย 8 ครั้ง

(2) เข้าร่วมในการวางแผนและปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น การสะกดรอย การเดินทางสำรวจ การเดินทางไกล การอยู่ค่ายพักแรม ฯลฯ อย่างน้อย 1 ครั้ง

(3) ไปดูกิจการลูกเสือของกองลูกเสืออื่นนอกเหนือจากลูกเสือของตน

(4) ผู้รับผิดชอบในการรับรองการฝึกหัดงานทั้งส่วนกลางส่วนภูมิภาค ได้แก่

ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่ม รองผู้กำกับกลุ่ม หรือผู้กำกับลูกเสือซึ่งได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศแล้ว

การฝึกอบรมขั้นความรู้ขั้นสูง

การฝึกอบรมขั้นความรู้ขั้นสูง มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นการพัฒนาต่อเนื่องกันทั้งในด้านการเป็นผู้นำและทักษะในการฝึกอบรมเด็กและคนหนุ่ม

2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสบการณ์ในการฝึกอบรม และทักษะที่จำเป็นในการฝึกอบรม
เด็กและคนหนุ่ม

3. เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ผู้กำกับหรือรองผู้กำกับลูกเสือได้
รายละเอียดในการฝึกอบรม

1. กำหนดระยะเวลาฝึกอบรม 7-8 วัน โดยอยู่ประจำ ณ ค่ายฝึกอบรม

2. การจัดการฝึกอบรมให้จัดแยกกันตามประเภทลูกเสือ

3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ได้ผ่านการฝึกอบรมขั้นความรู้
เบื้องต้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 เดือน และได้ผ่านการฝึกหัดงานขั้นที่ 3 แล้วด้วย

4. ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือสำนักงาน
คณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สโมสรลูกเสือ และกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ
ซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการเขต หรือสำนักงานคณะกรรมการจังหวัด
สำนักงานคณะกรรมการอำเภอ และสโมสรลูกเสือ ซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานศึกษาธิการเขต
โดยเสนอเรื่องผ่านสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการเขต ขอลำดับ
เลขรุ่นจากสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ

5. ผู้อำนวยการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้ได้รับวุฒิ L.T. (Leader Trainers) แล้ว และได้รับ
การแต่งตั้งให้เป็นผู้ำนวยการฝึกอบรม

คณะผู้ให้การฝึกอบรมประกอบด้วย ผู้ได้รับวุฒิ L.T. (Leader Trainers) หรือ A.L.T.
(Assistant Leader Trainers) มาแล้ว

ผู้อำนวยการฝึกอบรมอาจเชิญผู้ที่ได้รับเครื่องหมายวุฒดเวดจ์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา
มาเป็นวิทยากรพิเศษได้ ตามที่เห็นสมควร

6. ผู้อำนวยการฝึกอบรม เป็นผู้ลงนามในวุฒิบัตร มอบให้ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมเมื่อ
เสร็จสิ้นฝึกอบรม

7. การรายงานผล เมื่อเสร็จการฝึกอบรมแล้วให้มีการรายงานผลภายใน 15 วัน
ส่วนกลาง ผู้อำนวยการฝึกอบรมรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ส่วนภูมิภาค ผู้อำนวยการฝึกอบรมรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด
เพื่อเสนอไปยังสำนักงานศึกษาธิการเขต และสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ตามลำดับ

8. ให้มีการเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการฝึกอบรมตามสมควรเพื่อให้จ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์ค่าจัดพิมพ์เอกสาร และอื่น ๆ กับให้เก็บเงินสมทบทุน บี.พี.จากผู้รับการฝึกอบรมคนละ 10 บาท แบ่งให้ผู้จัดการฝึกอบรมครั้งหนึ่ง และให้นำส่งสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ อีกครั้งหนึ่งเพื่อนำไปใช้จ่ายในการส่งเสริมการฝึกอบรมลูกเสือในโอกาสต่าง ๆ

การฝึกอบรมขั้นปฏิบัติการและวัดผล

การฝึกอบรมขั้นปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาจากการฝึกอบรมตั้งแต่ขั้นที่ 1.4 ไปใช้ในการฝึกอบรม

ลูกเสือ

2. เพื่อส่งเสริมการฝึกอบรมตนเองให้ดียิ่งขึ้น

3. เพื่อประเมินผลขั้นสุดท้ายว่าสมควรได้รับเครื่องหมายลูกเสือหรือไม่
รายละเอียดในการปฏิบัติการและประเมินผลดังนี้

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้ผ่านการฝึกอบรม 4 ขั้นดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้นำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปดำเนินการในกองลูกเสือของตนเป็นเวลาอย่างน้อย 4 เดือน นับจากวันสิ้นสุดการฝึกอบรมขั้นความรู้ขั้นสูง ในระหว่างนั้นให้เสนอรายงานขอให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาตรวจและประเมินผลการปฏิบัติงาน

การเสนอรายงานขอให้มีการตรวจขั้นปฏิบัติการและการประเมินผลเช่นว่านี้ จะต้องกระทำภายในกำหนดเวลา 2 ปี นับจากวันสิ้นสุดการฝึกอบรมขั้นความรู้ขั้นสูง

2. การตรวจสอบและการประเมินผลนั้น จะเกี่ยวข้องกับภาคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ เช่น ในเรื่องของการวางแผนกำหนดการ การปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้ง การฝึกสอนลูกเสือ การปฏิบัติตามพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ

3. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจขั้นปฏิบัติการและประเมินผล ส่วนกลาง ได้แก่ ผู้อำนวยการกองลูกเสือ หรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการคณะกรรมการบริหารงานลูกเสือ

ส่วนภูมิภาค ได้แก่ ศึกษาธิการเขต หรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจาก เลขาธิการคณะกรรมการ บริหารลูกเสือแห่งชาติ

4. ให้ผู้อำนวยการกองลูกเสือ ผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานคร ศึกษาธิการเขต หรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด เสนอนามผู้บังคับบัญชาลูกเสือวุฒิ L.T. (Leader Trainers) A.L.T. (Assistant Leader Trainers) ที่มีคุณลักษณะสมควร ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจขั้นปฏิบัติการและประเมินผล ไปยังเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

เพื่อพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งต่อไป กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่านี้ ให้มีอายุปฏิบัติหน้าที่ได้ คราวละ 4 ปี นับแต่วันแต่งตั้ง

5. การเสนอรายงาน ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจขึ้นปฏิบัติการและประเมิน เสนอรายงานการตรวจประเมินผลต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปจนถึงสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

6. ให้สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เสนอรายชื่อผู้ที่สมควรได้รับ เครื่องหมายวูดแบดจ์ 2 ท่อน และประกาศนียบัตรไปยังผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายฝึกอบรมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ 8 ในกรณีที่เห็นสมควร เพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของกิจกรรมลูกเสือ ให้ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายฝึกอบรมแห่งชาติ มีอำนาจผ่อนผันหลักเกณฑ์การฝึกอบรมตามชั้นต่าง ๆ ได้ตามควรแก่กรณี

1.2 ระดับที่ 2 การให้การฝึกอบรมแก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมว่าผู้กำกับลูกเสือแล้ว แบ่ง ออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ชั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ (Assistant Leader Trainers Course = A.L.T.C.)

ชั้นที่ 2 ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ (Leader Trainers Course = L.T.C.)

ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือเป็นกระบวนการที่มี ขั้นตอน เพื่อสร้างคนให้มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี รู้จักการ วิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติจริง กล้าแสดงออกในทางที่ถูก ซึ่งในส่วนของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ต้องผ่านกระบวนการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือในระดับต่าง ๆ ตามประเภทของ ลูกเสือ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (2516 : 102) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความชำนาญในด้านวิชาการ คือรู้หลักสูตร อย่างแตกฉาน สามารถนำความรู้ดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทาง ควบคุมการทำงานของครู รู้จักใช้ ความรู้ให้สัมพันธ์กับพัฒนาการของนักเรียน อันจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับ นักเรียน สำหรับการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน สำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะเป็นกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งมีลักษณะการจัดกลุ่ม กอง และหมู่ของลูกเสือ

พิชัย รัตตกุล (2526 : 102) กล่าวว่าไว้ว่า การนำขบวนการลูกเสือไปสู่โรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะกิจกรรมต่างๆ เป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนา นักเรียนทุกๆ ด้านพร้อมกัน

พ่ายพ สาธุพันธ์ (2544 : 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือว่า กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นเรียนเป็นวิชาส่งเสริมคุณภาพจริยธรรมและความมีระเบียบวินัย ให้กับนักเรียนอย่างแท้จริง

ซึ่งจากความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยอันพึงประสงค์ของเยาวชน ให้สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้อย่างมีเหตุผล เป็นพลเมืองดีที่อยู่ในสังคม ได้อย่างปกติสุขคือ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

การจัดตั้งกองลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

หมู่ลูกเสือแต่ละหมู่จะมีสมาชิก 6-8 คน การตั้งชื่อหมู่ใช้ชื่อของบุคคลสำคัญในอดีตของไทยเป็นชื่อหมู่ ทุกหมู่มีนายหมู่เป็นหัวหน้ามีรองนายหมู่เป็นรองหัวหน้า ลูกเสือ 2-6 หมู่รวมเป็น 1 กอง แต่ละกองจะต้องมีผู้กำกับคอยควบคุมดูแลกองละ 1 คน และมีรองผู้กำกับลูกเสืออย่างน้อย 1 คน กองลูกเสือ 4 กอง รวมเป็น 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มต้องมีผู้กำกับกลุ่มคอยควบคุม ดูแล กลุ่มละ 1 คน และรองผู้กำกับลูกเสืออย่างน้อย 1 คน การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียนจะต้องมีผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่เหมาะสมกับจำนวนลูกเสือใน โรงเรียน และแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามข้อบังคับคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เพื่อรับผิดชอบดำเนินการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ได้เสนอวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนลูกเสือไว้ทั้งหมด ในคราวการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 40 ระหว่างวันที่ 20-26 พฤษภาคม 2543 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ดังนี้คือ

1. การสอนแบบบรรยาย (Lecture)

การสอนแบบบรรยายเป็นวิธีการสอนในรูปแบบอธิบายหรือบอกกล่าวเพื่อให้ผู้เรียนทราบความจริง ข้อความ เรื่องราวหรือพฤติกรรมต่างๆ โดยครูเป็นผู้พูดคนเดียวนักเรียนเป็นฝ่ายฟังเรื่องต่างๆ จากครู ซึ่งการสอนแบบบรรยาย ยังเป็นวิธีการสอนที่ดี และใช้กันอย่างแพร่หลาย และทุกๆ วิชาต้องใช้ในการบรรยายเป็นพื้นฐานของการสอนที่จะนำไปสู่การสอนวิชาอื่นๆ แต่การบรรยายนำในการสอนลูกเสือนั้นไม่ควรใช้เวลาเกิน 5-10 นาที ยกเว้นบางรายวิชาที่ไม่สามารถใช้วิธีการสอนอื่นการสอนลูกเสือแบบบรรยายมี ดังนี้

1. การฟัง ข้อความจากการพูดย่อมเข้าใจง่ายกว่าการอ่านข้อความที่พิมพ์เพราะครูสามารถอ่านข้อความ ใช้เสียงท่าทางและสีหน้าเข้าประกอบด้วย ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ครูอาจอ่านและปรับปรุงเรื่องที่พูดให้เข้าใจง่ายๆ ได้ทันทีเมื่อสังเกตเห็นผู้สงสัย
3. ครูมีโอกาสส่งเสริมนักเรียนให้มีประสบการณ์ทางการฟัง
4. สามารถสอนควบคุมเนื้อหาได้มากในระยะเวลาที่กำหนด
5. เหมาะสำหรับการฝึกลูกเสือที่มีจำนวนมากๆ
6. ผู้สอนได้เตรียมตัวล่วงหน้า
7. ประหยัดเวลา

แต่อย่างไรก็ตามการสอนลูกเสือแบบบรรยายยังมีข้อจำกัดอยู่บ้าง ดังนี้คือ

1. ไม่สามารถวัดได้ว่าลูกเสือเข้าใจในเนื้อหาอย่างน้อยเพียงใด
2. ไม่สามารถใช้กับเรื่องที่มีข้อขัดแย้งหรือการฝึกทักษะ
3. ผู้บรรยายต้องใช้ความสามารถกระตุ้นความสนใจตลอดเวลา
4. ลูกเสือเพียงแต่นั่งฟังเฉยๆ ซึ่งไม่เป็นวิธีการสอนที่ดีเกี่ยวกับลูกเสือ

2. การสอนแบบสาธิต (Demonstration)

การสาธิต คือการฝึกให้ลูกเสือได้รับประสบการณ์ตรงช่วยเสริมสร้างทักษะในวิชาลูกเสือโดยการแสดงให้ดูก่อนการปฏิบัติจริง การสอนวิธีนี้เหมาะกับการสอนวิชาเงื่อน การปฐมพยาบาล ระเบียบแถว แผนที่เข็มทิศ เป็นต้น การสอนลูกเสือแบบสาธิต มีวิธีการ

1. จัดผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่อง
2. ฝึกซ้อมการสาธิตจนแน่ใจว่าทำการสาธิตได้เป็นอย่างดี
3. คำเนื่งถึงความรู้และทักษะของลูกเสือแต่ละประเภท

การสอนลูกเสือแบบสาธิตนั้น มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วางลำดับขั้นตอนการปฏิบัติให้ลูกเสือกระทำตามอย่างซ้ำๆ
2. เน้นจุดสำคัญที่ต้องสนใจเป็นพิเศษให้ลูกเสือฟัง
3. คอยสังเกตปฏิกิริยาของลูกเสือตามอย่างซ้ำๆ ถ้าเห็นว่ายากควรทำการสาธิตซ้ำ
4. ให้โอกาสลูกเสือได้ซักถาม และทบทวนขั้นสำคัญๆ เป็นการเน้นอีก

ข้อดีของการลูกเสือแบบสาธิต

1. ช่วยทำให้เกิดแรงงูใจ
2. การแสดงความสามารถยืดหยุ่นได้ หรือทำซ้ำอีกก็ได้

3. เหมาะสำหรับการฝึกเป็นระบบหมวดหมู่

อย่างไรก็ตามการสอนลูกเสือแบบสาธิตก็ยังมีข้อจำกัดอยู่บ้างดังนี้

1. ผู้สาธิตต้องมีความรู้ ความสามารถและความชำนาญจริงๆ
2. อุปกรณ์ต้องจัดให้พร้อมทั้งปริมาณและคุณภาพ

3. การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Group)

การประชุมกลุ่มย่อยเป็นวิธีการที่กำหนดให้ลูกเสือได้ประชุมปรึกษารื้อกันเป็นพิธีกรรมตามหัวข้อที่มอบให้ไปพิจารณาก็เป็นหัวข้อง่าย ๆ แต่การประชุมกลุ่มย่อยนอกจากลูกเสือแสดงความคิดเห็นมากแล้วยังเป็นช่องทางช่วยแก้ปัญหาลูกเสือที่ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นได้อีกด้วยการสอนลูกเสือแบบการประชุมกลุ่มย่อยมีวิธีการ ดังนี้

1. แบ่งลูกเสือควรรออธิบายวิธีการให้เข้าใจก่อนออกไปประชุมกลุ่มกัน
2. ผู้กำกับลูกเสือควรรออธิบายวิธีการให้เข้าใจก่อนออกไปประชุมกลุ่ม
3. ผู้กำกับลูกเสือต้องสังเกตอย่างใกล้ชิดว่ามีปัญหาจะได้ช่วยแนะนำ
4. อาจนำความคิดในกลุ่มย่อยมาหลอมเป็นความคิดของกลุ่มใหญ่ได้
5. ผู้กำกับลูกเสือสรุปและแนะนำเพิ่มเติม

ข้อดีของการสอนลูกเสือแบบการประชุมกลุ่มย่อย มีดังนี้

1. เปิดโอกาสให้กับลูกเสือทุกคนได้แสดงความคิดเห็น
2. ส่งเสริมการทำงานเป็นหมู่คณะ
3. ส่งเสริมและสร้างสรรค์แนวความคิดใหม่ในเวลาจำกัด

อย่างไรก็ตามการสอนลูกเสือแบบการประชุมกลุ่มย่อย ก็ยังมีข้อจำกัดที่การให้ความรู้ อาจจะได้ผลสำเร็จเท่าที่ควร

4. การระดมสมอง (Brain Storming)

การระดมสมอง การสอนวิชานี้เป็นการฝึกให้ลูกเสือได้มีโอกาสเสนอความคิดเห็นอย่างเสรี ปราศจากข้อจำกัดหรือกฎเกณฑ์ใดๆ ไม่คำนึงข้อผิด ถูก หรือไม่ดี สิ่งที่ได้จากการสอน คือได้ข้อมูลมากๆ ฉะนั้นให้นำข้อมูลเหล่านี้ไปสรุปหล่อหลอมแนวคิดที่สมาชิกกลุ่มใหญ่ยอมรับ (ในกรณีที่เป็นเรื่องเดียวกัน) ลูกเสือแบบการระดมสมองมีวิธีการดังนี้

1. แบ่งกลุ่มลูกเสียมี่ขนาด 6-8 คน โดยมีประธาน และเลขานุการ
2. จัดสถานที่จะเป็นวงกลมหรือวงรีก็ได้ที่สำคัญคือให้สมาชิกสามารถเห็นหน้ากันได้

ทั่วถึง

3. แบ่งกลุ่มอธิบายให้สมาชิกทราบถึง สาระสำคัญฤทธิกาและเงื่อนไข

การสอนลูกเสือแบบระดมสมองมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

(1) ประธานเริ่มถามเป็นรายบุคคลตามลำดับต่อเนื่องและรวดเร็ว

(2) ทุกคนต้องตอบเมื่อถูกถาม (ถ้าไม่ตอบให้ใช้คำว่า ผ่าน)

(3) หากต้องการเสริมคำพูดของคนอื่น ให้ใช้คำว่า “ผมเห็นด้วยกับความคิดเห็นของ...สมาชิกและขอเสริมว่า...(ความคิดของตัวเอง)”

(4) การถามควรจะถามหลายๆ รอบเมื่อเห็นว่าสมควรแล้ว กลุ่มจะใช้เวลาสำหรับพิจารณาวิเคราะห์การประเมินค่าข้อเสนอแล้วรวบรวมเพื่อนำเสนอสมาชิกกลุ่มใหญ่ต่อไป

การสอนลูกเสือแบบการระดมสมองมีข้อดีดังนี้

1. เป็นภาคปฏิบัติงานในระบบหมู่หรือกลุ่ม
2. เปิดโอกาสลูกเสือใช้ความคิดอย่างเสรี ขอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. เป็นการระดมความคิดใหม่และสร้างสรรค์ทางแก้ปัญหาได้ดี
4. ฝึกให้คนขี้อายไม่กล้าแสดงออกจะได้แสดงออกโดยอาศัยวิธีต่างๆ

การสอนลูกเสือแบบการระดมสมอง มีข้อจำกัดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะมากอาจจะมีคุณค่าน้อย
2. ถูกจำกัดขนาดและเวลา
3. ไม่สามารถแก้ปัญหาที่กว้างขวางได้มากนัก

5. การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)

การอภิปรายกลุ่มเป็นกลวิธีที่สร้างบรรยากาศทางความคิดที่หัดเทียมกัน การอธิบายได้ตอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อหาข้อยุติแต่ทั้งนี้ต้องภายใต้การนำของผู้นำกลุ่ม ลักษณะเด่น คือ

1. เป็นวิธีการประชาธิปไตย
2. เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ซึ่งกันและกัน
3. เป็นการเสริมสร้างการใช้ความรู้ได้อย่างรอบคอบ

การสอนลูกเสือแบบการอภิปรายกลุ่ม มีวิธีการ ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มลูกเสือเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คนและมีผู้นำกลุ่ม
2. จัดที่นั่งเป็นรูปวงกลม (หรือเป็นรูปครึ่งวงกลมหรือแบบตัวรถไฟก็ได้) ซึ่งถือได้ว่าเป็นการจัดที่ดีสุดเพราะสมาชิกได้มองเห็นกันทุกคนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอภิปราย และควรรหาข้อมูลเพิ่มเติม ส่วนในด้านอุปกรณ์และสถานที่ควรเป็นห้องเรียนหรือสถานที่เฉพาะกิจได้

ข้อดีของการสอนลูกเสือแบบอภิปรายกลุ่ม

1. ฝึกการเป็นผู้นำที่ดี และผู้ตามที่ดี
2. สร้างบรรยากาศความเข้าใจอันดีในการหาข้อยุติ
3. เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

4. ลูกเสือทุกคนได้มีโอกาสอภิปรายเท่าเทียมกัน

6. การสอนแบบฐาน (Based Teaching)

การสอนวิธีนี้เป็นการสอนที่ใช้กันมานานแล้ว แม้ในปัจจุบันกำลังเป็นที่นิยมและใช้กันมาก โดยเฉพาะ หน่วยทหาร ดำรวจ การฝึกลูกเสือ การสอนแบบฐานจะช่วยให้ลูกเสือฝึกประสบการณ์ตรงเกิดทักษะและให้ความรู้ความสามารถนำไปใช้ได้เป็นสำคัญมากกว่าการเปลี่ยนทัศนคติ วิธีที่เหมาะสมจะนำมาสอนในวิธีนี้ มักจะเป็นหน่วยวิชาที่เป็นภาคปฏิบัติ เช่น เจ็อนเชือก การปฐมพยาบาล ระเบียบแถว ผจญภัยและบุกเบิก เป็นต้น การสอนลูกเสือแบบฐานมีวิธีการดังนี้

1. จัดแบ่งหัวข้อวิชาบรรจุผู้รับผิดชอบ (ผู้รับผิดชอบประจำฐาน)
2. จัดหาอุปกรณ์ประจำฐานให้พร้อม
3. แบ่งลูกเสือออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่าๆกัน
4. จัดระบบหมุนเวียนให้ลูกเสือเข้ารับการฝึกได้ทุกๆ ฐาน
5. จัดฐานความยากง่ายสลับกันไป บนพื้นที่ที่สะดวกและปลอดภัยที่สุด

ข้อดีของการสอนลูกเสือแบบฐาน

1. ผู้สอนได้มีโอกาสได้ศึกษาตัวลูกเสือเป็นรายบุคคล
2. เปิดโอกาสให้ลูกเสือได้เลือกเรียนตามความถนัดที่สนใจเป็นพิเศษ
3. ใช้เวลาน้อยแต่ได้เนื้อหาวิชาที่กำหนดครบถ้วน
4. สามารถทำการประเมินผลได้ในคราวเดียวกัน
5. เป็นประสบการณ์ที่ลูกเสือได้รับจากผู้กำกับลูกเสือ

อย่างไรก็ตาม การสอนลูกเสือแบบฐานก็มีข้อจำกัดอยู่บ้าง ดังนี้

1. ต้องใช้อุปกรณ์จำนวนมากและใช้ผู้กำกับลูกเสือประจำฐานมากด้วย
2. เป็นวิธีสอนที่ไม่สามารถใช้ได้ทุกรายวิชา
3. ผู้สอนต้องมีความรู้ ความสามารถและมีการเตรียมการเป็นอย่างดี

ถึงแม้ว่าการสอนลูกเสือแบบฐานจะต้องมีการเตรียมการทั้งด้านบุคลากรและทรัพยากรต่างๆ เป็นจำนวนมากแต่ผู้สอนก็สามารถเลือกให้มีความเหมาะสมกับความสามารถที่กองลูกเสือโรงเรียนจัดได้

8. การศึกษารายกรณี (Case Study)

การศึกษารายกรณีเป็นวิธีการสอนอีกวิธีที่ดี และเหมาะสำหรับการให้การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ อีกทั้งเป็นวิธีช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ทักษะและทัศนคติอีกด้วย การสอนลูกเสือแบบศึกษารายกรณีมีวิธีการดังนี้

1. มอบหมายเรื่องให้ลูกเสือได้ศึกษาวิเคราะห์พร้อมวัตถุประสงค์

2. ลูกเสือต้องร่วมกันพิจารณาถึงเรื่องปัญหาที่แท้จริงของเรื่อง
3. นำสาเหตุต่างๆ พิจารณาเป็นข้อๆ แล้วเลือกศึกษาปัญหาที่แท้จริงพร้อมแนว

ทางแก้ไข

ข้อดีของการสอนลูกเสือแบบการศึกษารายกรณี มีดังนี้

1. ฝึกให้ลูกเสือกล้าตัดสินใจ วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ได้แม่นยำ
2. เปิดโอกาสลูกเสือได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

อย่างไรก็ตามการสอนลูกเสือแบบการศึกษารายกรณี ก็มีข้อจำกัด ดังนี้

1. ผู้สอนต้องเข้าใจวิธีการสอนแบบการศึกษารายกรณีอย่างแจ่มชัด
2. การศึกษาและอภิปรายควรใช้เวลา 30-45 นาที

9. การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการ (Project Work Group)

การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการ เป็นวิธีการสอนให้บรรลุเป้าหมายในรายวิชาที่ต้องการให้ลูกเสือออกไปฝึกการทำงานที่รับผิดชอบให้แล้วเสร็จในเวลาที่กำหนดการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการมีข้อแตกต่างจากอภิปรายกลุ่ม เพราะการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการมีข้อแตกต่างจากอภิปรายกลุ่ม เพราะการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการเป็นไปเพื่อเพิ่มทักษะในวิชาลูกเสือ

การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการมีลักษณะที่สำคัญคือ

1. เป็นการฝึกการทำงานร่วมกันและสร้างลักษณะผู้นำและผู้ตามได้
2. เป็นการพัฒนาทางสติปัญญาและทักษะวิชาลูกเสือ
3. ฝึกให้ลูกเสือใช้ความสามารถวางแผนในการปฏิบัติงานได้ดีและมีคุณภาพ ถึงแม้ว่า

การสอนลูกเสือโดยการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการจะมีผลดีหลายประการแต่การสอนโดยวิธีการผู้กำกับลูกเสือต้องคอยแนะนำให้ลูกเสือได้เสนอแนวคิดและปฏิบัติงานและยังต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อจำนวนกลุ่ม ส่วนการรายงานของกลุ่มเมื่อเสร็จภารกิจอาจทำได้หลายกรณีคือรายงานด้วยวาจา รายงานด้วยภาพ และรายงานด้วยผลงาน

10. การสวมบทบาท (Role Play)

การสวมบทบาทเป็นวิธีการสอนอีกแบบหนึ่งที่นิยมใช้ เพราะเป็นกลวิธีการฝึกหัดให้ลูกเสือได้รู้จักวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ การประเมินผลบทบาทของผู้แสดง จนสามารถสรุปบทบาทออกมาเป็นเรื่องราวได้ ขั้นตอนของการสอนลูกเสือ โดยการใช้การสวมบทบาทดังนี้

1. เลือกเรื่องที่สร้างสถานการณ์มีความยากและทัศนคติที่ดีต่อตัวลูกเสือ
2. เลือกผู้แสดงให้เหมาะสม (ขออาสาสมัครก็ได้)
3. เตรียมการแสดงใช้เวลา 2-3 นาที เน้นบทบาทของตัวละครสมมุติ

4. อภิปรายและซักถามความรู้ที่ผู้แสดง พร้อมทั้งให้โอกาสลูกเสืออื่นร่วมอภิปราย

ด้วย

ข้อดีของการสอนลูกเสือแบบการสวมบทบาท

1. เป็นการฝึกลูกเสือให้รู้จักการแก้ปัญหาอย่างฉับไว
 2. ฝึกให้ลูกเสือได้รู้จักศึกษาและเรียนรู้พฤติกรรมการทำงานของมนุษย์
- อย่างไรก็ตามการสอนด้วยการสวมบทบาทมีข้อจำกัดที่ว่าจะต้องใช้เวลาและเนื้อหา

สาระมาก เพื่อที่จะให้ลูกเสือได้ฝึกฝนให้เกิดความคุ้นเคย

แนวคิดในการวางหัวข้ออภิปราย

1. พฤติกรรมของผู้แสดงเป็นอย่างไร
2. ความเข้าใจและความสัมพันธ์ในตัวละคร
3. บอกเวลาในอนาคตว่าจะเกิดผลอย่างไร
4. จะนำข้อพิจารณาที่ได้จากการแสดงมาปรับปรุงงานของตนได้อย่างไร

11. การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion)

การอภิปรายเป็นคณะ การสอนแบบนี้เป็นวิธีการสอนพูดในชุมชนหรือกลุ่มคนให้กับหมู่คณะ เพื่อการเสนอความรู้ แนวคิด การวิเคราะห์ปัญหา พิจารณาข้อดี ข้อเสียในการปฏิบัติ วิธีการอภิปรายเป็น แบ่งได้ 3 ลักษณะ คล้ายกันคือ

1. การอภิปราย โดยให้ลูกเสือพูดฝ่ายเดียว
2. การอภิปราย โดยการให้ลูกเสือพูดตอบ ได้กัน
3. การอภิปราย โดยการจัดกลุ่มลูกเสืออื่นซักถามและแสดงความคิดเห็น

ในการอภิปรายเป็นคณะควรกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ประธานหรือพิธีกร แนะนำกลุ่มลูกเสือเป็นรายบุคคล และหัวข้อการอภิปราย
2. อภิปรายเป็นรายบุคคลหรือคณะตามเนื้อหาวิชาที่กำหนด
3. จัดให้มีการซักถามระหว่างกัน
4. เปิดโอกาสให้ผู้ฟังถามข้อข้องใจ

ข้อดีของการสอนลูกเสือแบบการอภิปรายเป็นคณะ มีดังต่อไปนี้

1. เหมาะที่จะใช้กับลูกเสือจำนวนมาก
2. ลูกเสือได้รับความรู้หลายๆ ด้านในเวลาเดียวกัน

การใช้วิธีการสอนแบบการอภิปรายเป็นคณะ ผู้ดำเนินการอภิปรายเป็นคณะ

ผู้ดำเนินการจะต้องคัดเลือกลูกเสือที่จะพูดหัวเรื่องนั้นๆ เป็นอย่างดี และจะต้องเตรียมการ กำหนดขั้นตอนและเวลาให้มีความเหมาะสม

กล่าวโดยสรุป กระบวนการลูกเสือ คือ กระบวนการพัฒนาคนทั้งกาย ใจ สติปัญญา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือมีวินัยและความเสียสละ อันถือเป็นอุดมการณ์ได้จะต้องอาศัยระบบหมู่ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ เรียนด้วยการกระทำด้วยการปฏิบัติจริง

จากข้อสรุปนี้ สามารถนำกระบวนการลูกเสือมาประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดให้หมู่บริการมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำความสะอาด นำลายบริหารคลายเครียดและสรุปสาระสำคัญ (บทบาท)
2. เน้นระบบหมู่ โดยให้หางานทำเป็นกลุ่ม โดยใช้หลักประชาธิปไตยส่งเสริมการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
3. มีการบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในหมู่ ช่วยเหลือส่วนรวมในนามของหมู่หรือห้อง หรือ โรงเรียน โดยถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่มีเกียรติ
4. มีการเล่นโดยการเลือกเกมง่ายๆ ที่สามารถบริหารร่างกายส่วนย่อยคลายเครียดได้
5. มีการส่งเสริมกำลังใจ โดยการชมเชยเป็นรายบุคคลและเป็นทันทีสมควร ได้รับการยกย่อง หรืออาจชมเชยเป็นช่วงสัปดาห์หรือภาคเรียน โดยแสดงไว้เป็นป้ายนิเทศหรือหน้าห้อง และการประกาศหน้าเสาธง นอกจากนี้ยังอาจมอบเครื่องหมายดีเด่นแก่นายหมู่ที่มีผลงานดีเด่น
6. เน้นคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ โดยตั้งเป็นเกณฑ์ความประพฤติเป็นข้ออบรมที่สามารถปลูกฝังคุณธรรมและเป็นหลักยึดปฏิบัติของนักเรียนได้

การสอน (Instruction) หมายถึงการจัดประสบการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือการปฏิบัติต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ศึกษาและฝึกประสบการณ์โดยทั่วไปนั้น ถือเป็นหน้าที่ของผู้สอน (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2533 : 79-80)

กระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ มีดังนี้

1. กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ซึ่งใช้หลักสูตรและพิธีเดียวกันกับลูกเสือ โดยกำหนดให้เป็นกิจกรรม เวลาเรียน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค
2. ให้ดำเนินการสอนเครื่องหมายลูกเสือโลก ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เครื่องหมายลูกเสือพิเศษ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเครื่องหมายลูกเสือหลวง ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. การแต่งกายในการฝึกปฏิบัติหรือการอยู่ค่ายพักแรมให้ลูกเสือใช้เครื่องแบบจำลอง
4. การจัดกิจกรรมลูกเสือจะให้เกิดผลดีนั้น ผู้กำกับลูกเสือควรเน้นการปฏิบัติเพื่อให้เกิดลักษณะนิสัยที่ดี

5. ควรจัดให้มีการเปิดประชุมกองทุกครั้งก่อนจะมีการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อเป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 พิธีเปิด (ชักธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)

ขั้นที่ 2 เกมหรือเพลง ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานเป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนปฏิบัติกิจกรรมอาจใช้อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ หรือใช้ทั้งสองอย่างก็ได้

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติกิจกรรม เป็นการปฏิบัติเข้มข้น โดยใช้ระบบหมุนเพื่อสะดวกแก่การเรียนการสอนตลอดจนควบคุมดูแล ตรวจสอบการแนะนำให้คำแก้ไข

ขั้นที่ 4 การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ควรเป็นเรื่องง่ายๆ และสรุปให้ลูกเสือเข้าใจว่ามีประโยชน์อย่างไร ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องคุณธรรมต่างๆ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความกล้าหาญ และความอดทน

ขั้นที่ 5 พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจ ชักธงลง เลิก)

เนื่องจากกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งกิจกรรมที่จัดนั้น สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคน เข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การบูรณาการ โครงการ องค์กรความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น
2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด ตามธรรมชาติและความสามารถ ความต้องการของผู้เรียน และชุมชน เช่น กิจกรรมวิชาชีพพิเศษต่างๆ ของลูกเสือ
3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมพัฒนาชุมชน เป็นต้น
4. การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่วงชั้นเรียน

ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เดิมเป็นกิจกรรมเลือก ต่อมาได้กลายเป็นกิจกรรมบังคับ และแก้ไขอีกครั้งเป็นวิชาบังคับเรียน แต่เมื่อประเมินผลแล้วเห็นว่าไม่ประสบผลสำเร็จ จึงแก้ไขเป็นกิจกรรมบังคับเลือก จนถึง พ.ศ. 2544 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เริ่มใช้ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นไปและในหลักสูตรนี้ กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชูวคาชาด และบำเพ็ญประโยชน์อยู่ในกลุ่มพัฒนาผู้เรียน

ตารางประเภทของลูกเสือ

ประเภท	ระดับชั้น	วิชาแกน	วิชาพิเศษ
สำรอง (8 - 11)	ป.1 - ป.3	เตรียมลูกเสือสำรอง ดาวดวงที่ 1-3 - การฝึกอบรมและกิจกรรมลูกเสือสำรอง จะต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยคำนึงถึงพัฒนาการทั้งร่างกายและ จิตใจเป็นพื้นฐานไม่ว่าเด็กจะอยู่ชั้นใด ก็ตาม	วิชาพิเศษ 18 วิชา ใช้วิธีบูรณาการเข้ากับ วิชาสามัญในหลักสูตร
สามัญ (อายุ 11-16 ปี)	ป.4 - ป.6	ลูกเสือตรี - โท - เอก - เริ่มฝึกอบรมให้มีความรับผิดชอบมาก ขึ้น เริ่มมีกิจกรรมใช้ชีวิตกลางแจ้งและ การผจญภัย เน้นระบบหมู่ การเป็นผู้นำ รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ทั่วไป	วิชาพิเศษ 54 วิชา ใช้วิธีบูรณาการเข้ากับ วิชาสามัญในหลักสูตร
สามัญรุ่นใหญ่ (อายุ 14-18 ปี)	ม.1 - ม.3	ลูกเสือโลก ลูกเสือชั้นพิเศษ และลูกเสือ หลวง - การฝึกอบรมและกิจกรรมเป็นระบบหมู่ ฝึกให้มีความรับผิดชอบสูงขึ้น เป็นผู้นำ ในระบอบประชาธิปไตย ฝึกการใช้ชีวิต กลางแจ้ง การผจญภัย ทักษะลูกเสือ ฝึกอบรมความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพ ตามที่ถนัดรวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์	วิชาพิเศษ 76 วิชา เรียนนอกเวลาหรือ ในเวลาเรียน
วิสามัญ (อายุ 16-25 ปี)	ม.4 - ม.6	เตรียมลูกเสือวิสามัญ ตำรวจตนเอง พิธี เข้าประจำกอง - การฝึกอบรมและกิจกรรมลูกเสือสำรอง จะต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยคำนึงถึงพัฒนาการทั้งร่างกายและ จิตใจเป็นพื้นฐานไม่ว่าเด็กจะอยู่ชั้นใด ก็ตาม	วิชาพิเศษ 12 วิชา เวลาเรียนนอกเวลา ตามแต่สถานศึกษา เป็นผู้จัด

ที่มา : หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือกิจกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ที่กำหนดโดยที่กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม จึงเป็นกิจกรรมที่พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ได้ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีระเบียบวินัย ปฏิบัติดีและสร้างจิตสำนึกการทำประโยชน์เพื่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ทำให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งรวมถึงช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้เพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มด้วย

ลูกเสือ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ตามความเหมาะสมของวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ซึ่งกำหนดเป็นช่วงชั้น โดยแต่ละช่วงชั้นแบ่งตามประเภทของลูกเสือ ดังนี้

1. ลูกเสือสำรอง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
2. ลูกเสือสามัญ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
4. ลูกเสือวิสามัญ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

แนวทางการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา จึงได้ดำเนินการพัฒนาและกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ขึ้น โดยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้รวม 12 ปี แบ่งออกเป็น 4 ช่วงชั้นๆ ละ 3 ปี สำหรับโครงสร้างของหลักสูตรฯ แบ่งออกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

2. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน เช่น ลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำเพื่อประโยชน์

สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม เป็นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม และมีระเบียบวินัย กองการลูกเสือในฐานะเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ คำว่า “ลูกเสือ” ในที่นี้ ให้ความหมายรวมถึง “เนตรนารี” ด้วย เพราะเนตรนารีก็คือลูกเสือหญิงนั่นเอง

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐในการพัฒนาการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามช่วงชั้นที่กำหนด โดยในปี พ.ศ. 2545 กองการลูกเสือ ได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ 1 ครั้ง ระหว่างวันที่ 17-19 กรกฎาคม 2545 ณ เคียนฉายรีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งได้รับเชิญนายพะยอม แก้วกำเนิด อธิบดีกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายวิชาการ ประจำสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในกรณี ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรแบ่งเนื้อหาสาระของหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือทุกประเภท หรือเรียกว่า “มวลดกิจกรรม” ออกเป็น 10 หน่วยกิจกรรม คือ

1. ระเบียบวินัย และทักษะทางลูกเสือ
2. การดำรงชีวิต
3. ศรัทธายึดมั่น ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และวัฒนธรรม
4. สนองพระคุณบิดา มารดา และผู้มีพระคุณ
5. เทิดทูนเกียรติคุณ สถานศึกษา บูชาพระคุณครู อาจารย์
6. เพื่อนช่วยเพื่อน
7. ลูกเสือทั่วโลกเป็นพี่น้องกัน
8. วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม
9. สืบสานมรดก ภูมิธรรม ภูมิปัญญาไทย
10. คู่ความเป็นเลิศ

อนึ่ง การจัดประชุมสัมมนาครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือจากสถานศึกษาต่างๆ ทุกระดับ และเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของนายพะยอม แก้วกำเนิด ที่ให้นำไปพิจารณา โดยกำหนดตัวกิจกรรมจากเนื้อหาสาระของหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือทุกประเภท

และทุกช่วงชั้นเรียนในแต่ละปี ให้มีสาระการเรียนรู้ทั้ง 10 หน่วยกิจกรรมดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษาและลูกเสือแต่ละประเภทด้วย ตามการแบ่งช่วงชั้นเรียนในแต่ละปี ให้มีสาระการเรียนรู้ทั้ง 10 หน่วย กิจกรรมดังกล่าวแต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษาและลูกเสือแต่ละประเภทด้วย ด้วยการแบ่งช่วงชั้นเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ดังนี้

- ป.1 - ป.3 - ลูกเสือสำรอง
- ป.4 - ป.6 - ลูกเสือสามัญ
- ม.1 - ม.3 - ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- ม.4 - ม.6 - ลูกเสือวิสามัญ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2546 กองการลูกเสือพิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นการสานต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว จึงได้จัดให้มีการประชุมสัมมนา อีกครั้ง ระหว่างวันที่ 4-6 มิถุนายน 2546 ณ โรงแรมระยองออกคิด จังหวัดระยอง และได้เรียนเชิญนายพะนอม แก้วกำเนิด ไปเป็นประธานพิธีเปิดการประชุม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเพิ่มเติมด้วย โอกาสนี้ท่านได้ชี้แนะแนวทางการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือว่า ขอให้คำนึงถึงหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการเรียนรู้ของลูกเสือ ตามพันธกิจ (Mission) ของการลูกเสือ ซึ่งได้กำหนดไว้ชัดเจนตามนโยบายขององค์การลูกเสือโลก เพื่อให้เยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ

ซึ่งกิจกรรมตามหลักสูตรของลูกเสือทุกประเภทนั้น สามารถจัดให้สอดคล้องตามแนวการจัดหน่วยกิจกรรมทั้ง 10 หน่วย ดังที่ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะจากการประชุมครั้งที่แล้ว (วัตถุประสงค์ของทั้ง 10 หน่วยกิจกรรม ก็สอดคล้องกับผังมโนทัศน์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544)

นอกจากนี้ นายพะนอม แก้วกำเนิด ยังให้คำแนะนำว่า ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือควรทราบข้อกำหนดและระเบียบต่างๆ ด้วย เพื่อให้การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือประสบผลสำเร็จ ดังนี้

การจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือต้องคำนึงถึง

1. วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. เป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ผังมโนทัศน์กิจกรรมลูกเสือของกรมวิชาการ
5. วัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ
6. วัตถุประสงค์ขององค์การลูกเสือโลก

7. มวลกิจกรรมเสนอแนะ 10 หน่วยกิจกรรมของผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายวิชาการ
8. สาระกิจกรรมเพื่อเครื่องหมายพิเศษ
9. วิชาพิเศษต่างๆ สู่ความเป็นเลิศ
10. ความคิดริเริ่มของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

การจัดประชุมสัมมนาครั้งนี้ ได้แบ่งผู้เข้าร่วมประชุมออกเป็นกลุ่มปฏิบัติการ 4 กลุ่ม ตามประเภทของลูกเสือ ซึ่งครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณา จัดทำร่างแนวทางการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือทุกประเภทตามช่วงชั้นที่กำหนดให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำเนื้อหาสาระของหลักสูตรลูกเสือทั้งหมดจัดให้อยู่ให้มวลกิจกรรมลูกเสือ 10 หน่วยกิจกรรม ตามข้อเสนอแนะของนายพะยอม แก้วกำเนิด ปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมประชุม สามารถจัดทำร่างแนวทางการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ จากที่ประชุมครั้งนี้ นำไปสู่การประชุมพิจารณาในวงกว้างขึ้น โดยจะเชิญผู้แทนจากผู้เข้าร่วมประชุม และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันพิจารณา เพื่อให้การจัดทำร่างดังกล่าวมีความครบ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นจะได้นำเสนอตามขั้นตอนที่ถูกต้อง เพื่อให้สามารถเผยแพร่เป็นคู่มือการเรียน การสอนกิจกรรมลูกเสือตามช่วงชั้นที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้กับสถานศึกษาต่อไป

หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมือง ดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุข และความมั่นคง ของประเทศชาติ จึงต้องปลูกฝังให้คุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่
2. มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้มือ เครื่องมือ การแก้ปัญหาและทักษะในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกล้าหาญ อดทน เชื่อมมั่นในตนเอง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญคนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของ
ธรรมชาติ

หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ลูกเสือโลก (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1)

ครั้งที่	คาบ	เรื่อง	หมายเหตุ
		<p>1. ความเข้าใจเรื่องราวของกิจการลูกเสือ</p> <p>1.1 กิจการของคณะลูกเสือแห่งชาติ</p> <p>1.2 กิจการของคณะลูกเสือโลก</p> <p>1.3 บทบาทของตนเอง</p> <p>2. ระเบียบแถวลูกเสือ</p> <p>2.1 การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า</p> <p>2.2 การฝึกท่าไม้พลอง หรือ ไม้ง่าม</p> <p>2.3 การฝึกเป็นหมู่และเป็นกอง</p> <p>2.4 การฝึกสัญญาณมือในการเรียกแถว</p> <p>3. ขอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ</p> <p>- คำปฏิญาณ กฎและคติพจน์ของลูกเสือเป็นหลักสำคัญของกิจการลูกเสือที่ลูกเสือทุกคนจะต้องยอมรับและปฏิบัติตาม</p> <p>4. กางหรือรื้อเต็นท์ที่พักแรมในเวลากลางคืน</p> <p>- การกางเต็นท์</p> <p>- การรื้อเต็นท์</p> <p>- การเก็บและระวังรักษาเต็นท์</p> <p>5. สาธิตการบรรจุเครื่องหลังอย่างถูกต้องสำหรับการเดินทางไกล</p> <p>- การบรรจุสิ่งของลงใส่เครื่องหลังให้เรียบร้อย</p> <p>6. ก่อไฟและจุดไฟกลางแจ้ง การปรุงอาหาร</p> <p>- การเลือกสถานที่จุดไฟ</p> <p>- การทำเชื้อเพลิง</p> <p>- การจุดไม้ขีด</p> <p>- การก่อไฟ</p> <p>- การประกอบอาหาร</p> <p>7. แผนที่และเข็มทิศ</p>	<p>เครื่องหมายลูกเสือโลก (สอบได้ภายใน 6 เดือน)</p>

หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ลูกเสือโลก (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1) (ต่อ)

ครั้งที่	คาบ	เรื่อง	หมายเหตุ
		<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและชนิดแผนที่ และการอ่านแผนที่ - ความหมายส่วนประกอบของเข็มทิศ - วิธีใช้เข็มทิศและการหาทิศ <p>8. เจียนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่</p> <ul style="list-style-type: none"> - พีรอด-ขัดสมาธิ-ผูกกระหวัดไม้- บ่วงสายธนู-ตะกรุด เบ็ด - ประมง-ผูกซุง-ผูกรั้ง-ปมตาไก่ - ผูกแน่น (ผูกทะเลแยง - ผูกกากบาท - ผูกประกบ) <p>9. การปฐมพยาบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรู้วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล <p>10. ความปลอดภัยเกี่ยวกับกิจกรรมของลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติกิจกรรมนุกเบิก - การปฏิบัติกิจกรรมผจญภัย - การปฏิบัติกิจกรรมเดินทางไกล 	
		<p>เครื่องหมายวิชาพิเศษ 67 วิชา เรียนนอกเวลาหรือในเวลา หรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>	

หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ลูกเสือพิเศษ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2)

ครั้งที่	คาบ	เรื่อง	หมายเหตุ
		1. หน้าที่พลเมือง - ประวัติการลูกเสือไทย - วิธีดำเนินการของขบวนการลูกเสือ - การเชื่อมหน่วยงานหรือสถาบัน 2. สิ่งแวดล้อม - ความหมายและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม - วิธีการอนุรักษ์สัตว์และพืช - การอนุรักษ์ธรรมชาติ 3. การเดินทางสำรวจ - หลักในการเดินทางสำรวจด้วยการเดินเท้า - การจัดอาหารและอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ที่จำเป็น - การทำแบบรายงานสำรวจ 4. การแสดงออกทางศิลปะ - ศิลปะการแสดง (ดนตรี ละคร ฟ้อนรำ การละเล่นพื้นเมือง) - ทัศนศิลป์ วาดภาพ ปั้น ถ่ายภาพ การประดิษฐ์ แกะสลัก - การช่าง - ศิลปะทางอักษรศาสตร์และศิลปะการวิจารณ์ 5. สมรรถภาพทางกาย - มาตรฐานการทดสอบสมรรถภาพทางกาย - ความหมาย ชนิด และโทษของสิ่งเสพติด - กีฬาไทยกีฬาสากล 6. อุคมคติ - คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ - ศิล 5 ศิล 8	เครื่องหมายลูกเสือ ชั้นพิเศษ (สอบได้ ภายใน 1 ปี และเข้า พิธีประจำกองแล้ว หลังจากได้รับ เครื่องหมายโลก)

หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ลูกเสือพิเศษ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2) (ต่อ)

ครั้งที่	คาบ	เรื่อง	หมายเหตุ
		<ul style="list-style-type: none"> - การอาราธนาศีล อาราธนาธรรมและอาราธนาพระปริตร - หลักสำคัญในพุทธศาสนา 	
		<p>7. กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กฎแห่งความปลอดภัย - กิจกรรมที่ใช้กำลังกาย - กิจกรรมที่ใช้สติปัญญา - กิจกรรมวิทยาการ <p>8. การบริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของชุมชน การบริการและการพัฒนาชุมชน - กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน - การบริการชุมชนตามกฎลูกเสือ - การปฐมพยาบาล 	
		<p>เครื่องหมายวิชาพิเศษ 76 วิชา เรียนนอกเวลา หรือในเวลาหรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>	

หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนาคามัธยมต้นใหญ่
ลูกเสือพิเศษ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

ครั้งที่	คาบ	เรื่อง	หมายเหตุ
		<p>1. หน้าที่พลเมือง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขอบข่ายบทบาทและหน้าที่ของกรรมการลูกเสือ - พระมหากษัตริย์กับการปกครองระบอบประชาธิปไตย - บทบาทและหลักการของพรรคการเมืองไทย - นโยบายและหลักการของรัฐบาลไทยที่เกี่ยวข้อง <p>ต่างประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักการดำเนินงานของสหประชาชาติ องค์การชำนาญพิเศษ <p>2. สิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาสิ่งแวดล้อม - ชื่อและผลงานของหน่วยราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - การอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่าพันธุ์ไม้และสัตว์ - สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ <p>3. การเดินทางสำรวจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเดินทางสำรวจด้วยการเดินเท้าเป็นหมู่ โดยรถจักรยานเป็นหมู่ การเดินทางสำรวจโดยเรือพาย <p>4. การแสดงออกทางศิลปะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณค่าศิลปะ - ศิลปะทางการแสดง ทัศนศิลป์ การช่าง ศิลปะทางอักษรศาสตร์และศิลปะการวิจารณ์ <p>5. สมรรถภาพทางกาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิธีการ ประโยชน์ กติกาการแข่งขันและการปฏิบัติในการวิ่ง - การวิ่งผลัด การกระโดดไกล การทุ่มน้ำหนัก - วิธีการและกติกาเซปักตะกร้อ 	<p>เครื่องหมายลูกเสือ หลวง (สอบได้ ภายใน 6 เดือน)</p>

หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนาคามัธยมต้นใหญ่
ลูกเสือพิเศษ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) (ต่อ)

ครั้งที่	คาบ	เรื่อง	หมายเหตุ
		<p>6. อุคมคติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักธรรมของศาสนา คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือใน ส่วนที่สอดคล้องกับหลักธรรมในศาสนา - การนำคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือช่วยแก้ปัญหาสังคม <p>7. กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย จุดมุ่งหมาย หลักเกณฑ์ วิธีการและแนวโน้ การจัดการ ได้ว่าที่ <p>8. การบริการ</p> <p>8.1 หลักสูตรลูกเสือสำรอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติและหลักสูตรของลูกเสือสำรอง (เตรียมลูกเสือสำรองดาวดวงที่ 1 ดาวดวงที่ 2 ดาวดวงที่ 3) <p>8.2 หลักสูตรลูกเสือสามัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขบวนการลูกเสือ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ - กิจกรรมกลางแจ้ง - ระเบียบแถว (ท่ามือเปล่า ท่าอาวุธ สัญลักษณ์และ นกหวีด การตั้งแถวและเรียกแถว) <p>9. การฝึกเป็นผู้นำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติของผู้นำในท้องถิ่น - องค์ประกอบในการสร้างความเป็นปึกแผ่น - อบรมวิชาการเป็นผู้นำ 	

เครื่องหมายวิชาพิเศษ 76 วิชา

เรียนนอกเวลา หรือในเวลา หรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

1. นักพจนานุกรม
2. นักดาราศาสตร์
3. นักอนุกรมวิธาน
4. ผู้จัดการถ่ายแพนoram
5. ผู้พิทักษ์ป่า
6. นักเดินทางไกล
7. หัวหน้าคนครัว
8. นักบุกเบิก
9. นักสะกดรอย
10. นักธรรมชาติวิทยา
11. การสื่อสารด้วยยานพาหนะ
12. นักดับเพลิง
13. นักสัตวแพทย์
14. นักสารพัดช่าง
15. นักโบราณคดี
16. นักสะสม
17. นักดนตรี
18. นักถ่ายภาพ
19. นักกีฬา
20. นักกรีฑา
21. นักพิมพ์ดีด
22. นักแสดงการบันเทิง
23. นักยิงปืน
24. ล่าม
25. หน้าที่พลเมือง
26. มัคคุเทศก์
27. บรรณารักษ์
28. เลขานุการ

29. พลธิการ
30. ผู้ช่วยการจราจร
31. ช่างเขียน
32. ช่างไฟฟ้า
33. ช่างวิทยุ
34. ช่างแผนที่
35. ช่างเครื่องยนต์
36. อิเล็กทรอนิกส์
37. การหามิตร
38. การฝีมือ
39. การช่วยผู้ประสบภัย
40. การสาธารณสุข
41. การพยาบาล
42. การพูดในที่สาธารณะ
43. การอนุรักษ์ธรรมชาติ
44. การประชาสัมพันธ์
45. การสังคมสงเคราะห์
46. การพัฒนาชุมชน
47. ชาวประมง
48. ดันเดิน
49. ผู้นำร่อง
50. นักเล่นเรือใบ
51. นักว่ายน้ำ
52. นักพายเรือ
53. นักกรรเชียงเรือ
54. กลาสีเรือ
55. การควบคุมการจราจรทางน้ำ
56. การป้องกันความเสียหายและดับเพลิงไหม้ บนเรือ
57. การเรือ
58. การดำรงชีพในทะเล

59. เครื่องหมายชาวเรือ
60. เครื่องหมายเชิดชูเกียรติลูกเสือเหล่าสมุทร
61. นักเครื่องบินเล็ก
62. ช่างอากาศ
63. ยามอากาศ
64. การควบคุมการจราจรทางอากาศเบื้องต้น
65. การควบคุมการจราจรทางอากาศ
66. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและดับเพลิงอากาศยาน
67. การฝึกเป็นผู้นำ
68. นักปฏิบัติการทางจิตวิทยา (ปจว.)
69. การขนส่งทางอากาศ
70. แผนที่ทหารและเข็มทิศ
71. เสนารักษ์
72. การดำรงชีพในถิ่นทุรกันดาร
73. นักไต่หน้าผา
74. เครื่องหมายการบิน
75. เครื่องหมายเชิดชูเกียรติลูกเสือเหล่าอากาศ
76. เครื่องหมายผู้ฝึกสอน

แนวปฏิบัติการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ

ในการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ มีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ดังนี้

1. ทำการสอบวิชาพิเศษ โดยใช้เวลานานเกินเนื่องจากที่ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติ หรือในขณะที่อยู่ค่ายพักแรม นอกจากนี้ลูกเสืออาจใช้เวลาว่างของตนเอง ทำการฝึกฝนทักษะต่างๆ ของวิชาพิเศษแล้วขอทำการสอบ หรือส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของรายวิชานั้นแก่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อขอประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ การสอบจะจัดให้มีขึ้นปีละครั้งก็ได้ โดยเน้นการปฏิบัติจริง เมื่อสอบผ่านแล้ว ให้ผู้กำกับลูกเสือลงนามรับรองในสมุดประจำตัวลูกเสือ

2. วิชาพิเศษลูกเสือวิชาใดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ลูกเสือเข้าร่วมตามปกติ ก็ให้นำไปบูรณาการรวมทั้งทำการสอบภาคปฏิบัติของวิชาพิเศษนั้นๆ และถือว่าลูกเสือที่ผ่านการสอบแล้วมีสิทธิ์ประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษด้วย

3. สำหรับวิชาพิเศษลูกเสือให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง
หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ ดังนี้

3.1 ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ
สำรอง (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2522

3.2 ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ
สามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525

3.3 ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528

3.4 ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ
วิสามัญ (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2529

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อประกอบ
เป็นข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สว่าง โอฬาริกบุตร (2530 : 82-83) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจกรรมลูกเสือตาม
ทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 2,3 และ 4
ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 2,3 และ 4 โดยเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง
โรงเรียนขนาดเล็กเมื่อพิจารณาเป็นราย ได้ปรากฏว่าปัญหาของโรงเรียนทุกขนาดอยู่ในระดับปาน
กลางทุกด้านและพบว่าปัญหาด้านการจัดบุคลากรอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการ
อำนวยการ ด้านการควบคุม ด้านการวางแผน และด้านการจัดองค์กรตามลำดับ จากการทดสอบ
สมมุติฐาน พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง
ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีทัศนะ ไม่แตกต่างกัน และจากการประมวลความคิดของผู้บริหาร
โรงเรียนจากแบบสอบถาม พบว่า โรงเรียนมัศึกษามีปัญหาด้านบุคลากรมากที่สุด คือหา
ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้ยาก เพราะส่วนใหญ่ไม่ศรัทธาต่อกิจกรรมลูกเสือ ปัญหาต่างๆ ต้องส่งผล
โดยตรงในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์

กองลูกเสือ กรมพลศึกษา (2531 : 102-103 อ้างถึงใน จเร ศักดิ์รักษ์; 2544 : 28) ได้ทำ
การวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่วราชอาณาจักร ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้บริหาร โรงเรียน

โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอันดับหนึ่งคือ การจัดให้การอบรมครูให้มีความรู้

การฝึกอบรมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดบุคลากร ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีความเห็นว่า การจัดบุคลากรให้มีจำนวนเพียงพอแก่การบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสืออยู่ในระดับสูง สำหรับการควบคุม พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีทัศนคติตรงกันว่า มีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง และผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนคติตรงกันว่า ปัญหาการประเมินผลเป็นปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับสูง

จารุ โรจนรังสีมันต์ (2534 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการลูกเสือ พบว่า กระบวนการลูกเสือมีประสิทธิภาพต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่างๆ

พลเดช ศรีบุญเรือง (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่ไม่เคยผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่ค่อยจะเห็นประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือบางคนขาดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการจัดทำวัสดุ อุปกรณ์ และเอกสารคู่มือที่ใช้สำหรับกิจกรรมลูกเสือ ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ไม่เพียงพอ

บุญเหลือ แผงวิเชียร (2535 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมลูกเสือ -เนตรนารีในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนนั้น จะเน้นการฝึกเป็นหมู่และกอง ฝึกสัญญาณ่มือในการเรียกแถว ฝึกให้ลูกเสือนำคำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ของลูกเสือไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ตลอดจนฝึกปฏิบัติในทักษะอื่นๆ เช่น การผูกเงื่อนเชือก การฝึกกระเบียบแถว ท่าบุคคลมือเปล่า และท่าประกอบอาวุธ แต่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การนิเทศ การจัดกิจกรรม

กิต ขุนจันทร์ (2536 : 86-87) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษากิจกรรมลูกเสือของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานบริหารกิจการลูกเสือของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ตามทรรศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและหัวหน้าหมวดกิจกรรมเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือทั้ง โดยส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกัน และปัญหากิจกรรมลูกเสือทั้ง โดยส่วนรวมและรายได้ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับขนาด โรงเรียนทั้ง โดยรวมและรายด้าน

สมชาย ทิพวรรณ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จังหวัดเลย ปีการศึกษา 2536 กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด จำนวน 613 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 25 คน ครูผู้สอน จำนวน 224 คน และนักเรียนจำนวน 364 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนส่วนใหญ่วางแผนประจำภาคเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้บริหารและครูหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมร่วมวางแผนฝึกอบรมการจัดครูผู้สอนจัดตามความสมัครใจของครู และผู้บริหารเห็นชอบ การนิเทศการวัดและประเมินผลภาคเรียนละ 1 ครั้ง ส่วนใหญ่จัดกิจกรรมนักผจญภัย นักเรียนพอใจด้านจัดกิจกรรมลูกเสือในระดับมากและเห็นว่ากิจกรรมลูกเสือช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่ในระดับสูงมาก

2. โรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศติดตามผลและความสนใจของนักเรียน แต่ครูมีชั่วโมงสอนวิชาอื่นมากเกินไป อีกทั้งพร้อมขาดวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณในการสอนระดับปานกลาง

3. ผู้บริหารดำเนินการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยภาพรวมในระดับมาก และครูจัดกิจกรรมสอนในระดับมาก โดยเฉพาะจัดพิธีเปิดประชุมกอง ครูจัดกิจกรรมการขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในระดับมาก ได้แก่ การมองประ โขชน์ และยึดปฏิบัติเกี่ยวกับการผูกเงื่อนการฝึกปฏิบัติตามกฎและคำปฏิญาณของลูกเสือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในระดับมาก สาริตการปฏิบัติเกี่ยวกับการขีดระเบียบแถว ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับมาก

4. ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความต้องการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีความต้องการครูที่มีความสามารถและวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมากที่สุดผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีความต้องการให้ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือมีความรับผิดชอบมากที่สุด

5. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ดี มีดังนี้

5.1 จัดทำแผนการฝึกอบรมประจำภาคเรียน/สัปดาห์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างมีจุดหมาย มีการนิเทศและติดตามผลการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

5.2 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ และสถานที่ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอและเหมาะสม

5.3 มีคณะกรรมการลูกเสือโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บุญสิน ไสยยอด (2536 : 104-106) ได้ทำการวิจัย ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามธรรมชาติของผู้กำกับลูกเสือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 7 สรุปปัญหา คือ

1. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการวางแผนมีปัญหาเรื่อง เงินบำรุงกองลูกเสือไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการพัฒนากิจกรรมลูกเสือมีน้อย ด้านการจัดองค์การมีปัญหาเรื่องห้องปฏิบัติการทางกิจกรรมลูกเสือไม่เพียงพอ และขาดผู้เชี่ยวชาญภายนอกช่วยเหลือ ด้านการจัดบุคลากร มีปัญหาเรื่อง ผู้กำกับลูกเสือขาดการศึกษาคุณงานของลูกเสืออื่นๆ และมีงานประจำอื่นมาก ด้านการอำนวยความสะดวก มีปัญหาเรื่องผู้กำกับขาดประสบการณ์ในการจัดทำคู่มือเอกสารต่าง ๆ และลูกเสือขาดแรงจูงใจเรียนเพื่อสอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษด้านการควบคุม มีปัญหาเรื่องผู้กำกับไม่ได้รับคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์และขาดการเอาใจใส่จากผู้ชำนาญในกองลูกเสือเดียวกัน

ส่วนการเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ พบว่าด้านการวางแผน โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาไม่ต่างกัน ในรายข้อที่ต่างกันคือ เรื่องให้ความสำคัญของการพัฒนาลูกเสือมีน้อยและเรื่องขาดการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อชุมชน โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ด้านการจัดองค์การ โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ในรายข้อที่ต่างกันคือ ขาดการประสานงานการวางแผนร่วมกัน และเรื่องให้ความสำคัญการพัฒนาของลูกเสือมีน้อย โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหา มากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ด้านการจัดบุคลากร โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ในรายข้อที่ต่างกันคือ บุคลากรของโรงเรียน ไม่สนใจเป็นผู้กำกับลูกเสือและขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหา มากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ด้านการอำนวยความสะดวก โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ในรายข้อที่ต่างกันคือ ขาดคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์ และผู้บริหาร โรงเรียนขาดความสนใจกิจกรรมลูกเสือ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหา มากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

อัสนี ณ ระนอง (2536 : 104-109) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็นผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 90 คน และหัวหน้าหมวดกิจกรรมลูกเสือ จำนวน 90 คน รวม 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามทัศนะที่มีต่อการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ 6 ด้าน คือการกำหนดอุดมการณ์และวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์กร การพัฒนาหลักสูตร การจัดสรรทรัพยากร และการประชาสัมพันธ์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความเห็นต่อการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมทั้ง 6 ด้าน ในระดับเห็นด้วยมาก
2. ผู้บริหารโรงเรียนกับหัวหน้าหมวดกิจกรรมลูกเสือมีความเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมลูกเสือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ยกเว้นด้านพัฒนาหลักสูตร และการจัดสรรทรัพยากรมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความเห็นด้วยต่อการกำหนดอุดมการณ์และวัตถุประสงค์ การตัดตั้งองค์กร การพัฒนาหลักสูตร การจัดสรรทรัพยากร และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งล้วนแต่เป็นหลักในการบริหารที่มีความจำเป็น และยอมรับว่าการพัฒนาหลักสูตรและการจัดสรรทรัพยากรเป็นปัญหาใหญ่ที่ทั้งผู้บริหารและหัวหน้าหมวดกิจกรรมมีความเห็นแตกต่างกัน

ศาสตราจารย์ นุ่งทอง (2537 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ สมชาย ทิพวรรณ (2536 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จังหวัดเลย พบว่า การจัดกิจกรรมหรือการฝึกอบรมที่สร้างความสนใจสนองความต้องการของเด็กจะเป็นการจูงใจให้เด็กสนใจต่อวิชาลูกเสือเป็นอย่างดี

สัญญา พวงมาลี (2537 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานลูกเสือและเนตรนารีในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้บังคับบัญชาลูกเสือและเนตรนารี สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า บุคลากรครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ มีชั่วโมงสอนวิชาอื่นๆ มากเกินไป วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในการจัดกิจกรรมยังไม่เพียงพอ ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมลูกเสือและให้การสนับสนุนมากยิ่งขึ้น

ประชัน จุลละนันท์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ปีการศึกษา 2538

จำนวน 234 คน โดยแยกเป็นครูผู้สอนที่ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 117 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ T-Test ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีปัญหาการเรียนการสอนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ คือด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านครูสอนวิชาลูกเสือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านเทคนิควิธีสอน และด้านเวลาที่ใช้สอน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยมีเพียงด้านเดียวคือด้านเนื้อหาการเรียนการสอน

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ระหว่างครูผู้สอนที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพกำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พบว่า โดยส่วนรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาการเรียนการสอนแตกต่างกัน 4 ด้าน คือด้านเนื้อหาการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนวิชาลูกเสือ ด้านเทคนิควิธีสอน และด้านวัดและประเมินผล

ฉัตรชัย จูมวงศ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนลูกเสือสามัญใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ บุคลากรใน โรงเรียน จำนวน 357 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,6 ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนลูกเสือสามัญใน โรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการทำงาน ด้านปัจจัยการดำเนินงาน และด้านสภาพแวดล้อม โดยรายชื่อที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในแต่ละด้านดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อม ผู้บริหาร ครูผู้สอนต้องผ่านการฝึกอบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสืออย่างน้อยขั้นความรู้เบื้องต้น ด้านปัจจัยการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมลูกเสือต้องให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นด้านกระบวนการทำงานลูกเสือต้องเรียนด้วยการกระทำและปฏิบัติจริง ด้านผลผลิต กิจกรรมการเดินทางไกลทำให้ผู้เรียนมีความอดทน รู้จักช่วยเหลือกัน และนักเรียนมีความเห็นเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุดในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองให้การสนับสนุนการเรียนกิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียน ด้านปัจจัยการดำเนินงาน นักเรียนได้ร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านกระบวนการทำงาน การฝึก

ปฏิบัติ กิจกรรมเน้นระบวนการทำงานเป็นกลุ่มและด้านผลผลิต การร่วมกิจกรรมลูกเสือทำให้เป็นครูรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความซื่อสัตย์

คณีย์ แซ่ริม (2542 : 59-63) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2541 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 205 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่าปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนครพนม ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การรายงานกิจกรรม ลูกเสือ การเรียนการสอนวิชาลูกเสือ การบังคับบัญชา ลูกเสือ การเงินลูกเสือ และการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือนอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกันมีปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวม และเป็นรายด้าน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันแต่มีปัญหาด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือด้านการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการรายงานกิจการลูกเสือตามลำดับ

ทองคำ ดอนศรี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติการจัดกิจกรรมลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 172 คน และครูที่ไม่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 147 คน รวมทั้งหมด 319 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครู โดยส่วนรวม และจำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมมีการปฏิบัติการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ครูที่ผ่านการอบรมผู้กำกับลูกเสือมีการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านมากกว่าครูผู้สอนที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุคร แครกระโทก (2543 : วิทยานิพนธ์) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ต่อการจัดกิจกรรมการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยใช้กระบวนการทำงานเชิงระบบ พบว่า รูปแบบกระบวนการทำงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนวิเคราะห์งาน 2) ขั้นตอนการกำหนดวิธีดำเนินงาน 3) ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนและการกำกับ ติดตาม 4) ขั้นตอนการนำเสนอผลงาน และ 5) ขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงาน

จร สัตยารักษ์ (2544 : บทความ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจกรรมลูกเสือใน สถานศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารกิจกรรมลูกเสือทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านพบว่า มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง
2. การบริหารกิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียนสังกัดสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ และ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. สถานศึกษาที่ขนาดต่างกันมีการบริหารกิจกรรมลูกเสือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดกลางต่างจากสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่
4. ครูผู้สอนวิชาลูกเสือมีความคิดเห็นในการบริหารกิจกรรมลูกเสือแตกต่างกัน ผู้กำกับ กองลูกเสือและผู้บริหาร โรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทรงศักดิ์ จารุมาศ (2544 : 69-72) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นา กลาง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า

1. บุคลากร โดยรวม และจำแนกตามสถานภาพเห็นว่าหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยในด้านบริบทมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
 2. บุคลากรจำแนกตามสถานภาพ เห็นว่าหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โดย ภาพรวมผลผลิตมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันแต่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เห็นว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้นมี ความเพียงพอมากกว่าครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- บุคลากร ได้เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้ หลักสูตร โดยภาพรวมดีแล้ว ไม่ต้องปรับปรุงเนื้อหา

ของหลักสูตร โดยทั่วไปให้คงไว้สภาพเดิม ควรแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาบางรายวิชาและควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและได้ฝึกปฏิบัติจริง

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือในโรงเรียน สรุปได้ว่า สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ แบ่งเป็นรายด้านและรายข้อ ด้านที่มีปัญหาสูงสุดซึ่งส่งผลให้การจัดกิจกรรมลูกเสือไม่ประสบผลทั้งในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก คือ ด้านการจัดบุคลากร ด้านอำนวยความสะดวก ด้านการควบคุม ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กรมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการวางแผน โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาไม่แตกต่างกันในรายด้าน รายข้อแตกต่างกันคือการให้ความสำคัญการพัฒนาลูกเสือ และขาดการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อชุมชน โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหา มากกว่าขนาดกลางและขนาดเล็ก ด้านการจัดองค์กร โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาไม่แตกต่างกันรายด้าน รายข้อแตกต่างกันคือ ขาดการประสานงาน การวางแผนร่วมกัน ด้านการจัดบุคลากร โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาไม่แตกต่างกันในรายด้าน รายข้อแตกต่างกันคือ ผู้กำกับลูกเสือขาดการอบรม การศึกษาดูงานจากกองลูกเสืออื่น ครูมีงานประจำอื่นๆมาก ครูในโรงเรียนไม่สนใจเป็นผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือขาดขวัญกำลังใจ ด้านการอำนวยความสะดวก โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาไม่แตกต่างรายด้านและรายข้อ ด้านการควบคุมโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาไม่แตกต่างรายด้าน รายข้อแตกต่างกันคือ ขาดการแนะนำจากศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารขาดความสนใจ จากรายงานการวิจัยกล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่เคยผ่านการอบรมลูกเสือ จะไม่เห็นประโยชน์และคุณค่าของกิจการลูกเสือ เนตรนารี นอกจากนั้นจากการศึกษางานวิจัยยังพบว่า กระบวนการลูกเสือ เนตรนารีมีประสิทธิผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่างๆด้วย จากงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นว่าล้วนแต่เป็นงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนซึ่งสามารถที่จะนำมาประยุกต์ใช้ได้ ในสภาพปัจจุบันตามบริบทและสภาพพื้นที่ของแต่ละโรงเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

คาร์เธอร์รอด (Catheral.1967:79a ; อ้างถึงในวิรัช พรหมสุพรรณ. 2534 : 79) ได้ทำการวิจัยเพื่อทำการประเมินผลความสามารถในวิชาลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่าการประเมิน โปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือของสหรัฐอเมริกา ระหว่าง โครงการนำร่อง 2 ปี ในพื้นที่ 2 แห่งของภาคตะวันตก เป็นการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจ เด็กชายวัย 14-25 ปี ควรจะได้รับการสนใจเข้าสู่โปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือ ซึ่งใช้วิธีทำสืบทอดกันมา จากผลการศึกษา 3 ครั้ง ในระหว่างโครงการนำร่องวิชาลูกเสือไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การรับสมาชิกให้คงอยู่ แต่ขึ้นอยู่กับ การฝึกอบรม การเร้าความสนใจต่อวิชาลูกเสือมากกว่า

ราสคอฟ (Raskoff. 1995 : 3966; อ้างถึงใน บุญส่ง เป็นน้อย. 2539 : 44) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การอาสาสมัคร เนตรนารี (ลูกเสือหญิง) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ใช้การสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง 24 คน ในจำนวนนี้มีลูกเสือ- เนตรนารีและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือจากการสังเกตการณ์ของผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้ การวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาจากเอกสารอ้างอิง การจัดองค์การ โดยอาศัยเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และรายงานต่างๆ ของสื่อมวลชน การศึกษาพบว่า อาสาสมัครเนตรนารี ได้แบ่งการจัดองค์การออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคลระดับสังคม และระดับความเชื่อในลัทธิต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานเบื้องต้น ในการจัดองค์การรวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องใช้เวลานานยาวนาน พบว่า อาสาสมัครเนตรนารี ได้จัดกิจกรรมได้อย่างมีชีวิตชีวา กระตือรือร้น โดยคำนึงถึงความสำเร็จและการให้ความร่วมมือกัน ซึ่งมีความเชื่อว่าจำเป็นต้องใช้แรงเสริมเข้าช่วย ทำให้อาสาสมัครเนตรนารี สามารถปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นๆ ได้ พึ่งตนเองได้อีกทั้งยังมีทักษะในการทำกิจกรรมอย่างมีแบบแผน ซึ่งเป็นการท้าทายต่อข้อจำกัดทางเพศของเนตรนารีว่าจะสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างพอเหมาะ มีความหลากหลายที่จะทำได้ กิจกรรมที่จัดให้กับอาสาสมัครเนตรนารีควรมีข้อจำกัด ยืดหยุ่น ได้ให้เหมาะกับเพศหญิง เช่น การฝึกกระเบียดแถว กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะฝึกไม่เข้มข้นเท่ากับกิจกรรมของลูกเสือ

แซงเกอร์ (Shanker. 1989 ; อ้างถึงใน ประจักษ์ จุลละนันท์. 2539 : 70) เป็นประธานสมาพันธ์ครูของสหรัฐอเมริกา ได้เสนอทวิจัยต่อที่ประชุมคณะกรรมการวัดผลการศึกษาเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 1989 ที่นิวยอร์ก สรุปได้ว่า ปัญหาที่ทำให้การศึกษาของอเมริกา ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ส่งผลได้สัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนต่ำ คือระบบการศึกษาไม่คั้งควรมีการเปลี่ยนแปลงระบบการวัดผล และเปลี่ยนวิธีการให้คะแนนใหม่ โดยให้สอนเป็นทีมดีกว่าสอนเป็นรายบุคคล ตามแบบอย่างที่ดีดำเนินการอยู่ใน โรงเรียน โฮมบริดจ์ เมืองโคโล ประเทศเยอรมัน หรือแม้แต่ในอเมริกาก็นำเอาวิธีการสอนวิชาลูกเสือมาใช้ ทำให้ผู้เรียนมีกิจกรรมแตกต่างกัน เช่น มีการมอบหมายงานให้ทำจัดตารางเรียนให้มีประเมิณผลที่เป็นระบบ คือต้องจัดให้มีสัมพันธ์กับวิชาที่เด็กเรียนนั่นเอง

ซีซา และแวนคลีฟ (Sesow & vancleaf. 1988; อ้างถึงใน ประจักษ์ จุลละนันท์. 2539 : 69) เสนอทวิจัยต่อที่ประชุมครูสอนสังคมศึกษาที่เมือซิกาโกเมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1988 สรุปได้ว่า แผนการสอนสังคมศึกษาจะทำได้ดี ต้องให้นักเรียนปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองดี มีพฤติกรรมนิยม มีการพัฒนาบุคลิกภาพและความรู้ได้ดี ทั้งเด็กในระบบและเด็กนอกระบบ โรงเรียน โดยให้เขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมมีมิติสัมพันธ์ซึ่งทางสมาคม วาย เอ็ม ซี เอ ได้จัดให้มีกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางประชาธิปไตย ครูในโรงเรียนและผู้บริหารต้องยอมรับว่า เด็กที่อยู่นอกระบบโรงเรียนนั้น จะต้องจัดกิจกรรมสนองความต้องการของเขาด้วย

ซิงควิน (Shinkwin, 1983; อ้างถึงในประชัน จุลละนันท์, 2539 : 69) ได้ศึกษา บทบาทของผู้กำกับลูกเสือที่มีต่อการพัฒนาของลูกเสือที่มหาวิทยาลัยอลาสกา พบว่าผู้กำกับลูกเสือที่มีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจ เข้าใจในกิจกรรมลูกเสือเป็นอย่างดี การละเล่นต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ นายหมู่ลูกเสือและสมาชิกที่อายุน้อย ยัง ไม่มีความพร้อม ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปกครองไม่สนับสนุน ได้รับการแก้ไขตรงกันข้ามกับผู้กำกับลูกเสือที่ไม่มีหลักจรรยาบรรณในจิตใจ ไม่มีความมั่นใจ จัดตั้งกองลูกเสือประชุมเงียบ ๆ เครื่องขรมเกิน ไปจะพัฒนาของลูกเสือได้ผลน้อยกว่าผู้กำกับลูกเสือที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้นเช่นเดียวกับการฝึกความเป็นผู้นำของเด็กในระบบโรงเรียนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีส่วนช่วยได้มาก

เคลียเนฟเฟลด์ (Kleinfeld, 1983 : 51; อ้างถึงในทรงศักดิ์ จารุมาศ, 2544 : 51) ได้เสนอ งานวิจัยทางการศึกษาของสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 13 เมษายน ค.ศ. 1983 ที่แคนาดา สรุปว่า ความรับผิดชอบ ช่วยเหลือสังคม การบริการต่างๆ เป็นแนวทางและพื้นฐานที่สำคัญในการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จากการสังเกตและสำรวจหน่วยงานที่รับผิดชอบลูกเสือ-เนตรนารี สมาชิกและผู้ปกครอง 2 สโมสร ลูกเสือ 2 กอง และเนตรนารี 2 กอง พบว่า หน่วยงานที่ช่วยเหลือสังคม มีความรับผิดชอบ บริการงานที่จะเป็นพื้นฐานการวางรากฐานชีวิตจะประสบผลสำเร็จ แต่ที่สำคัญจะต้องมีการสอนอย่างจริงจัง มีประสบการณ์ และชำนาญในด้านการสอน ไม่ใช่สอนทุกสิ่งทุกอย่างหรือทั้งหมด จะต้องมีการวางแผนและจัดเตรียมโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้กำกับกองลูกเสือจะต้องเข้าใจสามารถวางแผนจัด โปรแกรมการทำงานได้เป็นอย่างดี สำหรับกลุ่มสมาชิกที่มีความพร้อมที่จะเป็นผู้ใหญ่ต้องทำความสมัครใจและตั้งใจจริงมีความรับผิดชอบ ส่วนมากผู้ปกครองและเด็ก ๆ จะชอบกลุ่มนี้ เพราะมีจุดมุ่งหมายจะช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

และจากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะเห็น ได้ว่ามีการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในประเด็นที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาด้านแนวคิด ด้านกรอบกิจกรรมของเนื้อหา ด้านระดับในการที่จะศึกษา ตลอดทั้งสถานที่ในการศึกษาก็แตกต่างกันออกไป การบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีนั้นหากจะให้กิจกรรมดำเนิน ไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามวัตถุประสงค์จะต้องมีการกำหนดกรอบที่ชัดเจน เช่น การวางแผนประสานงานกันอย่างทั่วถึงของทุกส่วน การวางบุคลากรในการสอนกิจกรรม การจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเป็นที่น่าสนใจของเด็ก การระดมอุปกรณ์และทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ตลอดทั้งการเสริมแรงและกระตุ้นเพื่อนร่วมงานให้เกิดขวัญกำลังใจรวมทั้งมีขั้นตอนการประเมินที่เป็นระเบียบแบบแผนเพื่อหาข้อสรุปและเป็นแนวทางที่มุ่ง ไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในครั้งนี้จำเป็นต้องอาศัย การศึกษา แนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ช่วงชั้นที่ 3) จำนวน 93 โรงเรียน โดยแยกตามตำแหน่งดังต่อไปนี้

1.1 ตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียน	จำนวน 93 คน
1.2 ตำแหน่งครูผู้สอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	จำนวน 665 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 เป็นผู้บริหาร โรงเรียนและครู โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 2542 : 148-149 ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148 - 155) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 73 คน ส่วนตำแหน่งครูผู้สอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 2542 : 148-149 ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148 - 155) จากจำนวนประชากร 665 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 242 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 315 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่เปิดสอนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

จำแนก ตามขนาดของโรงเรียนและอำเภอ

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน				จำนวนประชากร	
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	ผู้บริหาร	ครูผู้สอนลูกเสือ- เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่
กระสัง	1	2	19	-	22	143
ประโคนชัย	1	5	24	-	30	240
บ้านกรวด	1	1	17	-	19	93
พลับพลาชัย	-	1	12	-	13	88
ห้วยราช	-	4	5	-	9	101
รวมทั้งสิ้น	3	13	77		93	665

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	ผู้บริหาร		ครูสอนลูกเสือ		รวมจำนวน กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
กระสัง	22	18	143	52	70
ประโคนชัย	30	24	240	89	113
บ้านกรวด	19	14	93	33	47
พลับพลาชัย	13	10	88	32	42
ห้วยราช	9	7	101	36	43
รวม	93	73	665	242	315

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ตำแหน่ง วุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check lists)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่ง

- () ผู้บริหารสถานศึกษา
() ครู

2. วุฒิทางลูกเสือ

- () ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ
() B.T.C. (ขั้นความรู้เบื้องต้น)
() A.T.C. (ขั้นความรู้ขั้นสูง) ขึ้นไป

3. ประสบการณ์การทำงาน

- () ต่ำกว่า 5 ปี
() 5-10 ปี
() สูงกว่า 10 ปี

4. ขนาดของโรงเรียน (แบ่งตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

() ขนาดเล็กมีนักเรียนต่ำกว่า	120	คน
() ขนาดกลางมีนักเรียน	121-600	คน
() ขนาดใหญ่มีนักเรียน	601-1,500	คน
() ขนาดใหญ่พิเศษมีนักเรียน	1,500	คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ซึ่งกำหนดความมากน้อย ของทัศนะเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน 4 ด้าน คือ

ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

ด้านการพัฒนาบุคลากร

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียน จำนวน 52 ข้อ ซึ่งแบ่ง
ระดับการปฏิบัติไว้ 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่น้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ที่	สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	มีการประชุมชี้แจงนโยบายการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ให้ ผู้กำกับทราบ.....					
2.	ฝ่ายบริหารและผู้กำกับมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ร่วมกัน.....					
3.	มีการใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีประสบการณ์และมีความสามารถมาร่วมจัด กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้
แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-
เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอน
ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
และสอบถามผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่น
ใหญ่ จากนักวิชาการ วิทยากรลูกเสือและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ของกิจกรรม

2. สร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อ ให้ครอบคลุมตามขั้นตอนการบริหารกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 52 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไข และนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมและตรงกับสภาพความเป็นจริงที่สุด

4. นำเสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพและปัญหา เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม แบบ Face Validity ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบได้แก่

4.1 นายจเร สัตยารักษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา 8 ว. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

4.2 นายฉัตร บุญศักดิ์พร ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา 8 ว. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

4.3 นายสุวรรณ ภาณี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโคกเพชร-ไธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยดำเนินการ ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 239)

5.1 หาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยทดสอบด้วย t - test แล้วคัดเลือกอำนาจจำแนก (t) ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูง

5.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ถ้าค่า r มีค่า 0.8 ขึ้นไปถือว่ามีความเชื่อมั่นสูง

6. ได้แบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกและมีความเชื่อมั่นที่เข้าเกณฑ์จำนวน 52 ข้อ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือส่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยกับบุคลากร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วมาแยกวิเคราะห์ตามความมุ่งหมาย
3. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามครบถ้วนตามกำหนด ผู้วิจัยไปติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage) ที่เกี่ยวกับข้อมูลนั้น
4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 1. การศึกษาสถานภาพกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงของความถี่ หาค่าร้อยละ (Percent) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
 2. การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดอันดับปัญหาเสนอข้อมูลประกอบความเรียง
 3. การเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของผู้บริหารและครู จำแนกตามตำแหน่ง โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าคะแนนที่ (Independent Samples t-test)
 4. การเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของผู้บริหารและครู จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ ประสิทธิภาพการทำงานและขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffes' Method)

5. เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อเสนอแนะ การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 102-103)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ t-test

1.2 หาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t ตามรายข้อตามวิธีการของ Independent Samples t-test มีสูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 260)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2 + s_L^2}{N}}}$$

เมื่อ \bar{x}_H คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง

\bar{x}_L คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ

s_H^2 คือ ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง

s_L^2 คือ ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ

N คือ จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำที่นำมาวิเคราะห์

1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีสูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบ

สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนคติของผู้บริหาร โรงเรียนและครู
จำนวนตามวุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีสูตร
ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2541 : 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างรายด้านของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้
วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffes' Method) มีสูตร ดังนี้
(ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2541 : 329)

$$CV_d = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within})(2/n)}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
	MS_{within}	แทน	ค่า Mean Share Within Group ที่คำนวณไว้แล้ว ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
	N	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
T	แทน	ค่าเฉลี่ยที่ใช้พิจารณาใน t-Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ
*	แทน	ค่านัยสำคัญที่ระดับทางสถิติ .05
**	แทน	ค่านัยสำคัญที่ระดับทางสถิติ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลงานวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ทำการวิเคราะห์และจำแนกผลการวิเคราะห์เป็น 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ตารางเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตาม
ทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยใช้
ค่าความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญ
รุ่นใหญ่ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์
เขต 2 โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	73	23.20
ครู	242	76.80
2. วุฒิทางลูกเสือ		
ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ	36	11.40
B.T.C. (ขั้นความรู้เบื้องต้น)	123	39.00
A.T.C. ขึ้นไป (ขั้นความรู้ขั้นสูง)	156	49.50
3. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	65	20.60
5 -10 ปี	80	25.40
สูงกว่า 10 ปี	170	54.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)	
	จำนวน	ร้อยละ
4. ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็กมีนักเรียนต่ำกว่า 120 คนลงมา	0	0
ขนาดกลางมีนักเรียน 121 – 600 คน	173	54.90
ขนาดใหญ่มีนักเรียน 601 – 1,500 คน	83	26.30
ขนาดใหญ่พิเศษมีนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป	59	18.70
รวม	315	100.00

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 315 คน จำแนกตามตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 เป็นครู จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 76.80 จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ จำนวน 36 คนคิดเป็นร้อยละ 11.40 ชั้นความรู้เบื้องต้น (B.T.C.) จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 ชั้นความรู้ชั้นสูง (A.T.C.) ขึ้นไป จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 จำแนกตามประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 ประสบการณ์ 5 - 10 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และ ประสบการณ์สูงกว่า 10 ปี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 54.90 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 18.70

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระดับการปฏิบัติสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตาราง 2 ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ เป็นรายด้านและโดยรวม

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครู			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านการบริหาร กิจการลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่น ใหญ่ในโรงเรียน	3.58	.823	มาก	3.38	.780	ปานกลาง	3.42	.798	ปานกลาง
ด้านการพัฒนา บุคลากร	3.70	.782	มาก	3.39	.841	ปานกลาง	3.45	.845	ปานกลาง
ด้านการจัด กิจกรรมการเรียน การสอนลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่น ใหญ่ในโรงเรียน	3.77	.688	มาก	3.58	.777	มาก	3.61	.752	มาก
ด้านหลักสูตร กิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่	3.80	.656	มาก	3.55	.760	มาก	3.60	.744	มาก
รวม	3.71	.737	มาก	3.48	.789	ปานกลาง	3.52	.784	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่รายด้านและโดยรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนและด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากส่วนด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนและด้านการพัฒนาบุคลากรมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับปานกลาง ทักษะของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทักษะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนและด้านการพัฒนาบุคลากรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามตำแหน่งในแต่ละด้านและ โดยรวม

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ครู		t	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.58	.823	3.38	.780	1.949	.052
ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.70	.782	3.39	.841	2.909	.004**
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.77	.688	3.58	.777	1.869	.063
ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.80	.656	3.55	.760	2.546	.011**
รวม	3.71	.737	3.48	.789	2.318	.033*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมมีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีทักษะไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6 ตาราง 4 ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือในแต่ละด้านโดยรวม

รายการปฏิบัติ	ไม่มีวุฒิ		B.T.C.		A.T.C. ขึ้นไป		F	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.31	.649	3.45	.748	3.43	.867	.413	.662
ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.29	.681	3.44	.805	3.51	.906	1.045	.353
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.51	.664	3.59	.754	3.66	.770	.638	.529
ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.53	.675	3.59	.739	3.64	.766	.404	.668
รวม	3.41	.667	3.52	.762	3.56	.827	.625	.553

6 จากตาราง 4 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือในแต่ละด้าน โดยรวมมีทักษะไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีทักษะไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน
ในแต่ละด้านโดยรวม

รายการปฏิบัติ	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี		F	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.53	.084	3.40	.091	3.39	.064	.716	.489
ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.57	.086	3.47	.087	3.41	.070	.881	.415
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน	3.69	.082	3.65	.082	3.57	.060	.727	.484
ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่	3.74	.076	3.64	.087	3.54	.058	1.764	.173
รวม	3.63	.082	3.54	.086	3.48	.063	1.022	.390

จากตาราง 5 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในแต่ละด้าน โดยรวมมีทักษะไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีทักษะไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
ในแต่ละด้าน โดยรวม

รายการปฏิบัติ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ		F	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.22	.833	3.63	.814	3.44	.758	4.680	.010**
ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.52	.800	3.21	.913	3.58	.822	4.709	.010**
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.65	.711	3.44	.811	3.75	.753	3.282	.039*
ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.64	.682	3.41	.835	3.76	.744	4.382	.013**
รวม	3.51	.757	3.42	.843	3.63	.769	4.284	.018*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละด้าน โดยรวมมีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการพัฒนาบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

๙
 ตาราง 7 เปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของ
 ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ที่มีขนาดของ
 โรงเรียนต่างกันเป็นรายคู่

ค้ำ		ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
1. การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่	\bar{X}	3.22	3.63	3.44
ขนาดกลาง	3.22	-	0.21*	0.42*
ขนาดใหญ่	3.63	-	-	0.22*
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.44	-	-	-
2. การพัฒนาบุคลากร		3.52	3.21	3.58
ขนาดกลาง	3.52	-	0.37*	0.31*
ขนาดใหญ่	3.21	-	-	0.06*
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.58	-	-	-
3. การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่		3.65	3.44	3.75
ขนาดกลาง	3.65	-	0.31*	0.21*
ขนาดใหญ่	3.44	-	-	0.10*
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.75	-	-	-
4. หลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่		3.64	3.41	3.76
ขนาดกลาง	3.64	-	0.35*	0.23*
ขนาดใหญ่	3.41	-	-	0.12*
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.76	-	-	-

จากตาราง 9 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครู ด้านการบริหารกิจการ ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ พิเศษ ขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะ ของผู้บริหารและครูด้านการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียน ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทักษะของผู้บริหารและครูด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียนขนาดกลาง กับขนาดใหญ่ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทักษะของผู้บริหารและครูด้านหลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของสภาพการจัด

กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการลูกเสือ- เนตรนารีสามัญ
รุ่นใหญ่ในโรงเรียน รายชื่อ

รายการปฏิบัติ	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน			
1. มีการประชุมชี้แจงนโยบายการจัดกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ให้ผู้กำกับทราบ	3.57	1.034	มาก
2. ฝ่ายบริหารและผู้กำกับมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกัน	3.64	.975	มาก
3. มีการใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีประสบการณ์และมี ความสามารถร่วมจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่	3.81	.909	มาก
4. มอบหมายการบังคับบัญชาและภาระงานกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ได้เหมาะสมกับเวลาและการจัด กิจกรรม	3.81	.841	มาก
5. มีการจัดห้องกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เพื่อ เป็นศูนย์รวบรวมผลงานและค้นคว้า	3.01	1.247	ปานกลาง
6. ผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุนส่งเสริมและร่วมมือ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียน	3.39	1.078	ปานกลาง
7. มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนอย่างเพียงพอ	3.54	1.007	มาก
8. ระดมทรัพยากรต่างๆ ในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการ บริหารและจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.27	1.077	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน			
9. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนต่อสาธารณชน	3.25	1.015	ปานกลาง
10. มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่กิจกรรมและผลงานของลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.03	1.131	ปานกลาง
11. มีการจัดทำโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.38	1.097	ปานกลาง
12. จัดงาน โยบาย / แผนงาน / โครงการการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ให้คณะครูและผู้ปกครองทราบ	3.37	1.085	ปานกลาง
13. จัดทำทะเบียนและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับลูกเสือ	3.27	1.045	ปานกลาง
14. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมลูกเสือประจำปี	3.56	1.040	มาก
รวม	3.42	1.041	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ต่อสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ด้านการบริหารกิจการลูกเสือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 3 มีการใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีประสบการณ์และมีความสามารถร่วมจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ($\bar{X} = 3.81$) และข้อ 4 มอบหมายการบังคับบัญชาและภาระงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ได้เหมาะสมกับเวลาและการจัดกิจกรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 5 มีการจัดห้องกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมผลงานและค้นคว้า ($\bar{X} = 3.01$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับรายการปฏิบัติของสภาพการจัด
กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนานุเคราะห์

รายการปฏิบัติ	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนานุเคราะห์			
1. มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนได้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ	3.80	1.013	มาก
2. มีการสนับสนุนผู้กำกับเข้าร่วมประชุมสัมมนาปฏิบัติการ	3.61	1.011	มาก
3. โรงเรียนมีผู้กำกับที่ผ่านการฝึกอบรมเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.55	1.037	มาก
4. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้กำกับเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มวุฒิทางลูกเสือ	3.72	.967	มาก
5. มีการแนะนำให้ผู้กำกับจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	3.39	1.084	ปานกลาง
6. มีการแนะนำให้ผู้กำกับได้นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ประชุม สัมมนาเผยแพร่ให้แก่ครูในโรงเรียน	3.41	1.041	ปานกลาง
7. ดูแลให้ขวัญกำลังใจระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.58	1.035	มาก
8. มีการสนับสนุนให้ผู้กำกับเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนและหน่วยงานอื่น	3.35	1.109	ปานกลาง
9. มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.34	1.029	ปานกลาง
10. จัดทำโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับ	3.35	1.052	ปานกลาง
11. มีการพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษให้แก่ผู้กำกับที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ได้ดี	2.93	1.194	ปานกลาง
รวม	3.45	1.043	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 1 มีการส่งเสริมให้ครูใน โรงเรียนได้เข้ารับการ ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ($\bar{X} = 3.80$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 11 มีการพิจารณาความดี ความชอบเป็นกรณีพิเศษให้แก่ผู้กำกับที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่ได้ดี ($\bar{X} = 2.39$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของสภาพการจัด

กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-
เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

รายการปฏิบัติ	กลุ่มตัวอย่าง (N =315)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน			
1. มีการประชุมผู้กำกับก่อนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.56	.970	ปานกลาง
2. มีการประชุมผู้กำกับเพื่อวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการจัดทำแผนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.30	1.079	ปานกลาง
3. มีการแนะนำผู้กำกับในการใช้แผนการสอนประกอบการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.33	1.022	ปานกลาง
4. มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนานิสัยความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมตลอดทั้ง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม	3.83	.972	มาก
5. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีและมีความกล้าแสดงออก ในทางที่ถูกต้อง	3.83	.915	มาก
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามสภาพแวดล้อมภายในและนอกห้องเรียน	3.79	.884	มาก
7. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เพื่อให้อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดลอม	3.85	.887	มาก
8. มีการใช้ทรัพยากรบุคคลในห้องดินที่มีประสิทธิภาพและความสามารถมาร่วม จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.47	1.077	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่ในโรงเรียน			
9. มีการอยู่ค่ายพักแรมทุกปีการศึกษา	4.35	.874	มาก
10. สนับสนุนให้มีสถานที่ฝึกปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ- เนตร นารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.67	1.019	มาก
11. นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประกอบการ เรียนการสอน กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มา ใช้ในโรงเรียน	3.46	1.023	ปานกลาง
12. จัดทำแผนงาน / โครงการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ-เนตร นารีสามัญรุ่นใหญ่	3.57	1.021	มาก
13. วางแผนฝึกอบรมเพื่อสนองความต้องการของลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เพื่อรับเครื่องหมาย วิชาพิเศษ ประเภทต่างๆ ในโรงเรียน	3.34	1.095	ปานกลาง
14. มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนอย่างเพียงพอ	3.28	1.09	ปานกลาง
รวม	3.61	.995	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ในโรงเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
คือข้อ 9 มีการอยู่ค่ายพักแรมทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.35$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 14 มีวัสดุ
อุปกรณ์ เครื่องมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนอย่างเพียงพอ
($\bar{X} = 3.28$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของสภาพการจัด
กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

รายการปฏิบัติ	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่			
1. มีการประชุมผู้กำกับเพื่อวิเคราะห์จุดมุ่งหมายและหลักสูตร กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.37	1.017	ปานกลาง
2. หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีความเหมาะสม ด้านเนื้อหาและเวลาเรียน	3.60	.859	มาก
3. หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่สนองต่อความ ต้องการของผู้เรียน	3.70	.865	มาก
4. ผู้กำกับมีความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตรกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.52	.915	มาก
5. มีการแนะนำผู้กำกับในการใช้แผนการสอนกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.50	.918	มาก
6. หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่สอดคล้องกับการ พัฒนาวิสัย คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน	3.87	.902	มาก
7. กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มุ่งส่งเสริม นักเรียนในด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และความกล้า แสดงออก	4.02	.905	มาก
8. มีการสนับสนุนการผลิตสื่อ เครื่องมือที่สอดคล้องกับ แผนการสอนเพื่อใช้ในการจัด กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่	3.43	.930	ปานกลาง
9. มีการแนะนำให้ผู้กำกับศึกษาการใช้คู่มือและเอกสาร ประกอบหลักสูตรในการจัดการเรียน การเรียนการสอน กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.57	.902	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่			
10. มีการจัดระบบและวิธีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน	3.46	.991	ปานกลาง
11. มีการวัดผลและประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.76	.905	มาก
12. มีคู่มือการจัดกิจกรรม หลักสูตร แผนการสอนเพียงพอต่อความต้องการในการศึกษาค้นคว้า	3.40	1.022	ปานกลาง
13. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการประเมินและสรุปผล	3.73	.988	มาก
รวม	3.60	.932	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) โดยทุกข้อมีระดับการปฏิบัติมาก ยกเว้นข้อที่ 1,8,10 และ 12 ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ –
เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยภาพรวม

รายการปฏิบัติ	ภาพรวม			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน	3.42	.798	ปานกลาง	4
ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.45	.845	ปานกลาง	3
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน	3.61	.752	มาก	1
ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	3.60	.744	มาก	2
เฉลี่ยรวม	3.52	.708	มาก	

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 2 มีทัศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ทั้ง 4 ด้าน โดยมี
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มี
การปฏิบัติมากที่สุดคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน
($\bar{X} = 3.61$) และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนด้าน
การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนและด้านการพัฒนาบุคลากรมี
การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรม ลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดบุคลากรที่มีวุฒิทางลูกเสือทำให้ไม่มีความความรู้ในการจัด กิจกรรมลูกเสือ	45	14.29
2. ขาดการวางแผนงาน ควรมีการจัดประชุมชี้แจง จัดทำโครงการสอน ลูกเสือให้เป็นระบบ	42	13.33
3. โรงเรียนขาดห้องเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อ รวบรวมและสำหรับค้นคว้า	30	9.52
4. บุคลากรไม่มีวุฒิทางลูกเสือ ไม่ผ่านการฝึกอบรมลูกเสือ	30	9.52
5. นักเรียนที่มีเรียนวิชาลูกเสือมีจำนวนมากขาดต่อการควบคุมใน การจัดอบรมหรือเข้าค่าย	20	6.35
6. บุคลากรมีไม่เพียงพอ	18	5.72
7. ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญ	13	4.13
8. ครูไม่มีความตระหนักในวิชาลูกเสือ ไม่มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา บทบาทหน้าที่	12	3.81
9. ควรปรับปรุงการจัดระบบการบริหารด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	12	3.81
10. การจัดระบบการเรียนการสอนยังไม่เป็นระบบไม่ได้นำหลักสูตร มาใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่มีการมอบหมายงานชัดเจน	10	3.17

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (N = 315)	
	จำนวน	ร้อยละ
11. ควรมีการสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น	10	3.17
12. ควรมีการจัดงบประมาณไว้ให้เพียงพอ	10	3.17
13. ขาดการฝึกอบรมและประชุมเพื่อเตรียมความพร้อม	10	3.17
14. ต้องการการนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเรื่องกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	8	2.55
15. ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี	8	2.55
16. ด้านงบประมาณมีจำนวนจำกัดทำให้ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม	5	1.59
17. ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจและสนับสนุน	5	1.59
18. ผู้บริหารมีภาระงานมากไม่ค่อยมีเวลาบริหารกิจการลูกเสืออย่างทุ่มเทและถูกต้อง	5	1.59
19. ครูผ่านการอบรมวิชาลูกเสือน้อย	5	1.59
20. มีการกำหนดหลักสูตรระดับโรงเรียนที่ไม่ชัดเจน	3	0.95

จากตาราง 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ใน โรงเรียน จำนวน 315 คน คือ ขาดบุคลากรที่มีวุฒิทางลูกเสือทำให้ไม่มีความรู้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ขาดการวางแผนงาน ควรมีการจัดประชุมชี้แจง จัดทำโครงการสอนลูกเสือให้เป็นระบบ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 โรงเรียนขาดห้องเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อรวบรวมและสำหรับค้นคว้าบุคลากรไม่มีวุฒิทางลูกเสือไม่ผ่านการฝึกอบรมลูกเสือ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 นักเรียนที่มีเรียนวิชาลูกเสือมีจำนวนมากยกต่อการควบคุมในการจัดอบรมหรือเข้าค่าย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.35 บุคลากรมีไม่เพียงพอ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.72 ขาดบุคลากรที่

มีความชำนาญ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.13 ครูไม่มีความตระหนักในวิชาลูกเสือไม่มีความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาบทบาทหน้าที่ ควรปรับปรุงการจัดระบบการบริหารด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.81 ยังไม่เป็นระบบไม่ได้นำหลักสูตรมาใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่มีการมอบหมายงานชัดเจน ขาดการฝึกอบรมและประชุมเพื่อเตรียมความพร้อม ควรมีการสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น ควรมีการจัดงบประมาณไว้ให้เพียงพอ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17 ต้องการการนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเรื่องกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านงบประมาณมีจำนวนจำกัดทำให้ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจและสนับสนุน ผู้บริหารมีภาระงานมากไม่ค่อยมีเวลาบริหารกิจการลูกเสืออย่างทุ่มเทและถูกต้อง ครูผ่านการอบรมวิชาลูกเสือน้อย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรม

ลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนาบุคลากร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ด้านการพัฒนาบุคลากร	กลุ่มตัวอย่าง (N = 154)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจไม่ค่อยอยากเข้ารับการฝึกอบรม เท่าที่ควร	40	25.97
2. บุคลากรไม่มีความรู้ด้านการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี	30	19.48
3. การฝึกกระบวนการยังไม่ครบวงจรเพราะไม่มีงบประมาณสนับสนุน ด้านลูกเสือ	18	11.69
4. ผู้กำกับทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมากกว่านี้และมี การเตรียมความพร้อม	13	8.44
5. บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	10	6.49
6. ส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรลูกเสืออยู่เสมอ	10	6.49
7. ขาดงบประมาณสนับสนุนให้ฝึกอบรมวิชาลูกเสือ	5	3.25
8. การอบรมมีค่าใช้จ่ายมาก	5	3.25
9. มีการส่งเสริมพัฒนาการสอนลูกเสือน้อยมาก	5	3.25
10. มีการให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร	5	3.25
11. ผู้ที่มีวุฒิทางลูกเสือไม่สอนวิชาลูกเสือ	5	3.25
12. บุคลากรสตรีไม่ชอบกิจกรรมกลางแจ้งกลางแจ้ง	5	3.25
13. ควรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมเพิ่มวุฒิ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้มากขึ้น ปีละหลายครั้ง	3	1.94

จากตาราง 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะด้านการพัฒนาบุคลากร จำนวน 154 คน คือ
ครูขาดความรู้ความเข้าใจไม่ค่อยอยากเข้ารับการฝึกอบรมเท่าที่ควร จำนวน 40 คิดเป็นร้อยละ
25.97 บุคลากรไม่มีความรู้ด้านการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี จำนวน 30 คิดเป็นร้อยละ
19.48 การฝึกกระบวนการยังไม่ครบวงจรเพราะไม่มีงบประมาณสนับสนุนด้านลูกเสือ จำนวน 18

คิดเป็นร้อยละ 11.69 ผู้กำกับทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมากกว่านี้และมีการเตรียมความพร้อม จำนวน 13 คิดเป็นร้อยละ 8.44 บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรลูกเสืออยู่เสมอ จำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 6.49 ขาดงบประมาณสนับสนุนให้ฝึกอบรมวิชาลูกเสือ บุคลากรสตรีไม่ชอบกิจกรรมกลางแจ้งกัวแดคร้อน การอบรมมีค่าใช้จ่ายมาก มีการส่งเสริมพัฒนาการสอนลูกเสือน้อยมาก ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ที่มีวุฒิทางลูกเสือไม่สอนวิชาลูกเสือ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมเพิ่มวุฒิผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้มากขึ้น ปีละหลายครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.94

ตาราง 17 จำนวน และร้อยละการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรม

ลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่ในโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (N = 199)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียนขาดอุปกรณ์ เครื่องแบบลูกเสือ-เนตรนารีที่ครบถ้วน	35	17.59
2. ขาดอุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมในการฝึกปฏิบัติ	30	15.08
3. จัดการเรียนการสอนตามชั่วโมงไม่ได้คำนึงถึงหลักสูตร ยังไม่มีการประชุมหรือนำหลักสูตรมาปรับใช้ในการเรียนการสอน	22	11.05
4. เนื่องจากครูไม่มีความรู้ ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ จึงไม่ค่อยสนใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ – เนตรนารี	20	10.05
5. ขาดความสม่ำเสมอในการเรียนการสอน	15	7.54
6. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้สนองต่อตัวเด็ก	11	5.52
7. ควรมีการประชุมสัมมนาพัฒนาหลักสูตรหรือวิธีการเหมือนกลุ่มสาระอื่น ๆ	11	5.52
8. หลักสูตรลูกเสือจากห้องสมุดมีไม่เพียงพอให้ศึกษา	10	5.03
9. นักเรียนที่เรียนลูกเสือ-เนตรนารีมีจำนวนมากดูแลลำบาก	10	5.03
10. มีความไม่แน่นอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	10	5.03
11. ผู้บริหารไม่สนับสนุนนิเทศติดตามเท่าที่ควร	10	5.03
12. ควรเพิ่มฐานต่าง ๆ ในส่วนความบันเทิงและส่งเสริมความรักในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี	5	2.51
13. นักเรียนบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีเท่าที่ควร	5	2.51
14. การจัดกิจกรรมไม่มีสิ่งแปลกใหม่ใช้กิจกรรมเดิม ๆ	5	2.51

จากตาราง 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน จำนวน 199 คน คือ นักเรียนขาดอุปกรณ์ เครื่องแบบ ลูกเสือ-เนตรนารีที่ครบถ้วน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.59 ขาดอุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมในการฝึกปฏิบัติ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.08 จัดการเรียนการสอนตามชั่วโมง ไม่ได้คำนึงถึงหลักสูตร ยังไม่มีการประชุมหรือนำหลักสูตรมาปรับใช้ในการเรียนการสอน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.05 เนื่องจากครูไม่มีความรู้ ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ จึงไม่ค่อยสนใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.05 ขาดความสม่ำเสมอในการเรียนการสอน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.54 ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้สนองต่อตัวเด็ก ควรมีการประชุมสัมมนาพัฒนาหลักสูตรหรือวิธีการเหมือนกลุ่มสาระอื่น ๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.52 หลักสูตรลูกเสือจากห้องสมุดมีไม่เพียงพอให้ศึกษา นักเรียนที่เรียนลูกเสือ-เนตรนารีมีจำนวนมากดูแลลำบาก มีความไม่แน่นอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่สนับสนุนนิเทศติดตามเท่าที่ควร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.03 ควรเพิ่มฐานต่าง ๆ ในส่วนความบันเทิงและส่งเสริมความรักในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี นักเรียนบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีเท่าที่ควร การจัดกิจกรรมไม่มีสิ่งแปลกใหม่ใช้กิจกรรมเดิม ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.51

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการจัดกิจกรรม

ลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	กลุ่มตัวอย่าง (N = 162)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีคู่มือและเอกสารประกอบหลักสูตรอย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้กำกับได้ศึกษาและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม	25	15.43
2. ควรมีการวัดและการประเมินผลทั้งทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป	22	13.58
3. หลักสูตรควรสอดคล้องกับการพัฒนาวิสัย คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน	18	11.11
4. เนื้อหาสาระมากเกินไป	15	9.26
5. ควรเพิ่มหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	13	8.02
6. หลักสูตรควรมีการแก้ไขปรับปรุงตามสถานการณ์	12	7.41
7. หลักสูตรระดับ โรงเรียนขาดความชัดเจน	12	7.41
8. ควรปรับปรุงหลักสูตรและ โครงสร้างเรื่องระยะเวลา ควรเพิ่มชั่วโมงลูกเสือให้มากขึ้น	10	6.17
9. บุคลากรยังไม่เข้าใจหลักสูตรเพื่อการนำมาใช้	10	6.17
10. ไม่มีการปรับปรุงและศึกษาด้านหลักสูตรเท่าที่ควร	10	6.17
11. จัดประชุมชี้แจงหลักสูตร และชี้แนะให้กับครูที่ยังไม่เข้าใจ	5	3.09
12. บุคลากรยังไม่เข้าใจหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีและเอกสารมีน้อย	5	3.09
13. ไม่สอดคล้องกับเวลาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	5	3.09

จากตาราง 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 162 คน คือ ควรมีคู่มือและเอกสารประกอบหลักสูตรอย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้กำกับได้ศึกษาและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.46 ควรมีการวัดและการประเมินผลทั้งทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไปด้วย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.58 หลักสูตรควรสอดคล้องกับการพัฒนาวิสัย คุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน จำนวน 18 คน คิดเป็น

ร้อยละ 11.11 เนื้อหาสาระมากเกินไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.26 ควรเพิ่มหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.02 หลักสูตรควรมีการแก้ไขปรับปรุงตามสถานการณ์ หลักสูตรระดับโรงเรียนขาดความชัดเจน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.41 ควรปรับปรุงหลักสูตรและโครงสร้างเรื่องระยะเวลา ควรเพิ่มชั่วโมงลูกเสือให้มากขึ้น บุคลากรยังไม่เข้าใจหลักสูตรเพื่อการนำมาใช้ ไม่มีการปรับปรุงและศึกษาด้านหลักสูตรเท่าที่ควร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.17 จัดประชุมชี้แจงหลักสูตร และชี้แนะให้กับครูที่ยังไม่เข้าใจ บุคลากรยังไม่เข้าใจหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีและเอกสาร ไม่สอดคล้องกับเวลาที่จัด กิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.09

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยขอสรุปผลการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต2 ด้านการบริหาร กิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใน โรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ โดยจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิต่างลูกเสือ ประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกัน

3. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกัน
4. ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 73 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 242 คน รวมทั้งสิ้น 315 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จะมีคำตอบให้เลือกโดยการทำเครื่องหมาย / ในวงเล็บ () ที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 เป็นการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย และปฏิบัติน้อยที่สุด จำนวนเป็นความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 52 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวในตอน 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้สถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยให้แบบสอบถามไปทั้งหมด 315 ฉบับ

และติดตามด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 315 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงนำมาประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ผลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่ง วุฒิต่างลูกเสือ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของโรงเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายการปฏิบัติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปล

ความหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบรายการปฏิบัติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยวิเคราะห์ด้วยค่าคะแนนที่ (Independent Samples t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระแก่กัน ค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 315 คน เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา 73 คน และครู 242 คน เมื่อจำแนกตามตำแหน่งพบว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทักษะทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลจากการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านการพัฒนาบุคลากรมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการปฏิบัติแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูจำแนกตามตำแหน่งของการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านการพัฒนาบุคลากรมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการปฏิบัติแตกต่างกัน

จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านการพัฒนาบุคลากรมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม มีการปฏิบัติแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านการพัฒนาบุคลากรมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการปฏิบัติแตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 315 คน เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ขาดบุคลากรที่มีวุฒิทางลูกเสือทำให้ไม่มีความรู้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ขาดการวางแผนงานควรมี การจัดประชุมชี้แจง จัดทำโครงการสอนลูกเสือให้เป็นระบบ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 โรงเรียนขาดห้องเรียนใน การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อรวบรวมและสำหรับค้นคว้า บุคลากรไม่มีวุฒิทางลูกเสือไม่ผ่านการฝึกอบรมลูกเสือ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 นักเรียนที่มีเรียนวิชาลูกเสือนี้อาจมีจำนวนมาก ขาดต่อการควบคุมในการจัดอบรมหรือเข้าค่าย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.35 บุคลากรมีไม่เพียงพอ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.72 ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.13 ครูไม่มีความตระหนักในวิชาลูกเสือไม่มีความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาบทบาทหน้าที่ควรปรับปรุง การจัดระบบ การบริหารด้านกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.81 ยังไม่เป็นระบบไม่ได้นำหลักสูตรมาใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่มีการมอบหมายงานชัดเจน ขาดการฝึกอบรมและประชุมเพื่อเตรียมความพร้อม ควรมีการสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น ควรมีการจัดงบประมาณไว้ให้เพียงพอ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17 ต้องการการนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเรื่องกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านงบประมาณมีจำนวนจำกัดทำให้ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจและสนับสนุน ผู้บริหารมีภาระงานมากไม่ค่อยมีเวลาบริหารกิจการลูกเสืออย่างทุ่มเทและถูกต้อง ครูผ่านการอบรมวิชาลูกเสือน้อย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59

ด้านการพัฒนาบุคลากร กลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้ข้อเสนอแนะจำนวน 154 คน เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจไม่ค่อยอยากเข้ารับการฝึกอบรมเท่าที่ควร จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.97 บุคลากรไม่มีความรู้ด้านการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 19.48 การฝึกอบรมยังไม่ครบวงจรเพราะไม่มีงบประมาณสนับสนุนด้านลูกเสือ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.69 ผู้กำกับทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมากกว่านี้และมีการเตรียมความพร้อม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.44 บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรลูกเสืออยู่เสมอ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.49 ขาดงบประมาณสนับสนุนให้ฝึกอบรมวิชาลูกเสือ บุคลากรสตรีไม่ชอบกิจกรรมกลางแจ้งกลัวแดดร้อน การอบรมมีค่าใช้จ่ายมาก มีการส่งเสริมพัฒนาการสอนลูกเสือน้อยมาก ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ผู้ที่มีวุฒิทางลูกเสือไม่สอนวิชาลูกเสือ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมเพิ่มวุฒิผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้หลายๆ ปีละหลายครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.94

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะจำนวน 199 คน เรียงตามลำดับดังนี้ คือ นักเรียนขาดอุปกรณ์ เครื่องแบบลูกเสือ-เนตรนารีที่ครบถ้วน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.59 ขาดอุปกรณ์ และสถานที่ที่เหมาะสมในการฝึกปฏิบัติ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.08 จัดการเรียนการสอนตามชั่วโมงไม่ได้คำนึงถึงหลักสูตร ยังไม่มีการประชุมหรือนำหลักสูตรมาปรับใช้ในการเรียนการสอน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.05 เนื่องจากครู ไม่มีความรู้ ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ จึงไม่ค่อยสนใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.05 ขาดความสม่ำเสมอในการเรียนการสอน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.54 ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้สนองต่อตัวเด็ก ควรมีการประชุมสัมมนาพัฒนาหลักสูตรหรือวิธีการเหมือนกลุ่มสาระอื่น ๆ จำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 5.52 หลักสูตรลูกเสือจากห้องสมุดมีไม่เพียงพอให้ศึกษา นักเรียนที่เรียนลูกเสือ-เนตรนารีมีจำนวนมากดูแลลำบาก มีความไม่แน่นอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่สนับสนุนนิเทศติดตามเท่าที่ควร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.03 ควรเพิ่มฐานต่าง ๆ ในส่วนความบันเทิงและส่งเสริมความรักในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี นักเรียนบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีเท่าที่ควร การจัดกิจกรรมไม่มีสิ่งแปลกใหม่ใช้กิจกรรมเดิม ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.51

และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะจำนวน 162 คน เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ควรมีคู่มือและเอกสารประกอบหลักสูตรอย่างเพียงพอเพื่อให้ผู้กำกับได้ศึกษาและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.46 ควรมีการวัดและการประเมินผลทั้งทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไปด้วย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.58 หลักสูตรควรสอดคล้องกับการพัฒนาวิสัยคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 เนื้อหาสาระมากเกินไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.26 ควรเพิ่มหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.02 หลักสูตรควรมีการแก้ไขปรับปรุงตามสถานการณ์ หลักสูตรระดับโรงเรียนขาดความชัดเจน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.41 ควรปรับปรุงหลักสูตรและโครงสร้างเรื่องระยะเวลา ควรเพิ่มชั่วโมงลูกเสือให้มากขึ้น บุคลากรยังไม่เข้าใจหลักสูตรเพื่อการนำมาใช้ ไม่มีการปรับปรุงและศึกษาด้านหลักสูตรเท่าที่ควร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.17 จัดประชุมชี้แจงหลักสูตร และชี้แนะให้กับครูที่ยังไม่เข้าใจ บุคลากรยังไม่เข้าใจหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีและเอกสารไม่สอดคล้องกับเวลาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.09

อภิปรายผล

ผลจากการปฏิบัติการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูรรัมย์ เขต 2 ทำให้ทราบสภาพโดยรวมของการจัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

โดยรวมมีทัศนะในระดับปานกลางผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเกิดจากการมีทักษะในการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกันของผู้บริหารและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ - เนตรนารีที่มีการพัฒนาแต่ขาดการสนับสนุนที่ต่อเนื่องตามนโยบายของแต่ละรัฐบาลทำให้ไม่มีความต่อเนื่องและขาดการพัฒนาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะผู้บริหาร โรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญมากต่อการขับเคลื่อนในการที่ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ - เนตรนารีในโรงเรียนให้ดำเนินลุล่วงไปด้วยดี ยิ่งถ้าหากผู้บริหาร โรงเรียนที่ผ่านการอบรมหลักสูตรขั้นความรู้ชั้นสูง (A.T.C.) ก็จะเข้าใจกระบวนการของลูกเสือและจะมีโอกาสพัฒนาและสนับสนุนบุคลากรให้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมวิชาที่กำกับลูกเสือขั้นความรู้ชั้นสูงก็จะทำให้ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีในโรงเรียนได้ดีและบรรดุดตามเป้าประสงค์และหลักการลูกเสือต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสว่าง โอฬาริกบุตร (2530 : 82) ที่พบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2,3 และ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของกิด ขุนจันทร์ (2536 : 86 - 87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากิจกรรมลูกเสือของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ผลวิจัยพบว่า ระดับการบริหารกิจกรรมลูกเสือของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุงตามทัศนะคติของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลางและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จเร สัตยารักษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารกิจกรรมลูกเสือทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านพบว่าการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสณี ณ ระนอง (2536 : 109) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยอยู่ในระดับมากและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญชัย พวงมาลี (2537 : 131) ที่ศึกษาปัญหาการดำเนินงานลูกเสือและเนตรนารีโรงเรียน

มัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้บังคับบัญชาลูกเสือ – เนตรนารี สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 อยู่ในระดับน้อย

2. ด้านการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีไม่ได้รับการสนับสนุนให้ได้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือชั้นต่าง ๆ เท่าที่ควรทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขนาดงบประมาณ โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็กและ โรงเรียนขนาดกลางจะมีปัญหาทางด้านนี้มากกว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือชั้นต่าง ๆ ในการเพิ่มวุฒิทางลูกเสือ จะเป็นการเพิ่มพูน พัฒนาองค์ความรู้มีความชำนาญและมีประสบการณ์สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีใน โรงเรียนได้อย่างดียิ่งขึ้น โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของสว่าง โอฬาริกบุตร(2530 : 86) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2, 3 และ 4 พบว่าผู้บังคับบัญชาไม่มีความรู้ขาดประสบการณ์ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งนี้เพราะผู้บริหารไม่สนใจ ขาดการบังคับบัญชา ขาดการควบคุมอย่างจริงจัง โดยมอบให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดกิจกรรมและเจ้าหน้าที่ลูกเสือคุมกันเอง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนจึงไม่ประสบความสำเร็จ การบริหารและการพัฒนาบุคลากรจำเป็นต้องปรับปรุง และพัฒนาขึ้นเพราะถือว่าเป็นส่วนสำคัญของการบริการกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพลเดช ศรีบุญเรือง (2534 : 58-62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่ค่อยจะเห็นประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมลูกเสือ บางคนขาดความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการทำวัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร คู่มือที่ใช้สำหรับจัดทำกิจกรรมลูกเสือและปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งคือเรื่องงบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือซึ่งมีไม่เพียงพอ ไลเคิร์ต (Likert, 1961 ; อ้างถึงใน กิติมา ปรีดีดิถก. 2532 : 101 – 102) ได้กล่าวในเรื่องพัฒนาบุคลากรว่า การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มทำให้สมาชิกของกลุ่มมีความไวเนื้อเชื้อใจกันในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาในการวินิจฉัยสั่งการการวิจารณ์ความคิดเห็น ค่านิยม เป้าหมายต่าง ๆ ของกลุ่มผสมผสานกันจึงน่าจะเป็นประโยชน์ถ้าผู้บริหาร โรงเรียนเปิด โอกาสให้ผู้กำกับลูกเสือ – เนตรนารี ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการบริหาร ผู้บริหารร่วมคิด ร่วมปฏิบัติงานฝึกอบรมตามหลักสูตรประจำสัปดาห์ ร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ทำให้มองการทำงาน ฐานะ และเข้าใจการทำงานร่วมกัน ผู้กำกับลูกเสือ – เนตรนารี ก็จะมีขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานทำให้การบริหารงานและพัฒนาบุคลากรเป็นไปด้วยดี

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ – เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ – เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่เป็นกิจกรรมที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางมีกิจกรรมภาคปฏิบัติที่หลากหลายและท้าทายความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นคุณลักษณะทางจิตพิสัย ความมีระเบียบวินัย ความมีคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทำให้เด็กมีความเสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กล่าวแสดงออกมูทมิภาวะของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่มีขั้นตอนการเรียนการสอนที่เป็นรูปแบบมีระบบขั้นตอนการฝึก การเปิดประชุมกอง มีการตรวจ การรายงาน การฝึก โดยการปฏิบัติจริง การเรียนหมุนเวียนกันเป็นฐานทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุ โรจนรังสีมันต์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการลูกเสือพบว่า กระบวนการลูกเสือมีประสิทธิภาพต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับอัสนี ฌ ระนอง (2536 : 109) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ

อนึ่ง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนต้องมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในท้องถิ่นที่จะพัฒนาลูกเสือ-เนตรนารี ให้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรมตลอดทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนร่วม ซึ่งโกวิทย์ วรพิพัฒน์ (2535 : 8) ได้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2536 ว่าในปี 2536 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายผลักดันให้พัฒนาคุณธรรมและสร้างวินัยโดยผ่านกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีทุกรูปแบบเพราะเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่พัฒนาคุณภาพเยาวชนที่ลงทุนน้อยที่สุดแต่ได้ผลคุ้มค่าที่สุดทั้งการเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยให้กับคนทั้งชาติซึ่งตรงกับทัศนะของบรรจง พงศ์ศาสตร์(2536 : 8) ว่าการปลูกฝังนิสัยที่ดีแก่เยาวชนต้องทำอย่างต่อเนื่องด้วยการจัดกิจกรรมและหลักสูตร โดยมุ่งเน้นระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา การอนุรักษ์ธรรมชาติ ให้เยาวชนเป็นผู้นำและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขตามระบอบประชาธิปไตย

4. ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่

โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่มีความเหมาะสมทั้งเนื้อหาและเวลาเรียนซึ่งสนองต่อความต้องการของผู้เรียน โดยหลักสูตรมุ่งเน้นให้เด็กมีการพัฒนามีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกมีมูทมิภาวะของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัสนี ฌ ระนอง (2536 : 109) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก

และสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงศักดิ์ จารุมาศ (2544 : 69 – 72) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกลาง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าบุคลากรโดยรวมจำแนกตามสถานะภาพเห็นว่าหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากแต่ไม่สอดคล้องกับ บุญส่ง เป็นน้อย (2539 : 88) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้กำกับลูกเสือ – เนตรนารี ที่มีต่อการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดกิจกรรมและหลักสูตรผู้กำกับลูกเสือ – เนตรนารีมีทักษะต่อการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางและไม่สอดคล้องกับ กองลูกเสือ กรมพลศึกษา (2531 : 102 - 103) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติชั่วคราวอาณาจักรผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้บริหาร โรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการฝึกอบรมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการจัดบุคลากรให้เพียงพอแก่การบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบรายการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทักษะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 2 ทั้ง 4 ด้านผลการวิจัยพบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและทักษะความคิดเห็น โดยรวมแตกต่างกันตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ พบว่า

1. ผู้บริหารและครูมีทักษะต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของจร สัตยารักษ์ (2544 : 55) ได้จัดเรื่องการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาผู้กำกับลูกเสือ โรงเรียน และครูผู้สอนวิชาลูกเสือเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า สถานภาพว่าสถานภาพการดำรงตำแหน่งไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้กำกับกองลูกเสือและครูผู้สอนวิชาลูกเสือมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารกิจกรรมลูกเสือแตกต่างกันแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของคิค ขุนจันทร์(2536 : 86-87) โดยได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษากิจกรรมลูกเสือของบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุงพบว่า ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานบริหารกิจกรรมลูกเสือของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุงตามทักษะของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือพบว่า โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิทางลูกเสือแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ผ่านการฝึกอบรมในระบบเดียวกันทั้งชั้นความรู้เบื้องต้น (B.T.C) และชั้นความรู้ขั้นสูง (A.T.C) โดยได้ฝึกการอบรมมาจากวิทยากร ในจังหวัดเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ซึ่งระบบการฝึกอบรมชั้นความรู้ต่าง ๆ มีระบบและระเบียบตลอดทั้งเนื้อหาสาระในวิชาเดียวกันจึงทำให้มีทัศนคติไม่ต่างกัน จากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง เป็นน้อย (2539 : 78) ได้วิจัยเรื่อง ทัศนคติของผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารีที่มีต่อการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเปรียบเทียบทัศนคติของผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารีที่มีวุฒิทางลูกเสือ-เนตรนารีแตกต่างกันต่อการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผลการวิจัยสรุปว่า ผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารีที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ - เนตรนารี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกันซึ่งผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสอนในรูปแบบเนื้อหาเดียวกัน ฝึกอบรมมาเหมือนกัน วิทยากรผู้ให้การอบรมเป็นคณะเดียวกันจึงทำให้มีทัศนคติในด้านประสบการณ์การทำงานไม่ต่างกัน สมมุติฐานการวิจัยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวุฑฒ มณีรัตน์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารหลักสูตรลูกเสือ - เนตรนารีของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 2 ผลการวิจัยสรุปว่า ได้ดังนี้ ผู้บริหารมีความแตกต่างกันในด้านเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ด้านการบริหาร ระดับการศึกษา และระดับวุฒิทางลูกเสือมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ต่างกันซึ่งตรงกับสมมุติฐานของการวิจัยทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีศักยภาพในการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่มีงบประมาณพอเพียงและมีโอกาสได้รับการส่งเสริมการศึกษา ฝึกอบรม ศึกษานหรือให้บุคลากรในโรงเรียนเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนอื่น มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพศาล

วุฒิฉันท(2535 : 104-106) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอน กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหาการจัดกิจกรรมโดย ส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง แป้นน้อย (2539 : 80) ได้วิจัย เรื่องทัศนคติของผู้กำกับลูกเสือ – เนตรนารีที่มีต่อการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เปรียบเทียบทัศนคติต่อการบริการกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของผู้กำกับลูกเสือ – เนตรนารีที่อยู่ใน โรงเรียนขนาดต่างกัน ผลการวิจัย โดยรวมแตกต่างกันและ สอดคล้องกับงานวิจัยของจร สัตยรักษ์ (2544 : 53) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในสถานศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ของสถานศึกษา คือขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีการดำเนินงานแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญสิน ไสยอค (2536 : 104) ที่ศึกษาพบว่าปัญหาการจัดกิจกรรม ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนคติของผู้กำกับลูกเสือมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขต การศึกษา 7 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนคติ ของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทั้ง 4 ด้านผู้วิจัย สามารถสรุปความคิดเห็นจากการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะใน การทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียน ผู้บริหารและ ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่จะต้องเริ่มกันวางแผน ควบคุม กำกับติดตาม เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนเป็นไปด้วยความ เรียบร้อยบรรลุล่วงวัตถุประสงค์ เกิดประ โยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน ผู้สอนและผู้บริหาร
2. ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหาร โรงเรียนต้องสนับสนุนกิจการลูกเสือใน โรงเรียน และต้องพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจัง ควรสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณการเข้ารับการฝึกอบรม วิชาผู้กำกับเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากรใน โรงเรียนส่วนครูผู้สอนควรรับ

การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือชั้นความรู้ชั้นสูงเพื่อเป็นการเพิ่มทักษะและความชำนาญในหลักการลูกเสืออันจะนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพของบุคลากรอย่างยั่งยืน

3. ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ควรสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่อย่างจริงจัง โดยสอนให้ลูกเสือได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในหลักการของลูกเสือ การนำกฎและคำปฏิญาณไปใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึกระบบหมู่ ฝึกรักความรักความสามัคคีความเสียสละ มีความรับผิดชอบมีระเบียบวินัยมีคุณธรรมจริยธรรม กล้าแสดงออกในทางที่ดีและการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

4. ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หากเป็นไปได้ควรเพิ่มชั่วโมงการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรักความศรัทธาและซึมซับในหลักการและกิจกรรมของลูกเสือเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีของชาติในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้เกิดแนวคิดในการทำวิจัยครั้งต่อไปคือ

1. ควรมีการวิจัยสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสำรอง, ลูกเสือวิสามัญ, ลูกเสือสามัญ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
2. ควรนำเอารูปแบบและกระบวนการ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือไปทำการวิจัยกับเนื้อหาวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือกับระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในระดับโรงเรียน กลุ่มเครือข่าย โรงเรียนและระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้กำกับ และลูกเสือ-เนตรนารีที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารี
5. ควรมีการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอื่น ๆ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2533). คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (หลักสูตรลูกเสือสามัญ). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กลุ่มส่งเสริมกีฬาพลานามัยและกิจกรรมพิเศษ. (ม.ป.ป.). คู่มือแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี. บุรีรัมย์ : ม.ป.พ.
- กรมสามัญศึกษา. (2533). การบริหารลูกเสือในโรงเรียน. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บังคับบัญชาลูกเสือกรมสามัญ ประจำปี 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมสามัญศึกษา. (2534). แผนนโยบายการบริหารกิจกรรมลูกเสือและให้นำระบบลูกเสือ-เนตรนารีไปใช้เพื่อพัฒนาคุณค่าชีวิตนักเรียน. หนังสือที่ ศธ.0806/5326 ลงวันที่ 5 มีนาคม 2534.
- กิติมา ปรีดีคิด. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญบัณฑิต.
- โกวิท วรพิพัฒน์. "การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเยาวชน" ไทยรัฐ. 21 ธันวาคม 2535. หน้า 8.
- คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. (2528). ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่(ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. (2531). คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองขั้นความรู้เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. (2532). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- คิด ขุนจันทร์. (2536). การศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). สงขลา : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรวพร ธรณินทร์. (2537). การพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาด้านลูกเสือ. วารสารลูกเสือฉบับพิเศษ 2 (กรกฎาคม-สิงหาคม) : 20-23.
- จเร สัตยารักษ์. (2544). การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช -

- จารุ โรจนรังสีมันต์. (2534). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการลูกเสือ.
นครราชสีมา : ม.ป.พ.
- ฉัตรชัย จอมวงศ์. (2542). การประเมินการจัดการเรียนการสอนลูกเสือสามัญ โรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- ชวน หลีกภัย. (2528). การลูกเสือกับการศึกษา ในเอกสารการบรรยายการประชุมสภาลูกเสือแห่ง
ชาติ ครั้งที่ 21 ประจำปี 2528. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือ
แห่งชาติ. อัดสำเนา.
- เชาวบุท มณีรัตน์. (2535). “ปัญหาการบริหารหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตการศึกษา 2”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ภาคบริหาร
การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการสอน : การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ
: โอเคียนสโตร์.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2538). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัด
ครู.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2542). การจัดการทรัพยากรบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- คณีย์ แซ่ริม. (2542). ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทรงศักดิ์ จารูมาศ. (2544). การประเมินหลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทองคำ ดอนศรี. (2542). การปฏิบัติการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2516). องค์การและการบริหารการศึกษา การจัดการทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ
: ไทยวัฒนาพานิช.

นกร จินนิกร. (2535). “บทบาทของการลูกเสือไทยในศตวรรษหน้า (พ.ศ. 2534-2543)”.

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

บรรจง พงศ์ศาสตร์. (2535). เป้าหมายความคาดหวังของกรมสามัญศึกษา 9 ประการ. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.

บุญส่ง แป้นน้อย. (2539). ทักษะของผู้กำกับลูกเสือ - เนตรนารีที่มีต่อการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ - เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปริญญาานิพนธ์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

บุญสิน ไสสอค. (2536). ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้กำกับลูกเสือ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

บุญเหลือ แผงเวียง. (2535). การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 9. ม.ป.ท. : แผนงานและวิจัย สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 9.

ประชัน จุลละนันท์. (2539). ปัญหาการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประชุม รอดประเสริฐ. (2533). เอกสารประกอบคำสอนเรื่องความรู้เกี่ยวกับการบริหาร.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร. อัดสำเนา.

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2541). ระเบียบวิธีทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บุรีรัมย์
: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.

..... (2542). ระเบียบวิธีทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บุรีรัมย์
: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.

เปลื้อง ณ นคร. (2516). พงนา - สารานุกรม ฉบับทันสมัย เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

พนม พงษ์ไพบูลย์. (2537). “แนวคิดการพัฒนาอาชีพครู”. วารสารข้าราชการครู. กรุงเทพฯ
: กุรุสภา.

พนัส หันนาคินทร์. (2526). การบริหารบุคคลในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.

- พลเดช ศรีบุญเรือง. (2534). “การบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11”. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ศษ.ม. (การบริหาร) ประสานมิตร.
- พชัย สาธุพันธ์. (2544). การประกันคุณภาพลูกเสือ-เนตรนารีและยุวกาชาด. สุพรรณบุรี : หน่วยงานนิเทศก์ จังหวัดสุพรรณบุรี.
- พิชัย รัตตกุล. (2526). “คำปราศรัยในพิธีเปิดการประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 19 ประจำปี 2526” ในรายงานการประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติประจำปี 2526. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ.
- โพเอล บาเคน. (2506). การลูกเสือสำหรับเด็กชาย.แปลโดย อภัย จันทวิมล. พระนคร : ส.การพิมพ์
- ไพบูลย์ แจ่มพงษ์. (2543, มีนาคม). “การพัฒนาครูเพื่อพัฒนาการศึกษา” วิชาการ. 3(3) : 27.
- ภิญโญ สาร. (2516). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2523). หลักและระบบบริหารการศึกษา เล่ม 1 หน่วยที่ 1-5. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- มัลลิกา อายุวัฒน์. (2523). ปัญหาการบริหารลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 7. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ : สหાયบลิ๊อกและการพิมพ์.
- มูลนิธิลูกเสือแห่งชาติ. (2541). กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- วิชาการ กรม. (2533). คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (หลักสูตรลูกเสือสามัญ). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิรัช พรมสุพรรณ. (2534). รายงานนิเทศการสอนแบบมีส่วนร่วมกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีและยุวกาชาดของสำนักงานการประถมอำเภอสำโรง. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ศาสตราจารย์ บั๋งทอง (2537). การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2543). การพัฒนาวิชาชีพครูและผู้บริหารการศึกษา. นครปฐม : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.

- สมชาย ทิพวรรณ. (2536). แนวทางการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมบูรณ์ อุปถัมภ์. (2532). ความรู้และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารภาคีการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมพงศ์ เกษมสิน. (2526). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมรรถไชย ศรีกฤษณ์ และคนอื่นๆ. (2531). คู่มือลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ. กรุงเทพฯ
: วัฒนาพานิช.
- สมาน รังสีโยกฤษฏ์. (2530). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน.
- สว่าง โอฬาริกบุตร. (2530). การศึกษาปัญหาปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 2,3 และ 4.
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา
: ภาคีการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัตยชัย พวงมาลี. (2537). ปัญหาการดำเนินงานลูกเสือและเนตรนารีในโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม
ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้บังคับบัญชาลูกเสือและเนตรนารี สังกัดกรมสามัญ
ศึกษาเขตการศึกษา 6. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก
: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544 ปักษ์หลัง กันยายน). สารสำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (34) : 4.
- สำนักงานคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. (2537). คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- เสาวลักษณ์ สิงห์โกวินท์ และกมล อุดลพันธ์. (2527). การพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ
: แสงจันทร์การพิมพ์.
- อภัย จันทวิมล. (2525). ความก้าวหน้าของกิจการลูกเสือไทย. กรุงเทพฯ : เอเชียเซนทรัล
การพิมพ์.
- อัสนี ณะระนอง. (2536). การพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารลูกเสือ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- อุคร แคนระโทก (2543). การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดกิจกรรมการสอนลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ โดยใช้กระบวนการทำงานเชิงระบบ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทัย หิรัญโต. (2531). หลักการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York :
Harper & Row.
- Raskoff, Sally A. (1995). *Volunteering to Gender : Adult Volunteers in Girl Scouts*.
Dissertation Abstracts International. 55(12) : 3996- A.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒

ด้วยนายเมธี ศรีคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๓๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ กันยายน ๒๕๕๐

ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บน คุณจเร สัตยารักษ์

ด้วยนายเมธี ศรีคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
เขการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการจัด
กรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ความทันสมัยของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
ที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ผศ.ดร. ประเสริฐ ภูเงิน เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอน
ไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

กณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

ร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คอ ๓๘๐๖

รสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ร ๐๕๔๕.๑๑/ว ๓๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ กันยายน ๒๕๕๐

ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

น คุณสุวรรณ ภาณี

ด้วยนายเมธี ศรีคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการจัด
กรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
ที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ผศ.ดร. ประเสริฐ ภูเงิน เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอน
ไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๗/๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

นางงานบัณฑิตวิทยาลัย

ร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

รสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ปศ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๓๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ชน คุณฉัตร บุญศักดิ์ภาพร

ด้วยนายเมธี ศรีคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการจัด
กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
นที่การศึกษามหาวิทยาลัยบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ผศ.ดร. ประเสริฐ ภูเงิน เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอน
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

ร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

รสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ สำหรับครู และผู้บริหารสถานศึกษา

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียน

4 ด้าน คือ ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน และด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

การตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จักได้รับความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากท่านด้วยดี

นายเมธี ศรีคำ

นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่ง

- () ผู้บริหารสถานศึกษา
() ครู

2. วุฒิทางลูกเสือ

- () ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ
() B.T.C. (ขั้นความรู้เบื้องต้น)
() A.T.C. ขึ้นไป (ขั้นความรู้ขั้นสูง)

3. ประสบการณ์การทำงาน

- () ต่ำกว่า 5 ปี
() 5-10 ปี
() สูงกว่า 10 ปี

4. ขนาดของโรงเรียน (แบ่งตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

- () ขนาดเล็กมีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน
() ขนาดกลางมีนักเรียน 121-600 คน
() ขนาดใหญ่มีนักเรียน 601-1,500 คน
() ขนาดใหญ่พิเศษมีนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

2.2 ด้านการพัฒนาบุคลากร

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

2.4 ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ซึ่งแบ่งระดับการปฏิบัติกิจกรรมไว้ 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติกิจกรรมมาก
- 3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติกิจกรรมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติกิจกรรมน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติกิจกรรมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียน
สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

2. ด้านการพัฒนาบุคลากร
สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียน
สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

4. ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ที่	สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน					
1	มีการประชุมชี้แจงนโยบายการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ให้ผู้กำกับทราบ.....					
2	ฝ่ายบริหารและผู้กำกับมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกัน.....					
3	มีการใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพและมีความสามารถร่วมจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
4	มอบหมายการบังคับบัญชาและภาระงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ได้เหมาะสมกับเวลาและการจัดกิจกรรม.....					
5	มีการจัดห้องกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมผลงานและค้นคว้า.....					
6	ผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุนส่งเสริมและร่วมมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน.....					
7	มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนอย่างเพียงพอ.....					
8	ระดมทรัพยากรต่างๆ ในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการบริหารและจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
9	มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนต่อสาธารณชน.....					
10	มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่กิจกรรมและผลงานของลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
11	มีการจัดทำโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
12	ชี้แจงนโยบาย / แผนงาน / โครงการการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ให้คณะครูและผู้ปกครองทราบ.....					

ที่	สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน (ต่อ)	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
13	จัดทำทะเบียนและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับลูกเสือ.....					
14	จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมลูกเสือประจำปี.....					
ด้านการพัฒนาบุคลากร						
15	มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนได้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ.....					
16	มีการสนับสนุนผู้กำกับเข้าร่วมประชุมสัมมนาปฏิบัติการ.....					
17	โรงเรียนมีผู้กำกับที่ผ่านการฝึกอบรมเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
18	มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้กำกับเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มวุฒิทางลูกเสือ.					
19	มีการแนะนำให้ผู้กำกับจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ.....					
20	มีการแนะนำให้ผู้กำกับได้นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา เผยแพร่ครูในโรงเรียน.....					
21	ดูแลให้ขวัญกำลังใจระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
22	มีการสนับสนุนให้ผู้กำกับเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนและหน่วยงานอื่น.....					
23	มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
24	จัดทำโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับ.....					
25	มีการพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษให้แก่ผู้กำกับที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ได้ดี.....					

ที่	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่ในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
26	มีการประชุมผู้กำกับก่อนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
27	มีการประชุมผู้กำกับเพื่อวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการจัดทำแผนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
28	มีการแนะนำผู้กำกับในการใช้แผนการสอนประกอบการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
29	มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนานิสัยความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม.....					
30	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีและมีความกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง.....					
31	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ตามสภาพแวดล้อมภายในและนอกห้องเรียน.....					
32	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เพื่อให้อุทิศตนรับใช้ชาติและสิ่งแวดล้อม.....					
33	มีการใช้ทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและความสามารถมาร่วมจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน.....					
34	มีการอยู่ค่ายพักแรมทุกปีการศึกษา.....					
35	สนับสนุนให้มีสถานที่ฝึกปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน.....					
36	นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประกอบการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มาใช้ในโรงเรียน.....					

ร.น.	สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่					
37	จัดทำแผนงาน / โครงการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่....					
38	วางแผนฝึกอบรมเพื่อสนองความต้องการของลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษประเภทต่างๆ ในโรงเรียน.....					
39	มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนอย่างเพียงพอ.....					
40	มีการประชุมผู้กำกับเพื่อวิเคราะห์จุดมุ่งหมายและหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
41	หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีความเหมาะสมด้านเนื้อหาและเวลาเรียน.....					
42	หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่สนองต่อความต้องการของผู้เรียน..					
43	ผู้กำกับมีความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
44	มีการแนะนำผู้กำกับในการใช้แผนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
45	หลักสูตรลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่สอดคล้องกับการพัฒนาวินัยคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน.....					
46	กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มุ่งส่งเสริมนักเรียนในด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีและความกล้าแสดงออก.....					
47	มีการสนับสนุนการผลิตสื่อ เครื่องมือที่สอดคล้องกับแผนการสอนเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่.....					
48	มีการแนะนำให้ผู้กำกับศึกษาการใช้คู่มือและเอกสารประกอบหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่...					
49	มีการจัดระบบและวิธีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน.....					

ที่.	สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ (ต่อ)					
50	มีการวัดผลและประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ.....					
51	มีคู่มือการจัดกิจกรรม หลักสูตร แผนการสอนเพียงพอต่อความต้องการในการศึกษาค้นคว้า.....					
52	เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่มีการประเมินและสรุปผล.....					

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

**** Method 2 (covariance matrix) will be used for this analysis ****

ELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

ELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

	Mean	Std Dev	Cases
TAMTANG	1.1333	.3457	30.0
VUT	2.4333	.5040	30.0
PASAB	1.9000	.8449	30.0
KANAD	2.2667	.6915	30.0
A1	3.7333	1.0483	30.0
A2	3.5667	1.1351	30.0
A3	4.0000	.7428	30.0
A4	4.1000	.7589	30.0
A5	3.2667	1.0807	30.0
A6	3.3333	1.2130	30.0
A7	3.4667	1.0743	30.0
A8	3.4667	1.1666	30.0
A9	3.3333	1.0613	30.0
A10	3.1667	1.2341	30.0
A11	3.7000	.9523	30.0
A12	3.4000	.8944	30.0
A13	3.5333	.8996	30.0
A14	3.6000	.9322	30.0
B1	4.0333	1.0981	30.0
B2	3.8000	1.0954	30.0
B3	3.8333	.8339	30.0
B4	3.9667	1.0662	30.0

B5	3.7000	1.0222	30.0
B6	3.6667	1.1547	30.0
B7	3.7667	.8584	30.0
B8	3.4667	1.3322	30.0
B9	3.3333	.8841	30.0
B10	3.4667	.8604	30.0
B11	2.9333	1.2015	30.0
C1	3.6667	.9589	30.0
C2	3.3000	.9879	30.0
C3	3.5667	1.0063	30.0
C4	3.7333	.9444	30.0
C5	3.8000	.8469	30.0
C6	3.8333	.8339	30.0
C7	3.8000	.8469	30.0
C8	3.3000	1.0554	30.0
C9	4.4667	.7761	30.0
C10	3.7000	1.0222	30.0
C11	3.5000	.9002	30.0
C12	3.5333	.8996	30.0
C13	3.3667	1.0334	30.0
C14	3.3667	1.1885	30.0
D1	3.4000	1.0700	30.0
D2	3.7667	1.0063	30.0
D3	3.9333	.8683	30.0
D4	3.5667	.8976	30.0
D5	3.9000	.9948	30.0
D6	4.1333	.8996	30.0
D7	4.2000	.8469	30.0
D8	3.4667	.9732	30.0
D9	3.7000	.7497	30.0
D10	3.6333	.8087	30.0

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายเมธี ศรีคำ
วันเดือนปีเกิด	14 กุมภาพันธ์ 2512
สถานที่เกิด	ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	134 หมู่ 3 บ้านโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โทร. 085-7717876
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู (ค.ศ. 2) วิทยฐานะชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขบุรีรัมย์ เขต 2
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2523 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2526 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2529 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2535 ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) เอกพลศึกษา วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ พ.ศ. 2552 ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์